

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O4.M4

Dane:

Nazwa: Osiedle Generalska 2
 Lokalizacja: Opole, ul. J. Hallera
 Realizacja: 2011/2014
 Autor projektu: Techno-Arch Sp. z o.o.
 Inwestor/Deweloper: Atlantis Deweloper
 Rodzaj zabudowy: średniowysoka
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 5 nadziemnych

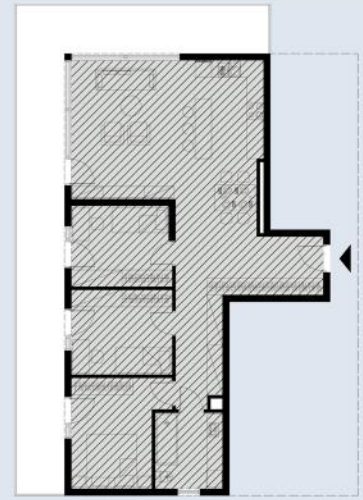
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 88,90 m²
 Kubatura: 222,25 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: min.=3,60 m; max.=5,94 m
 Długość: 13,14 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny czteropokojowy z aneksem kuchennym. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

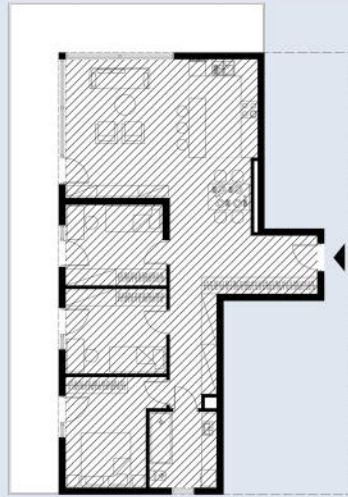
03 Wiarygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

01 Zasiadlenie

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

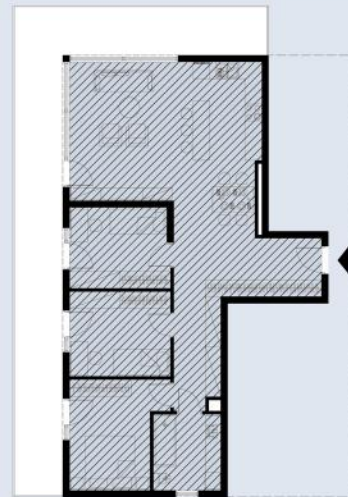
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

Poczucia Posiadania

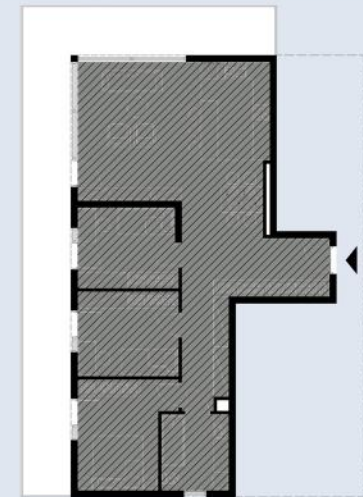
02 Wiarygodność ukształtowania

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

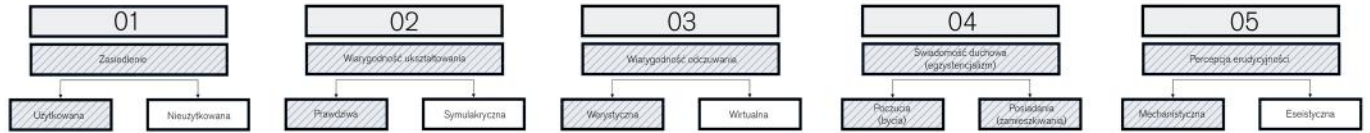
05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.83. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M4

00 Dane techniczne

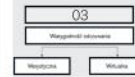
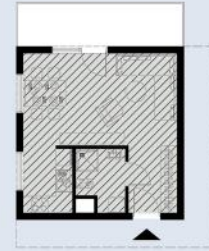
oznaczenie lokalu mieszkalnego
O5.M1

Dane:
Nazwa: Osiedle Natura
Lokalizacja: Opole, ul: Źródłana
Realizacja: 2018/2019
Autor projektu: Grębski Pracownia Projektowa
Inwestor/Deweloper: Haus Deweloper
Rodzaj zabudowy: niska
Funkcja główna: mieszkalny
Liczba kondygnacji: 3 nadziemne

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:
Powierzchnia użytkowa: 29,63 m²
Kubatura: 74,08 m³
Wysokość: 2,50 m
Szerokość: 5,50 m
Długość: 5,67 m

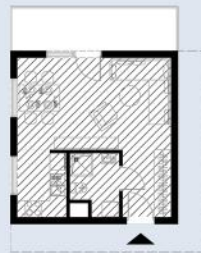
Uwagi:
Lokal mieszkalny jednopokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji pierwszego piętra. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Wiarygodność odczuwania

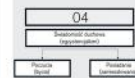
Legenda:
 Werystyczna
 Wirtualna

01 Zasiedlenie

Legenda:
 Użytkowana
 Nieużytkowana

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

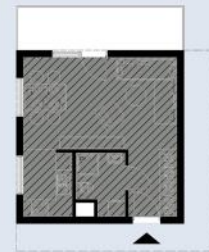
Legenda:
 hybryda
 Poczucia
 Posiadania

02 Wiarygodność ukształtowania

Legenda:
 Prawdziwa
 Symulakryczna

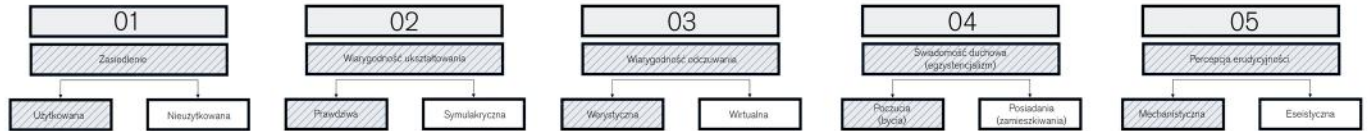
05 Percepcja erudycyjności

Legenda:
 Mechanistyczna
 Eseistyczna

Ryc. 3.84. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M1

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O5.M2

Dane:

Nazwa: Osiedle Natura
 Lokalizacja: Opole, ul: Żródlana
 Realizacja: 2018/2019
 Autor projektu: Grębski Pracownia Projektowa
 Inwestor/Deweloper: Haus Deweloper
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 3 nadziemne

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 59,02 m²
 Kubatura: 147,55 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 4,20 m
 Długość: 8,90 m

Uwagi:

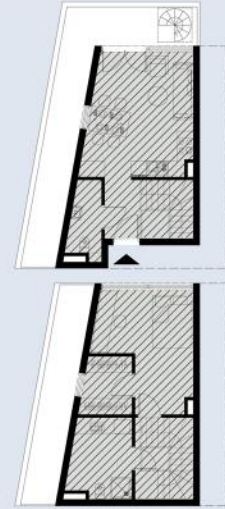
Lokal mieszkalny dwupokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji pierwszego i drugiego piętra. M Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Wiarygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

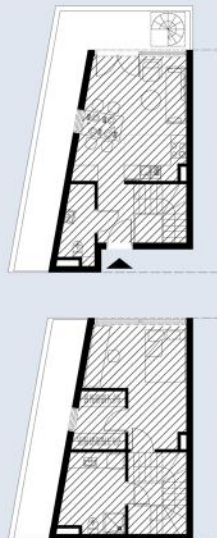

01 Zasiedlenie

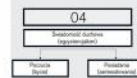

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

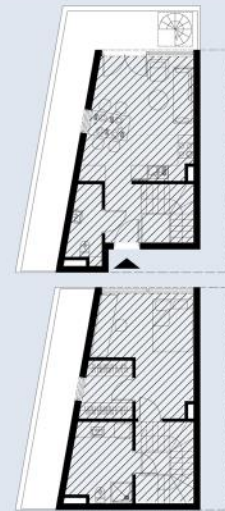

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

Poczucia Posiadania

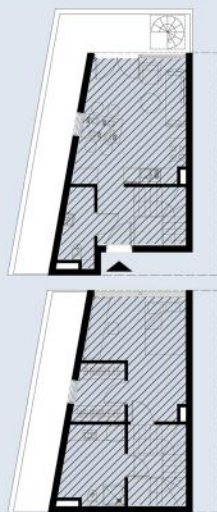

02 Wiarygodność ukształtowania

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

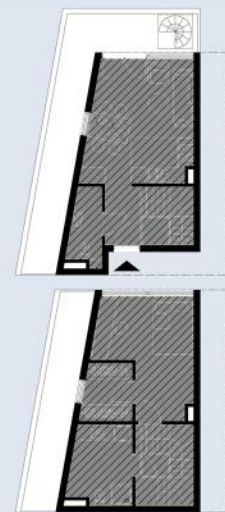

05 Percepcja erudycyjności

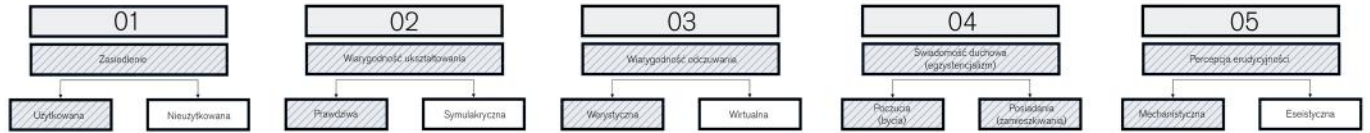

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.85. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M2

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O5.M3

Dane:

Nazwa: Osiedle Natura
 Lokalizacja: Opole, ul: Źródłana
 Realizacja: 2018/2019
 Autor projektu: Grębski Pracownia Projektowa
 Inwestor/Deweloper: Haus Deweloper
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 3 nadziemne

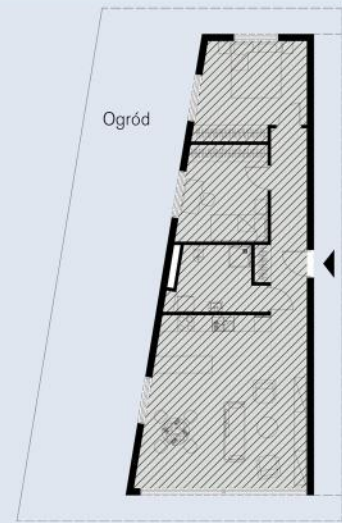
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 76,11 m²
 Kubatura: 190,28 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: min.=3,60 m; max.=6,50 m
 Długość: 16,28 m

Uwagi:

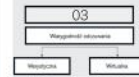
Lokal mieszkalny trzypokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Wiarygodność odczuwania

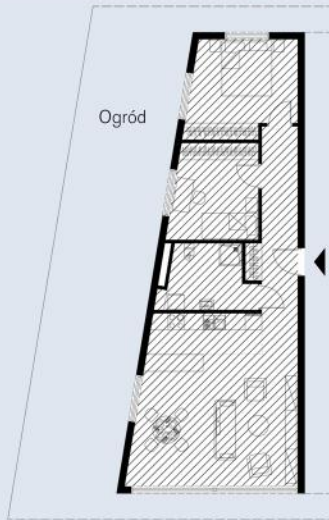

Legenda:

 Werystyczna Wirtualna

01 Zasiedlenie

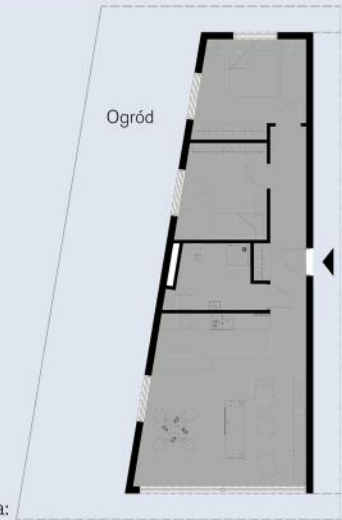

Legenda:

 Użytkowana Nieużytkowana

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

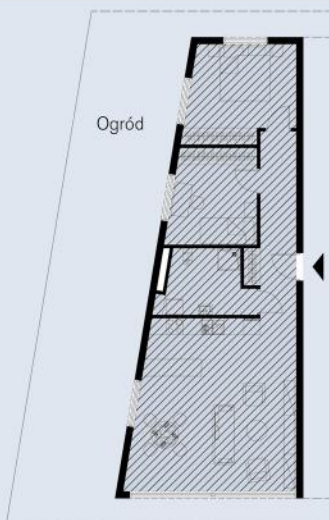

Legenda:

 Poczucia Posiadania

02 Wiarygodność ukształtowania

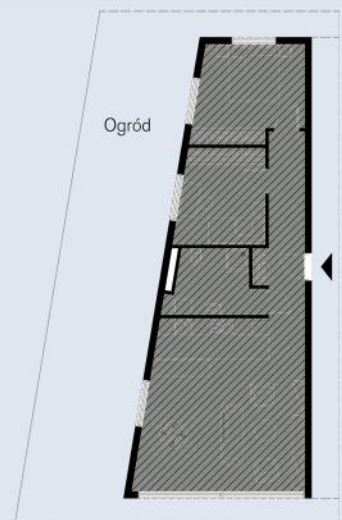

Legenda:

 Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

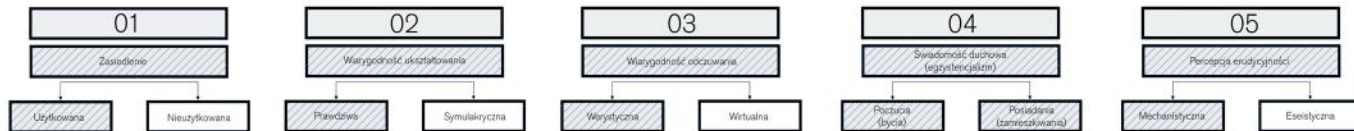
Legenda:

 Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.86. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M3

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O5.M4

Dane:

Nazwa: Osiedle Natura
 Lokalizacja: Opole, ul: Żródlana
 Realizacja: 2018/2019
 Autor projektu: Grębski Pracownia Projektowa
 Inwestor/Deweloper: Haus Deweloper
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 3 nadziemne

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 81,05 m²
 Kubatura: 202,63 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 6,10 m
 Długość: 8,06 m

Uwagi:

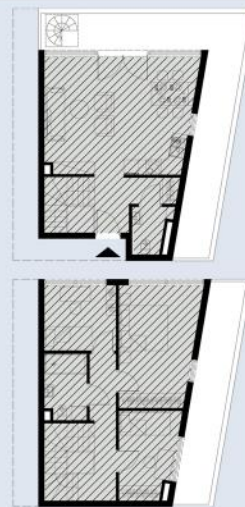
Lokal mieszkalny czteropokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji pierwszego i drugiego piętra. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Wiarygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

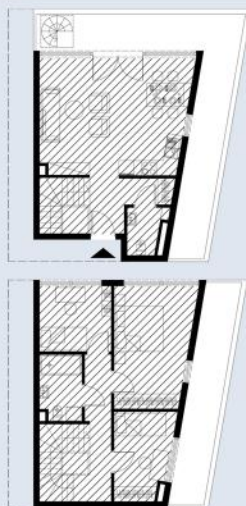

01 Zasiedlenie

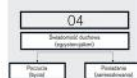

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

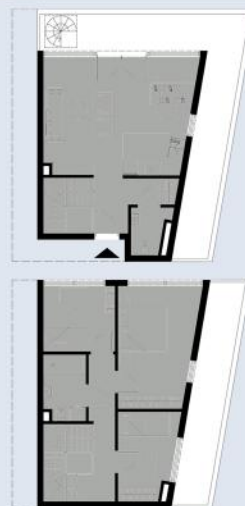

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

Poczucia Posiadania

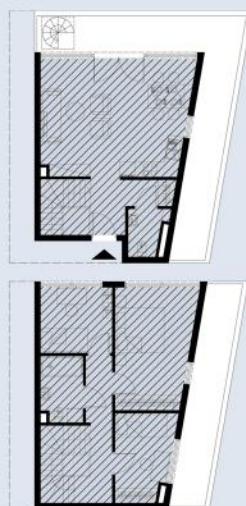

02 Wiarygodność ukształtowania

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

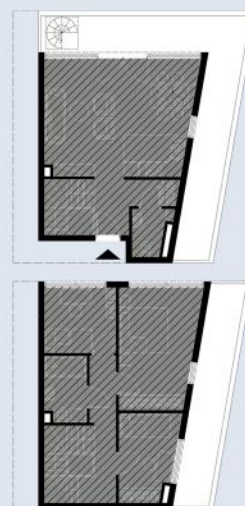

05 Percepcja erudycyjności

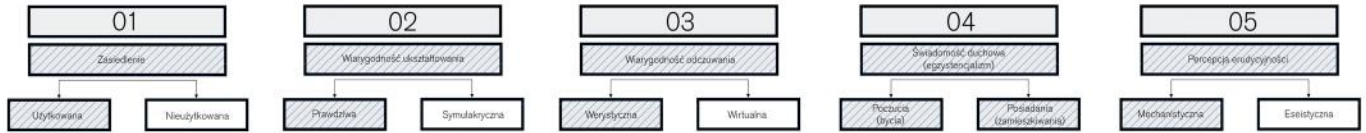

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.87. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M4

00 Dane techniczne

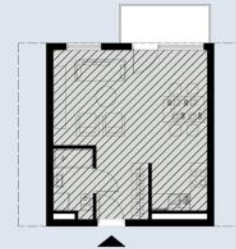
oznaczenie lokalu mieszkalnego
O6.M1

Dane:
 Nazwa: Osiedle Platinum
 Lokalizacja: Opole, ul: Wygonowa, Górna
 Realizacja: 2017/2018
 Autor projektu: -
 Inwestor/Deweloper: Atlantis Deweloper
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:
 Powierzchnia użytkowa: 45,07 m²
 Kubatura: 112,68 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 6,60 m
 Długość: 7,30 m

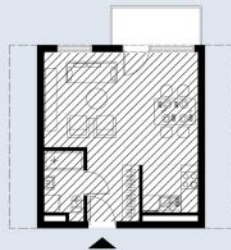
Uwagi:
 Lokal mieszkalny jednopokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Warygodność odczuwania

Legenda:
 Werystyczna Wirtualna

01 Zasiedlenie

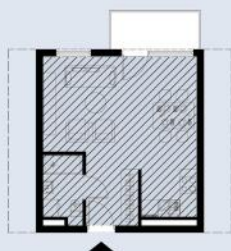
Legenda:
 Użytkowana Nieużytkowana

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

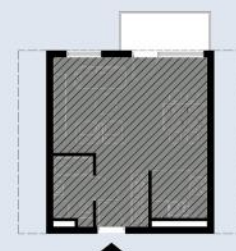
Legenda:
 hybryda
 Pocucia Posiadania

02 Warygodność ukształtowania

Legenda:
 Prawdziwa Symulakryczna

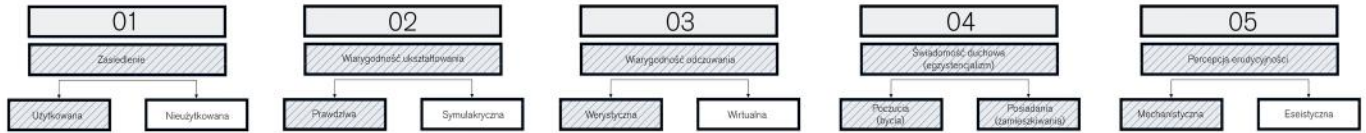
05 Percepcja erudycyjności

Legenda:
 Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.88. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M1

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O6.M2

Dane:

Nazwa: Osiedle Platinum
 Lokalizacja: Opole, ul: Wygonowa, Górna
 Realizacja: 2017/2018
 Autor projektu: -
 Inwestor/Deweloper: Atlantis Deweloper
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

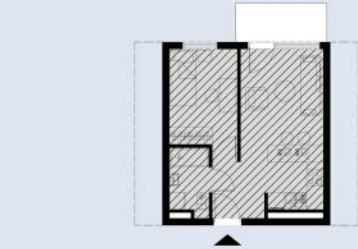
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 45,07 m²
 Kubatura: 112,68 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 6,60 m
 Długość: 7,30 m

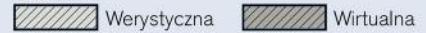
Uwagi:

Lokal mieszkalny dwupokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

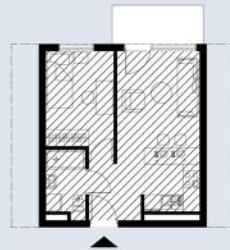
03 Warygodność odczuwania

Legenda:

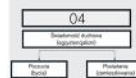
01 Zasiedlenie

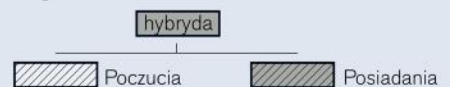
Legenda:

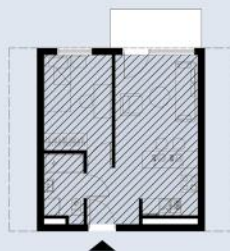
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

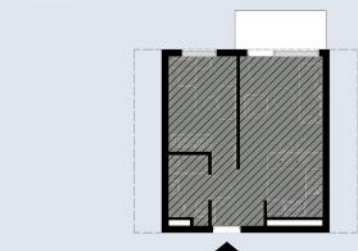
02 Warygodność ukształtowania

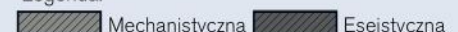
Legenda:

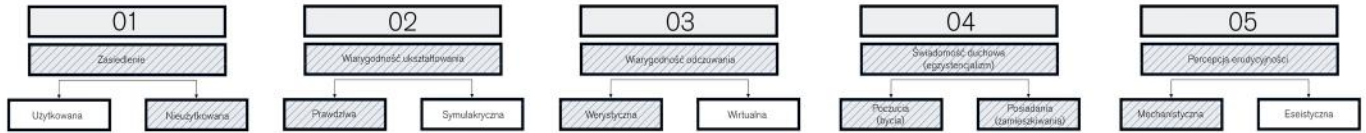
05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Ryc. 3.89. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M2

00 Dane techniczne

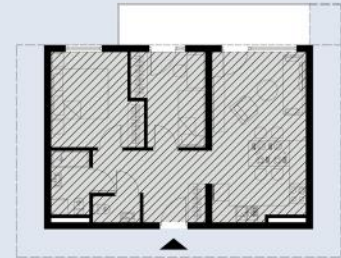
oznaczenie lokalu mieszkalnego
O6.M3

Dane:
 Nazwa: Osiedle Platinum
 Lokalizacja: Opole, ul: Wygonowa, Górna
 Realizacja: 2017/2018
 Autor projektu: -
 Inwestor/Deweloper: Atlantis Deweloper
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:
 Powierzchnia użytkowa: 73,98 m²
 Kubatura: 184,95 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 7,30 m
 Długość: 11,00 m

Uwagi:
 Lokal mieszkalny trzypokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

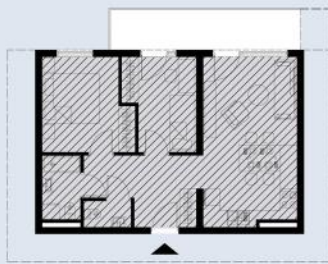
03 Warygodność odczuwania

Legenda:

 Werystyczna   Wirtualna

01 Zasiedlenie

Legenda:

 Użytkowana   Nieużytkowana

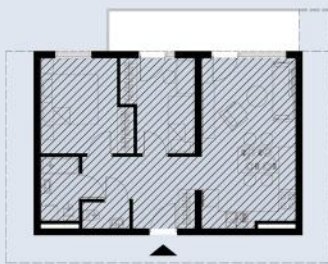
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

 Pocucia   Posiadania

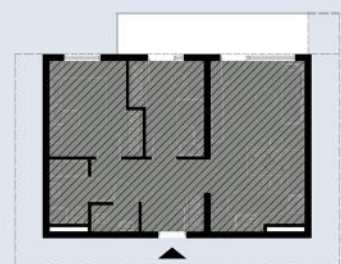
02 Warygodność ukształtowania

Legenda:

 Prawdziwa   Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

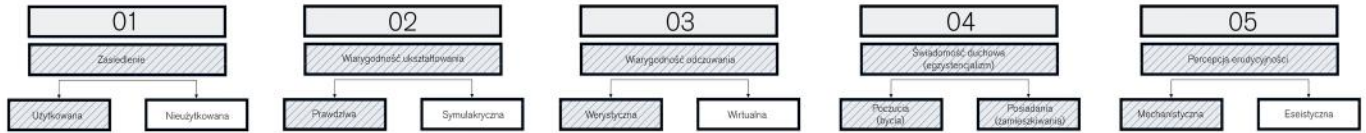

Legenda:

 Mechanistyczna   Eseistyczna

Ryc. 3.90. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M3

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O6.M4

Dane:

Nazwa: Osiedle Platinum
 Lokalizacja: Opole, ul: Wygonowa, Górna
 Realizacja: 2017/2018
 Autor projektu: -
 Inwestor/Deweloper: Atlantis Deweloper
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

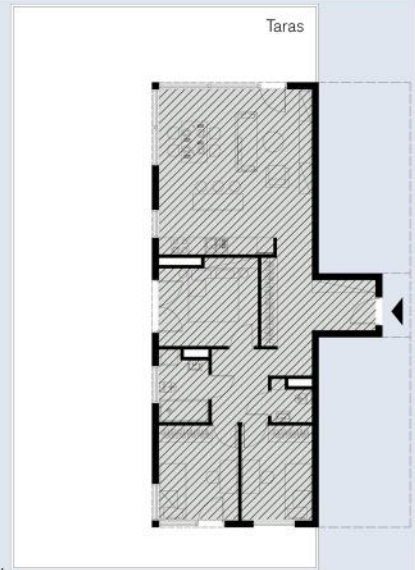
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 101,83 m²
 Kubatura: 254,58 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 5,50 m
 Długość: 15,50 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny czteropokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

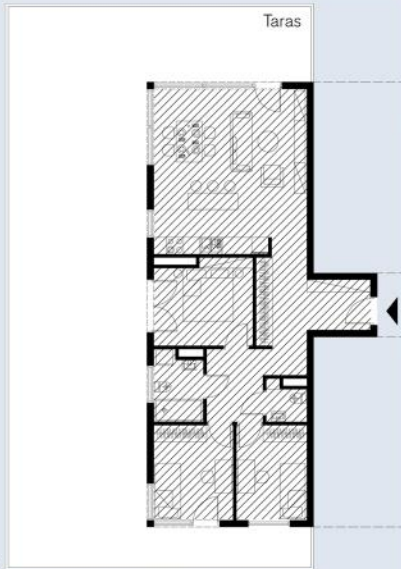
03 Warygodność odczuwania

Legenda:

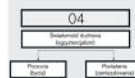
01 Zasiedlenie

Legenda:

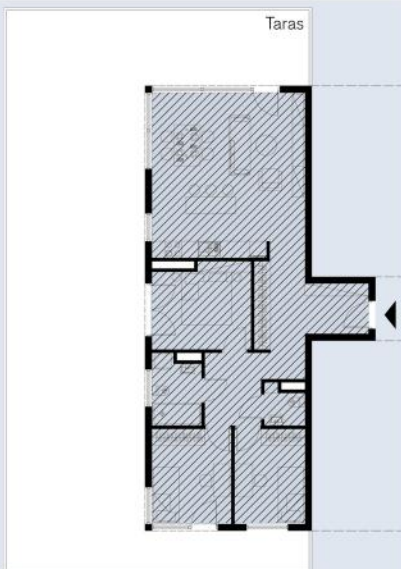
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

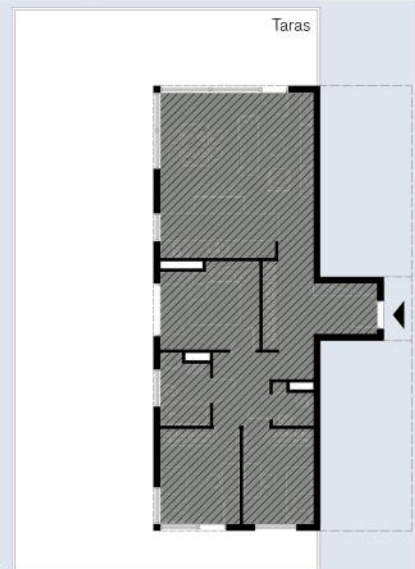
02 Warygodność ukształtowania

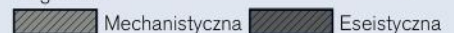
Legenda:

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Ryc. 3.91. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M4

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego
O7.M1

Dane:

Nazwa: Osiedle Bielana
Lokalizacja: Opole, ul: Tarnopolska
Realizacja: 2016/2017
Autor projektu: Architop
Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
Rodzaj zabudowy: średniowysoka
Funkcja główna: mieszkalny
Liczba kondygnacji: 5 nadziemnych

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 40,40 m²
Kubatura: 101,00 m³
Wysokość: 2,50 m
Szerokość: 5,70 m
Długość: 6,80 m

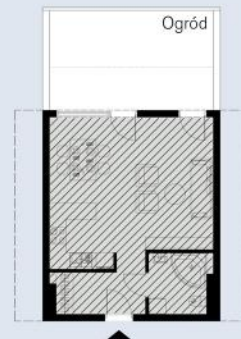
Uwagi:

Lokal mieszkalny jednopokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

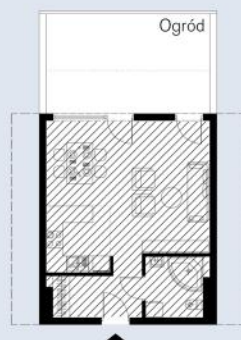
03 Warygodnosc odczuwania

Legenda:

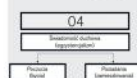
01 Zastieslenie

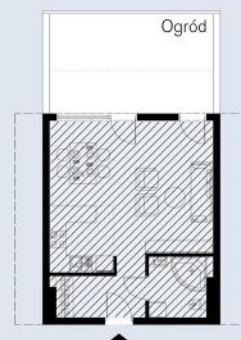
Legenda:

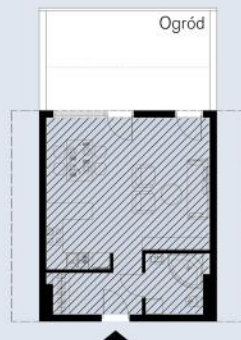
04 Swiadomosc duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

02 Warygodnosc uksztaltowania

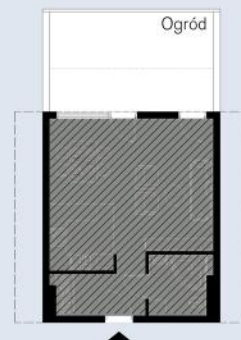
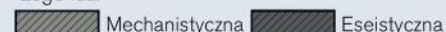
Legenda:

05 Percepcja erudycyjnosc

Legenda:

Ryc. 3.92. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M1

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego
O7.M2

Dane:

Nazwa: Osiedle Bielana
Lokalizacja: Opole, ul: Tarnopolska
Realizacja: 2016/2017
Autor projektu: Architop
Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
Rodzaj zabudowy: średniowysoka
Funkcja główna: mieszkalny
Liczba kondygnacji: 5 nadziemnych

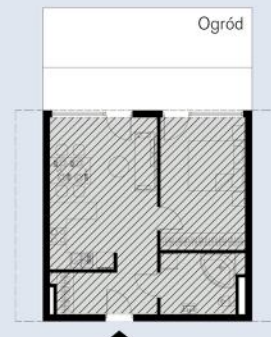
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 47,70 m²
Kubatura: 119,25 m³
Wysokość: 2,50 m
Szerokość: 6,90 m
Długość: 7,00 m

Uwagi:

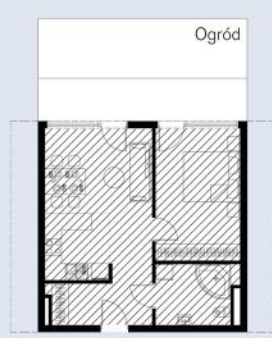
Lokal mieszkalny dwupokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Warygodność odczuwania

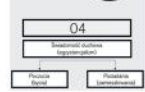
Legenda:
 Werystyczna   Wirtualna

01 Zasiedlenie

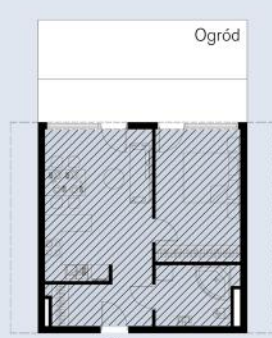
Legenda:
 Użytkowana   Nieużytkowana

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

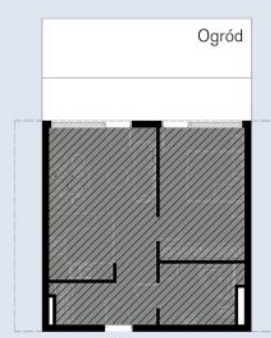
Legenda:
 hybryda
 Pocucia   Posiadania

02 Warygodność ukształtowania

Legenda:
 Prawdziwa   Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:
 Mechanistyczna   Eseistyczna

Ryc. 3.93. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M2

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O7.M3

Dane:

Nazwa: Osiedle Bielana
Lokalizacja: Opole, ul: Tarnopolska
Realizacja: 2016/2017
Autor projektu: Architop
Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
Rodzaj zabudowy: średniowysoka
Funkcja główna: mieszkalny
Liczba kondygnacji: 5 nadziemnych

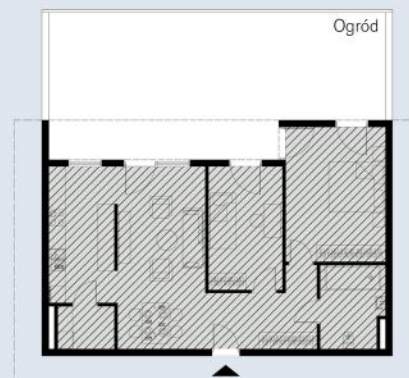
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 63,70 m²
Kubatura: 159,25 m³
Wysokość: 2,50 m
Szerokość: 5,60 m
Długość: 10,90 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny trzypokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

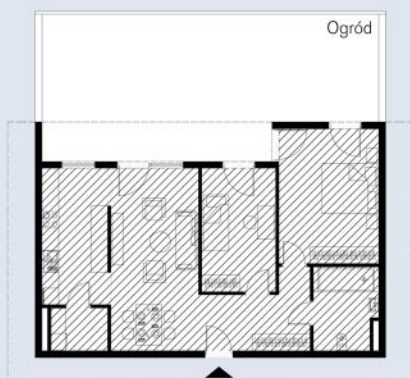
03 Warygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

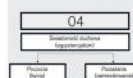
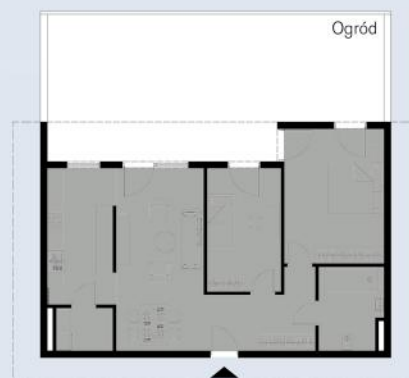
01 Zasiedlenie

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

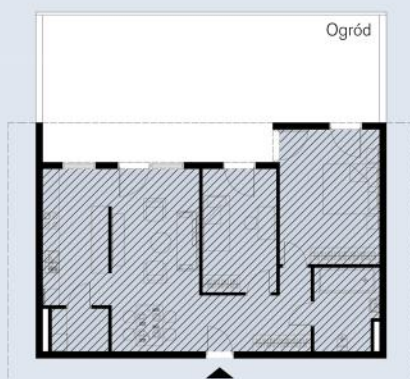
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

hybryda
Pocucia Posiadania

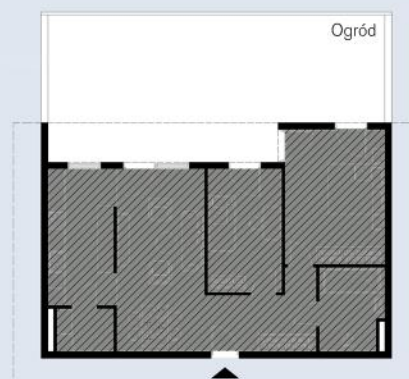
02 Warygodność ukształtowania

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.94. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M3

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego
O7.M4

Dane:

Nazwa: Osiedle Bielana
Lokalizacja: Opole, ul: Tarnopolska
Realizacja: 2016/2017
Autor projektu: Architop
Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
Rodzaj zabudowy: średniowysoka
Funkcja główna: mieszkalny
Liczba kondygnacji: 5 nadziemnych

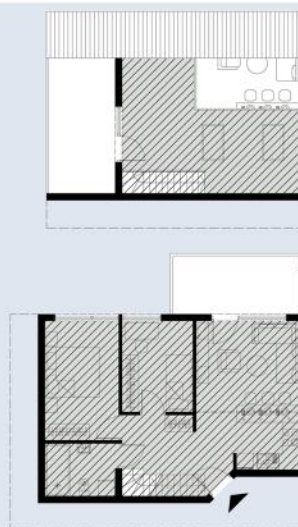
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 59,30 (78,27) m²
Kubatura: 148,25 (195,68) m³
Wysokość: 2,50 m
Szerokość: 6,70 m
Długość: 9,80 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny czteropokojowy z aneksem kuchennym. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

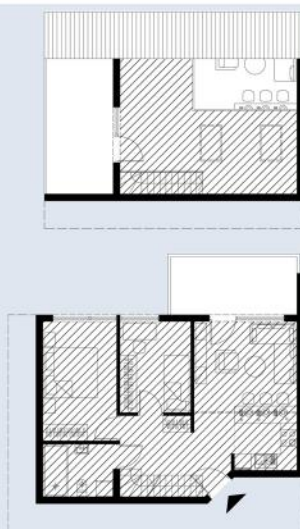
03 Warygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

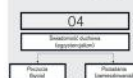
01 Zasiedlenie

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

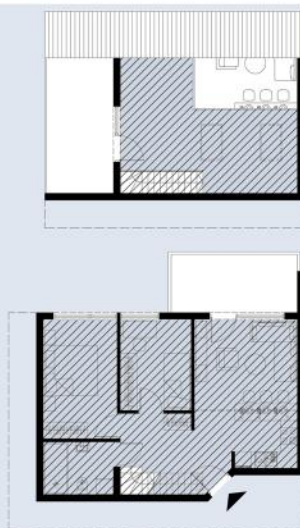
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

hybryda
Pocucia Posiadania

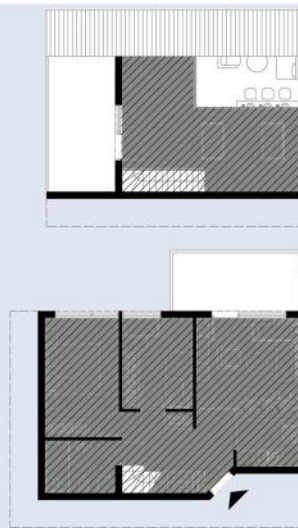
02 Warygodność ukształtowania

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.95. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M4

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego
O8.M1

Dane:

Nazwa: Osiedle Moderna
 Lokalizacja: Opole, ul: Aleja Solidarności
 Realizacja: 2014/2016
 Autor projektu: Architop
 Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 38,53 m²
 Kubatura: 96,33 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 5,80 m
 Długość: 7,00 m

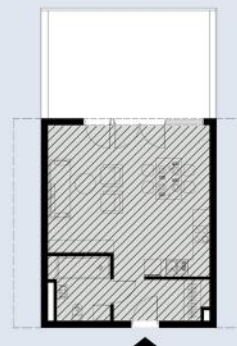
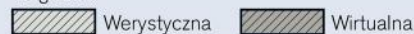
Uwagi:

Lokal mieszkalny jednopokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

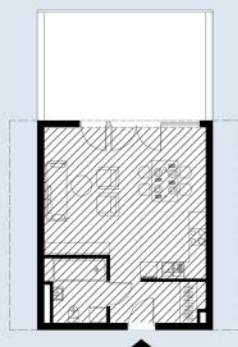
03 Warygodność odbuwania

Legenda:

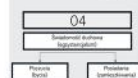
01 Zasiedlenie

Legenda:

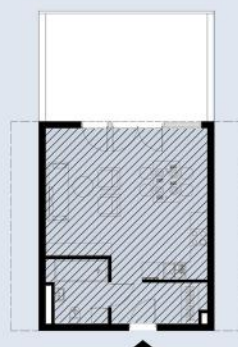
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

02 Warygodność ukształtowania

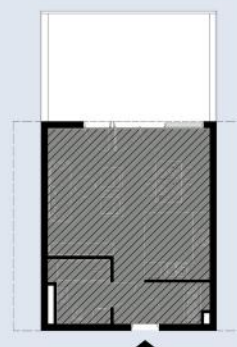
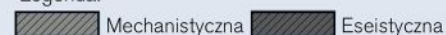
Legenda:

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Ryc. 3.96. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M1

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O8.M2

Dane:

Nazwa: Osiedle Moderna
 Lokalizacja: Opole, ul: Aleja Solidarności
 Realizacja: 2014/2016
 Autor projektu: Architop
 Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

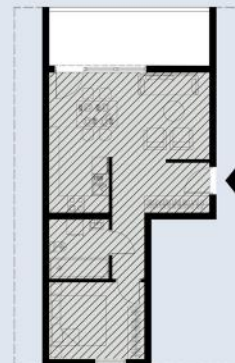
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 45,20 m²
 Kubatura: 113,00 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 3,50 m; 5,70 m
 Długość: 10,30 m

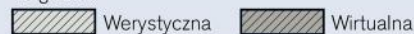
Uwagi:

Lokal mieszkalny dwupokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

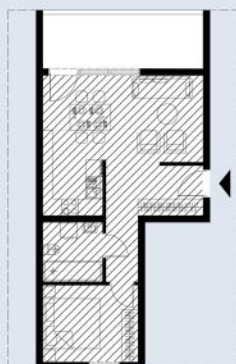
03 Warygodność odbioru

Legenda:

01 Zasiedlenie

Legenda:

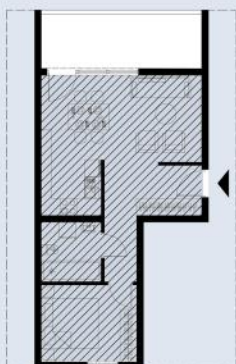
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

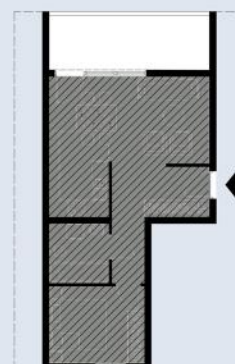
02 Warygodność ukształtowania

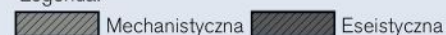
Legenda:

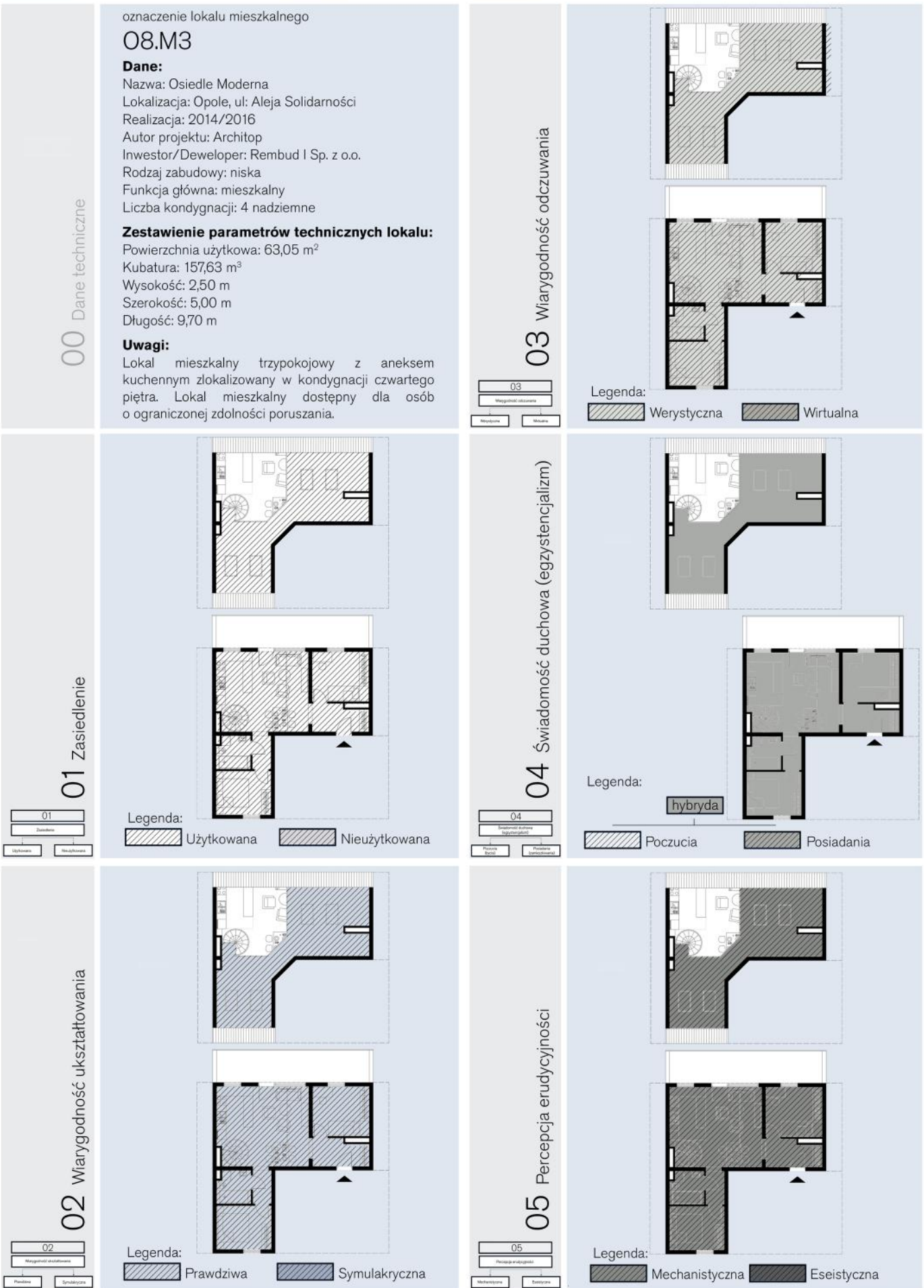
05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Ryc. 3.97. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M2

Ryc. 3.98. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M3

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego
O8.M4

Dane:

Nazwa: Osiedle Moderna
 Lokalizacja: Opole, ul: Aleja Solidarności
 Realizacja: 2014/2016
 Autor projektu: Architop
 Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 74,20 m²
 Kubatura: 185,50 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 6,20 m; 8,80 m
 Długość: 10,60 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny czteropokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji czwartego piętra. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Warygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

01 Zasiedlenie

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

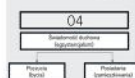

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

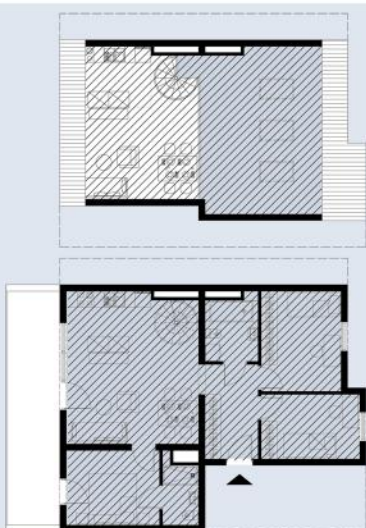

Legenda:

Poczucia Posiadania

02 Warygodność ukształtowania

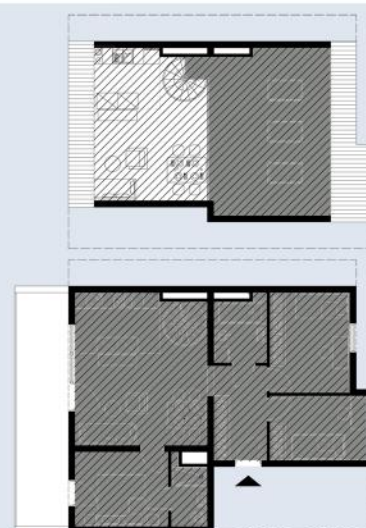

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

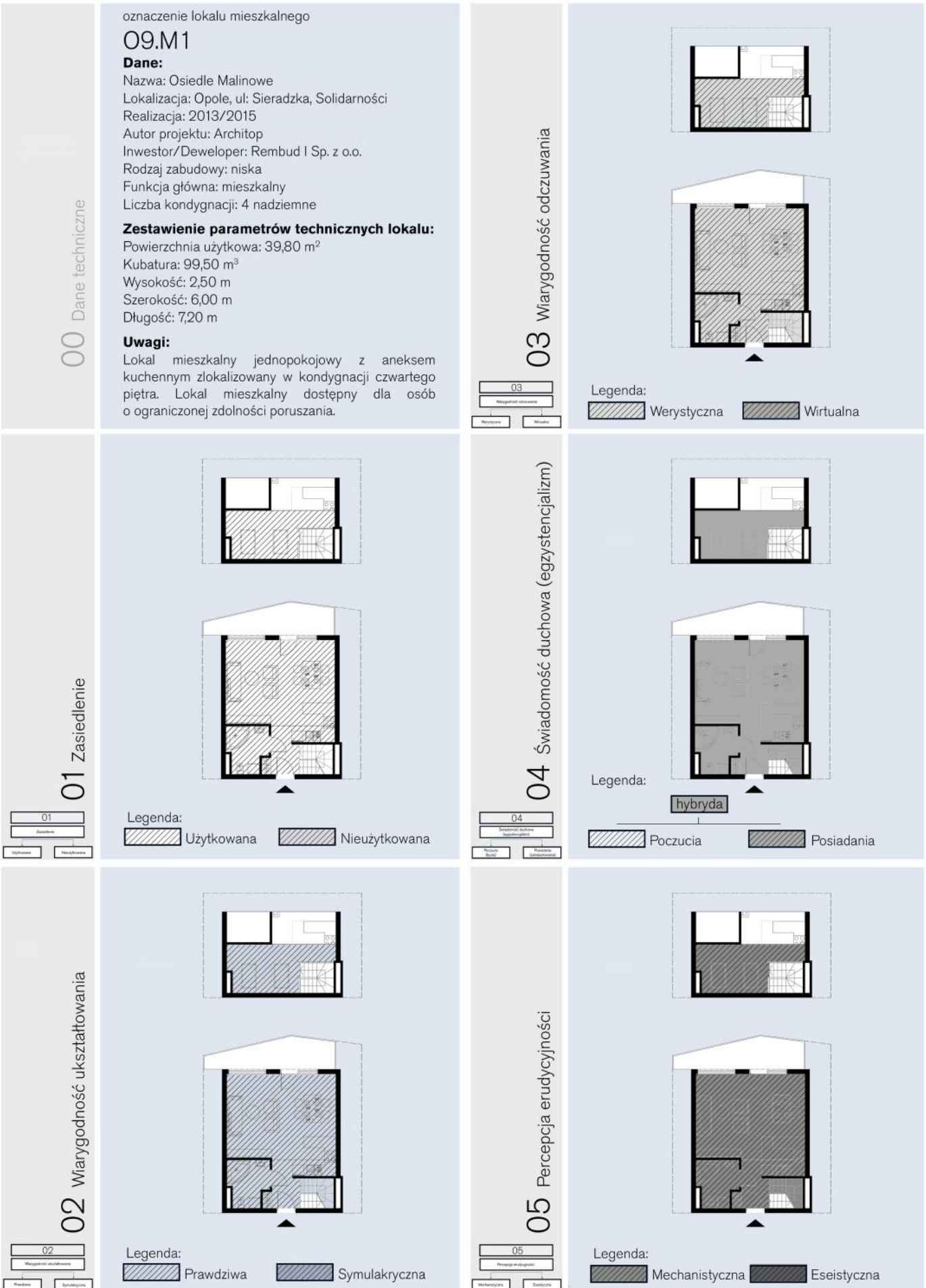
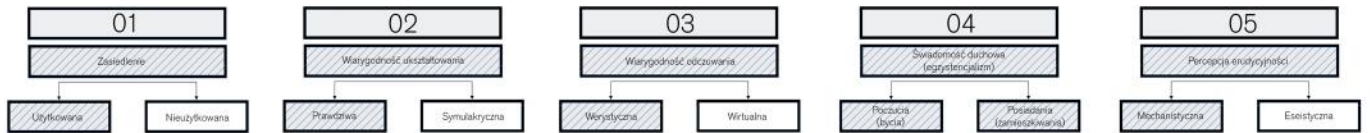

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

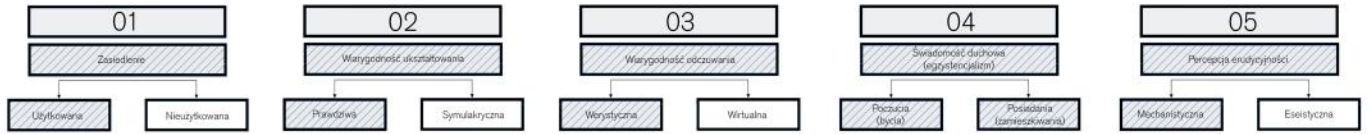

Ryc. 3.99. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M4

Ryc. 3.100. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M1

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O9.M2

Dane:

Nazwa: Osiedle Malinowe
Lokalizacja: Opole, ul: Sieradzka, Solidarności
Realizacja: 2013/2015
Autor projektu: Architop
Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
Rodzaj zabudowy: niska
Funkcja główna: mieszkalny
Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

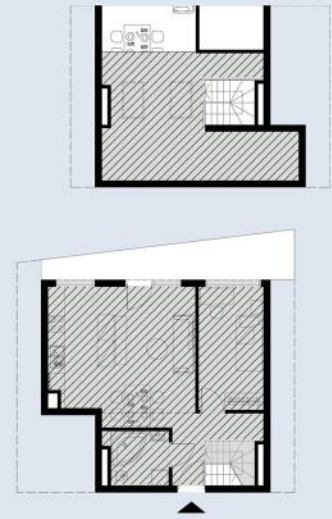
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 47,80 m²
Kubatura: 119,50 m³
Wysokość: 2,50 m
Szerokość: 7,00 m
Długość: 7,80 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny dwupokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji czwartego piętra. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

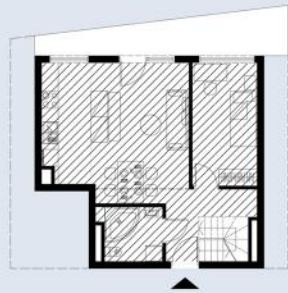
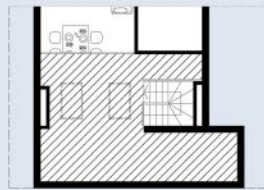
03 Warygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

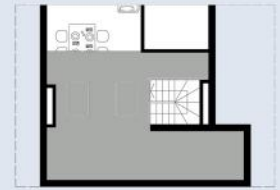
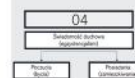
01 Zaspodlenie

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

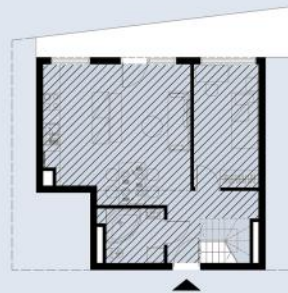
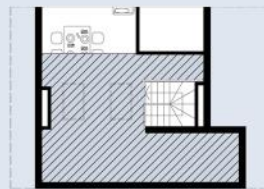
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

hybryda
Poczucia Posiadania

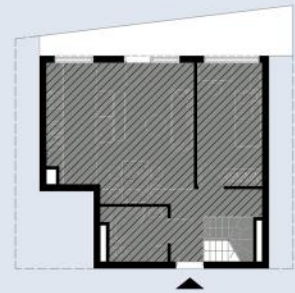
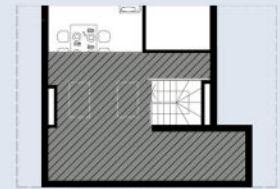
02 Warygodność ukształtowania

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.101. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M2

00 Dane techniczne

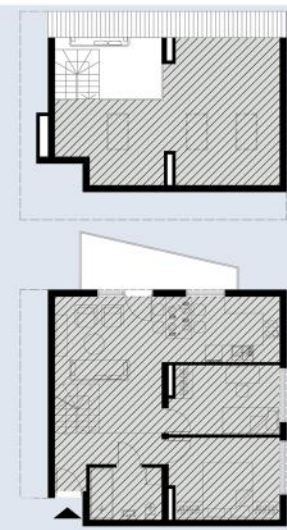
oznaczenie lokalu mieszkalnego
O9.M3

Dane:
 Nazwa: Osiedle Malinowe
 Lokalizacja: Opole, ul. Sieradzka, Solidarności
 Realizacja: 2013/2015
 Autor projektu: Architop
 Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:
 Powierzchnia użytkowa: 62,10 m²
 Kubatura: 155,25 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 8,30 m
 Długość: 8,30 m

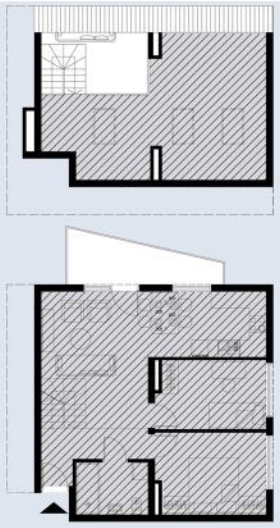
Uwagi:
 Lokal mieszkalny trzypokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji czwartego piętra. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Wiarygodność odczuwania

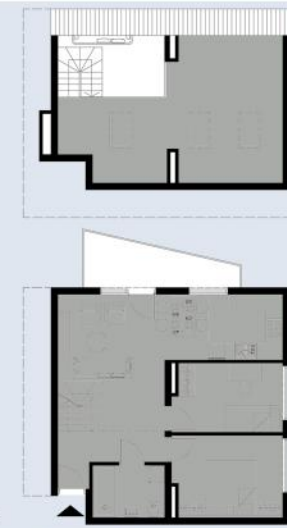
Legenda:
 Werystyczna   Wirtualna

01 Zasiadlenie

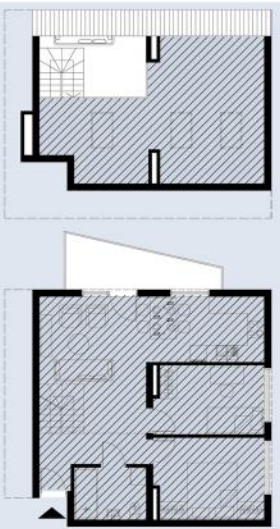
Legenda:
 Użytkowana   Nieużytkowana

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

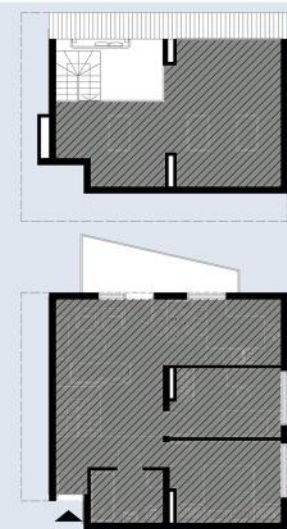
Legenda:
 Poczucia   Posiadania

02 Wiarygodność ukształtowania

Legenda:
 Prawdziwa   Symulakryczna

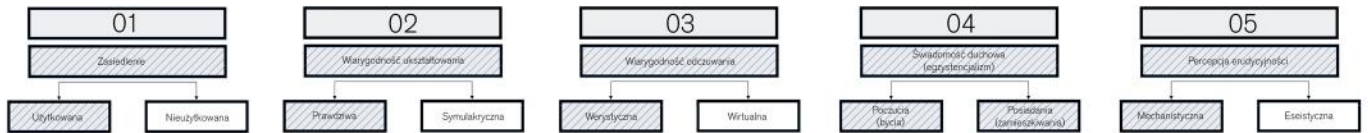
05 Percepcja erudycyjności

Legenda:
 Mechanistyczna   Eseistyczna

Ryc. 3.102. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M3

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O9.M4

Dane:

Nazwa: Osiedle Malinowe
 Lokalizacja: Opole, ul: Sieradzka, Solidarności
 Realizacja: 2013/2015
 Autor projektu: Architop
 Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp. z o.o.
 Rodzaj zabudowy: niska
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 4 nadziemne

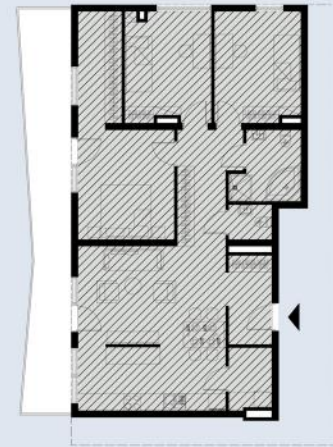
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 102,59 m²
 Kubatura: 256,48 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 7,20 m; 8,10 m
 Długość: 14,70 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny czteropokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji drugiego piętra. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

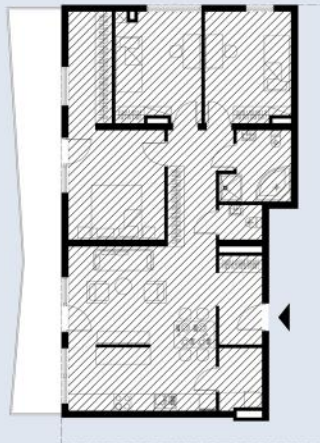
03 Wiarygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

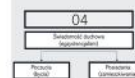
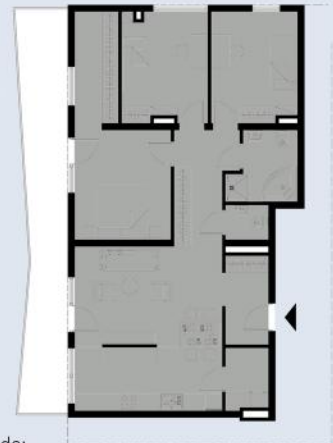
01 Zasiedlenie

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

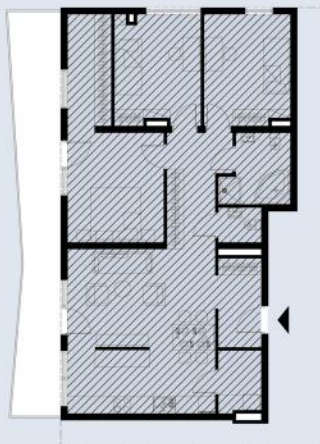
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

Poczucia Posiadania

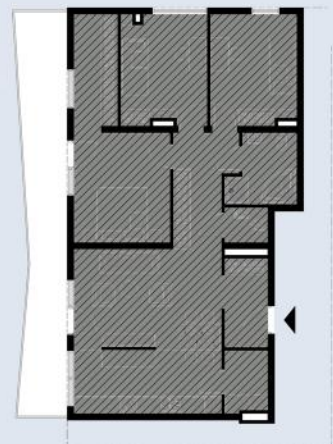
02 Wiarygodność ukształtowania

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.103. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M4

00 Dane techniczne

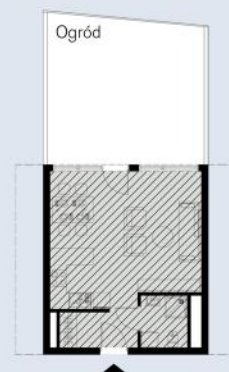
oznaczenie lokalu mieszkalnego
O10.M1

Dane:
 Nazwa: Osiedle Nowa Ozimska
 Lokalizacja: Opole, ul. Ozimska
 Realizacja: 2017/2018/2019
 Autor projektu: Architop
 Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp z o.o.
 Rodzaj zabudowy: średniowysoka
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 7 nadziemnych

Zestawienie parametrów technicznych lokalu:
 Powierzchnia użytkowa: 39,47 m²
 Kubatura: 98,68 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 6,60 m
 Długość: 8,00 m

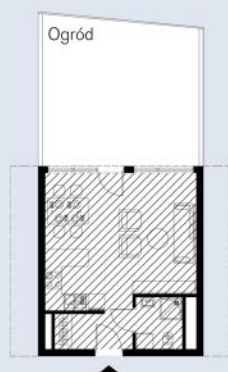
Uwagi:
 Lokal mieszkalny jednopokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Warygodność odczuwania

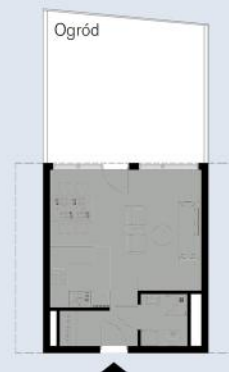
Legenda:
 Werystyczna Wirtualna

01 Zasiedlenie

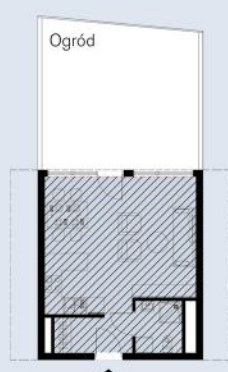
Legenda:
 Użytkowana Nieużytkowana

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

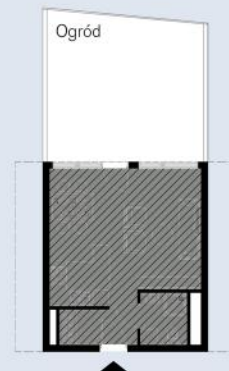
Legenda:
 Pocucia Posiadania

02 Warygodność ukształtowania

Legenda:
 Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:
 Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.104. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M1

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego
O10.M2

Dane:

Nazwa: Osiedle Nowa Ozimska
 Lokalizacja: Opole, ul. Ozimska
 Realizacja: 2017/2018/2019
 Autor projektu: Architop
 Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp z o.o.
 Rodzaj zabudowy: średniowysoka
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 7 nadziemnych

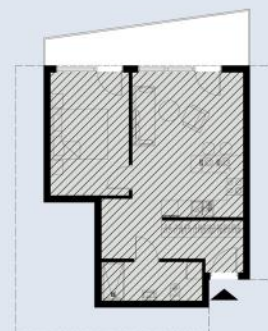
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 48,24 m²
 Kubatura: 120,60 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 5,00 m; 6,80 m
 Długość: 8,10 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny dwupokojowy z aneksem kuchennym. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Warygodność odczuwania

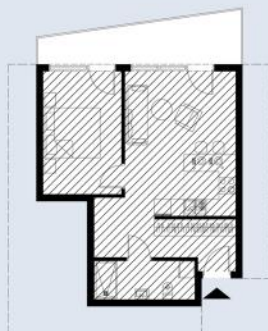

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

01 Zasiedlenie

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

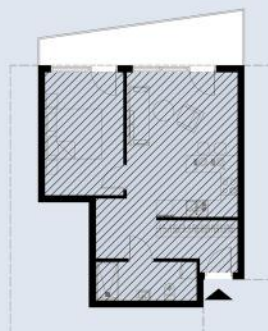

Legenda:

hybryda
 Poczucia Posiadania

02 Warygodność ukształtowania

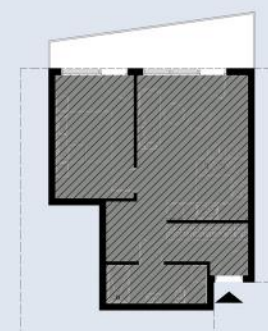

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.105. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M2

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego
O10.M3

Dane:

Nazwa: Osiedle Nowa Ozimska
Lokalizacja: Opole, ul. Ozimska
Realizacja: 2017/2018/2019
Autor projektu: Architop
Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp z o.o.
Rodzaj zabudowy: średniowysoka
Funkcja główna: mieszkalny
Liczba kondygnacji: 7 nadziemnych

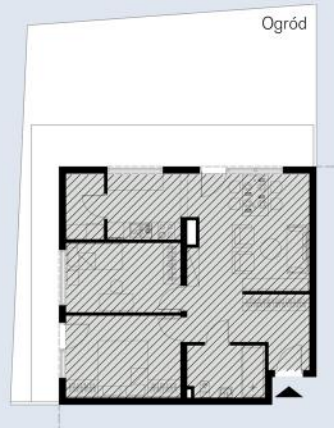
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 65,17 m²
Kubatura: 162,93 m³
Wysokość: 2,50 m
Szerokość: 8,00 m
Długość: 8,70 m

Uwagi:

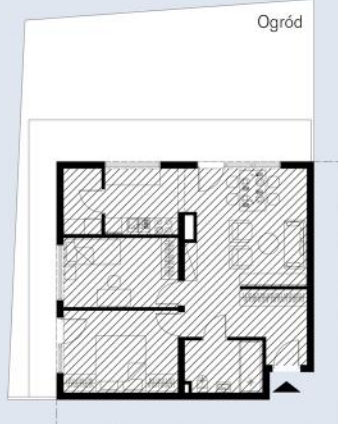
Lokal mieszkalny trzypokojowy z aneksem kuchennym zlokalizowany w kondygnacji parteru. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

03 Warygodność odczuwania

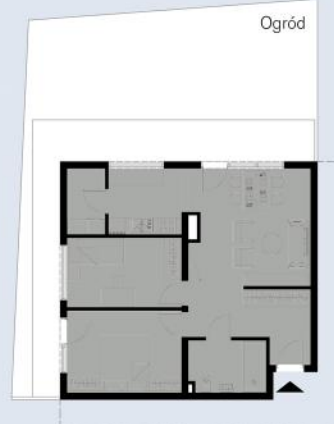
Legenda:
Werystyczna Wirtualna

01 Zasiedlenie

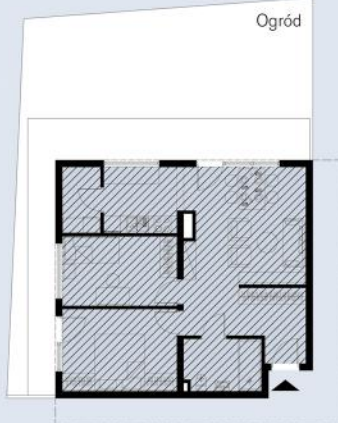
Legenda:
Użytkowana Nieużytkowana

04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

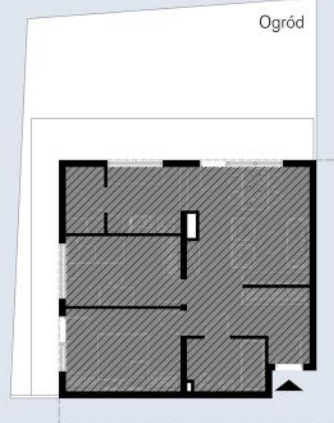
Legenda:
hybryda
Poczucia Posiadania

02 Warygodność ukształtowania

Legenda:
Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:
Mechanistyczna Eseistyczna

Ryc. 3.106. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M3

00 Dane techniczne

oznaczenie lokalu mieszkalnego

O10.M4

Dane:

Nazwa: Osiedle Nowa Ozimska
 Lokalizacja: Opole, ul. Ozimska
 Realizacja: 2017/2018/2019
 Autor projektu: Architop
 Inwestor/Deweloper: Rembud I Sp z o.o.
 Rodzaj zabudowy: średniowysoka
 Funkcja główna: mieszkalny
 Liczba kondygnacji: 7 nadziemnych

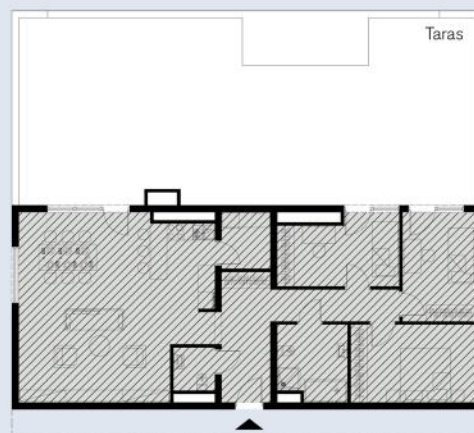
Zestawienie parametrów technicznych lokalu:

Powierzchnia użytkowa: 104,73 m²
 Kubatura: 261,83 m³
 Wysokość: 2,50 m
 Szerokość: 7,40 m
 Długość: 17,90 m

Uwagi:

Lokal mieszkalny czteropokojowy z aneksem kuchennym. Lokal mieszkalny dostępny dla osób o ograniczonej zdolności poruszania.

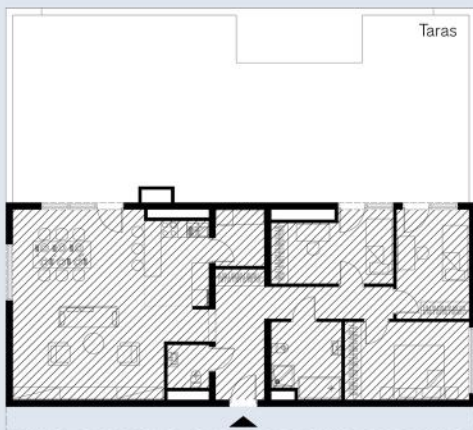
03 Warygodność odczuwania

Legenda:

Werystyczna Wirtualna

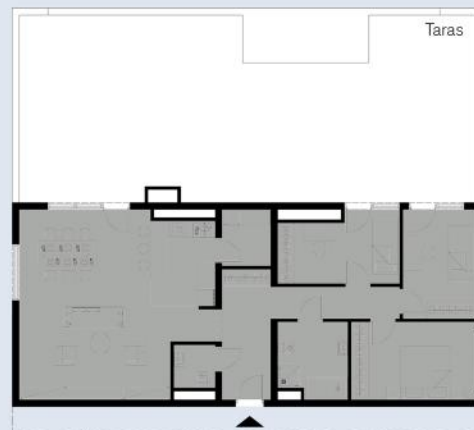
01 Zasiedlenie

Legenda:

Użytkowana Nieużytkowana

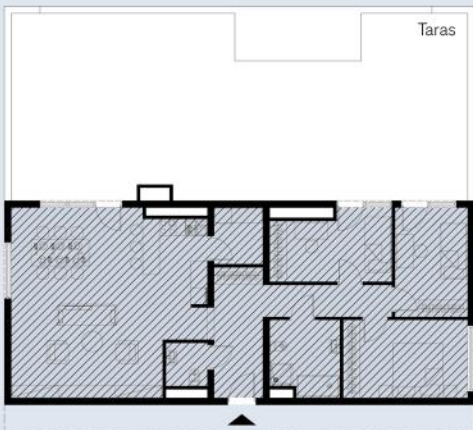
04 Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Legenda:

hybryda Poczucia Posiadania

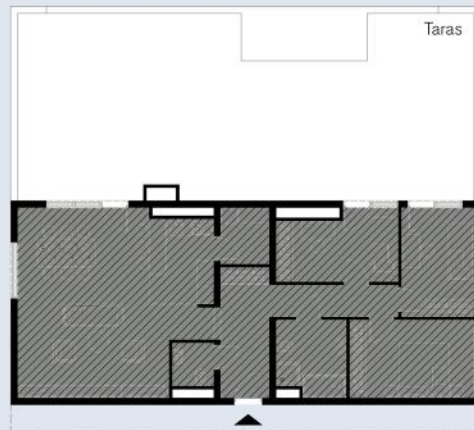
02 Warygodność ukształtowania

Legenda:

Prawdziwa Symulakryczna

05 Percepcja erudycyjności

Legenda:

Mechanistyczna Eseistyczna

2.10 ZESTAWIENIE WYNIKÓW

2.10 ZESTAWIENIE WYNIKÓW BADAŃ

Tabela.3.1. Tabela zbiorcza wyników – podsumowanie wyników badań w oparciu o kryteria architektoniczne

KRYTERIA KWALIFIKACJI PRZESTRZENI ARCHITEKTONICZNE										
Oznaczenie lokalu mieszkalnego	01		02		03		04		05	
	Czynności określające stan zamieszkiwania		Powiązania strukturalne		Potencjalne możliwości wektorowego poszerzania przestrzeni zamieszkiwania		Plastyczność strukturalna		Organizacja użytkowania	
	Symultaniczne	Liniowe (chronologiczne)	Ergonomiczne	Pozaergonomiczne	Wirtualna	Materialna	Przekształcalna	Nieprzekształcalna	Zwarta	Rozproszona
O1.M1	▪		▪		▪	▪	▪		▪	
O1.M2	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O1.M3	▪	▪		▪	▪	▪		▪	▪	
O1.M4	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O2.M1	▪		▪		▪	▪		▪		▪
O2.M2	▪	▪	▪		▪	▪	▪			▪
O2.M3	▪	▪	▪		▪	▪	▪			▪
O2.M4	▪	▪	▪		▪	▪		▪		▪
O3.M1	▪		▪		▪	▪	▪		▪	
O3.M2	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O3.M3	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O3.M4	▪	▪	▪		▪	▪		▪	▪	
O4.M1	▪		▪		▪	▪	▪		▪	
O4.M2	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O4.M3	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O4.M4	▪	▪	▪		▪	▪		▪		▪
O5.M1	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O5.M2	▪	▪		▪	▪	▪	▪		▪	
O5.M3	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O5.M4	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O6.M1	▪		▪		▪	▪	▪		▪	
O6.M2	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O6.M3	▪	▪	▪		▪	▪		▪	▪	
O6.M4	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O7.M1	▪		▪		▪	▪	▪		▪	
O7.M2	▪	▪	▪		▪	▪	▪		▪	
O7.M3	▪	▪	▪		▪	▪	▪			▪
O7.M4	▪	▪	▪		▪	▪	▪			▪
O8.M1	▪		▪		▪	▪	▪		▪	
O8.M2	▪	▪	▪		▪	▪		▪		▪
O8.M3	▪	▪	▪		▪	▪		▪		▪
O8.M4	▪	▪	▪		▪	▪		▪		▪
O9.M1	▪		▪		▪	▪	▪		▪	
O9.M2	▪	▪	▪		▪	▪	▪			▪
O9.M3	▪	▪	▪		▪	▪		▪		▪
O9.M4	▪	▪	▪		▪	▪		▪		▪
O10.M1	▪		▪		▪	▪	▪		▪	
O10.M2	▪	▪	▪		▪	▪	▪			▪
O10.M3	▪	▪	▪		▪	▪		▪	▪	
O10.M4	▪	▪	▪		▪	▪		▪	▪	

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 3.2. Tabela zbiorcza wyników – podsumowanie wyników badań w oparciu o kryteria pozaarchitektoniczne.

KRYTERIA KWALIFIKACJI PRZESTRZENI POZAARCHITEKTONICZNE										
Oznaczenie lokalu mieszkalnego	01		02		03		04		05	
	Zasiedlenie		Wiarygodność ukształtowania		Wiarygodność odczuwania		Świadomość duchowa (egzystencjalizm)		Percepcja erudycyjności	
	Użytkowana	Nie użytkowana	Prawdziwa	Symulakryczna	Werystyczna	Wirtualna	Poczucia (bycia)	Posiadania (zamieszkiwania)	Mechanistyczna	Eseistyczna
O1.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O1.M2		▪	▪		▪		▪	▪	▪	
O1.M3	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O1.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O2.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O2.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O2.M3	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O2.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O3.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O3.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O3.M3		▪	▪		▪		▪	▪	▪	
O3.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O4.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O4.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O4.M3	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O4.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O5.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O5.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O5.M3	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O5.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O6.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O6.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O6.M3		▪	▪		▪		▪	▪	▪	
O6.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O7.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O7.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O7.M3	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O7.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O8.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O8.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O8.M3	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O8.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O9.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O9.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O9.M3		▪	▪		▪		▪	▪	▪	
O9.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O10.M1	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O10.M2	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O10.M3	▪		▪		▪		▪	▪	▪	
O10.M4	▪		▪		▪		▪	▪	▪	

Źródło: opracowanie własne.

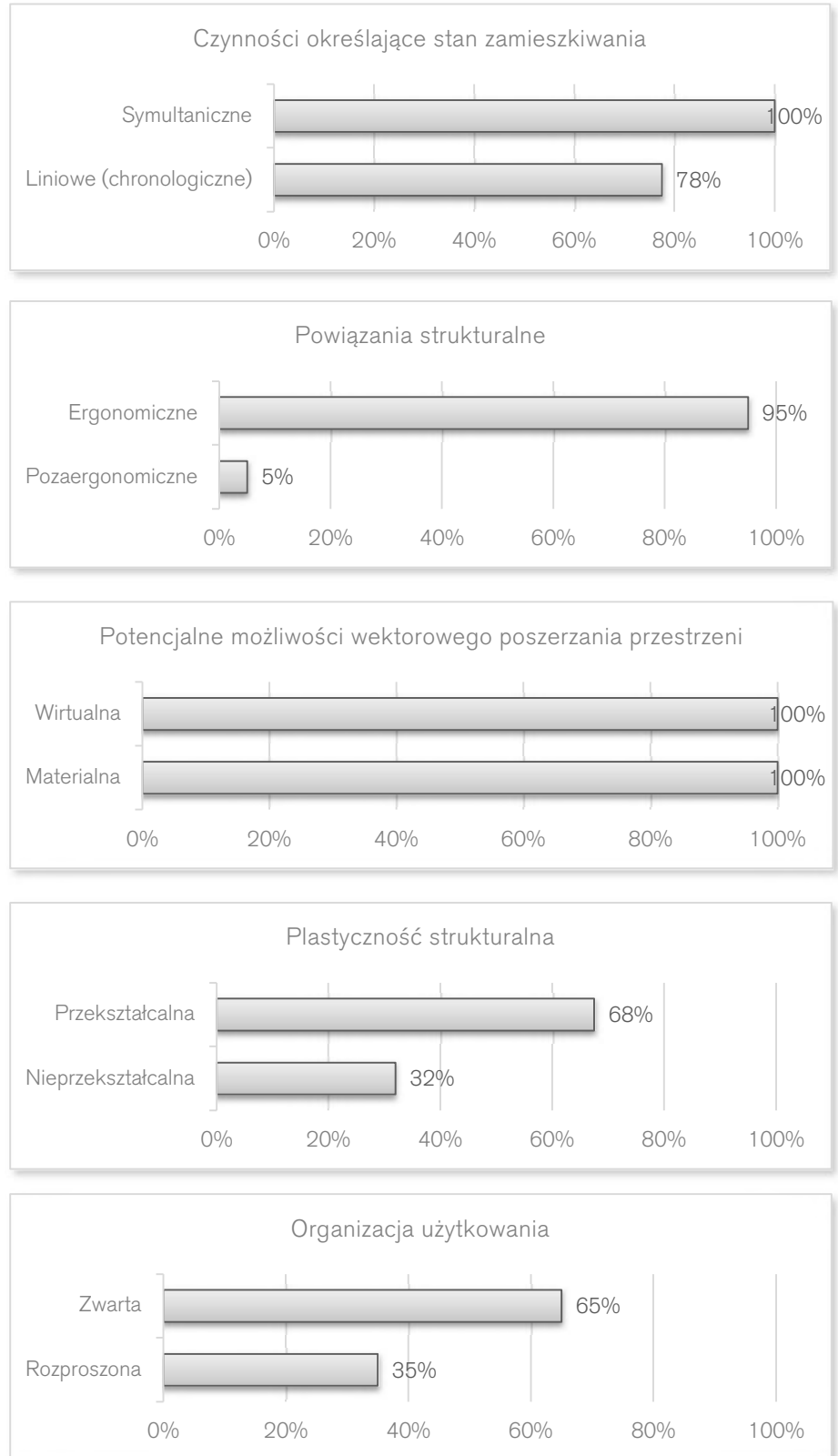

2.11

ANALIZA ZBIORCZA WYNIKÓW

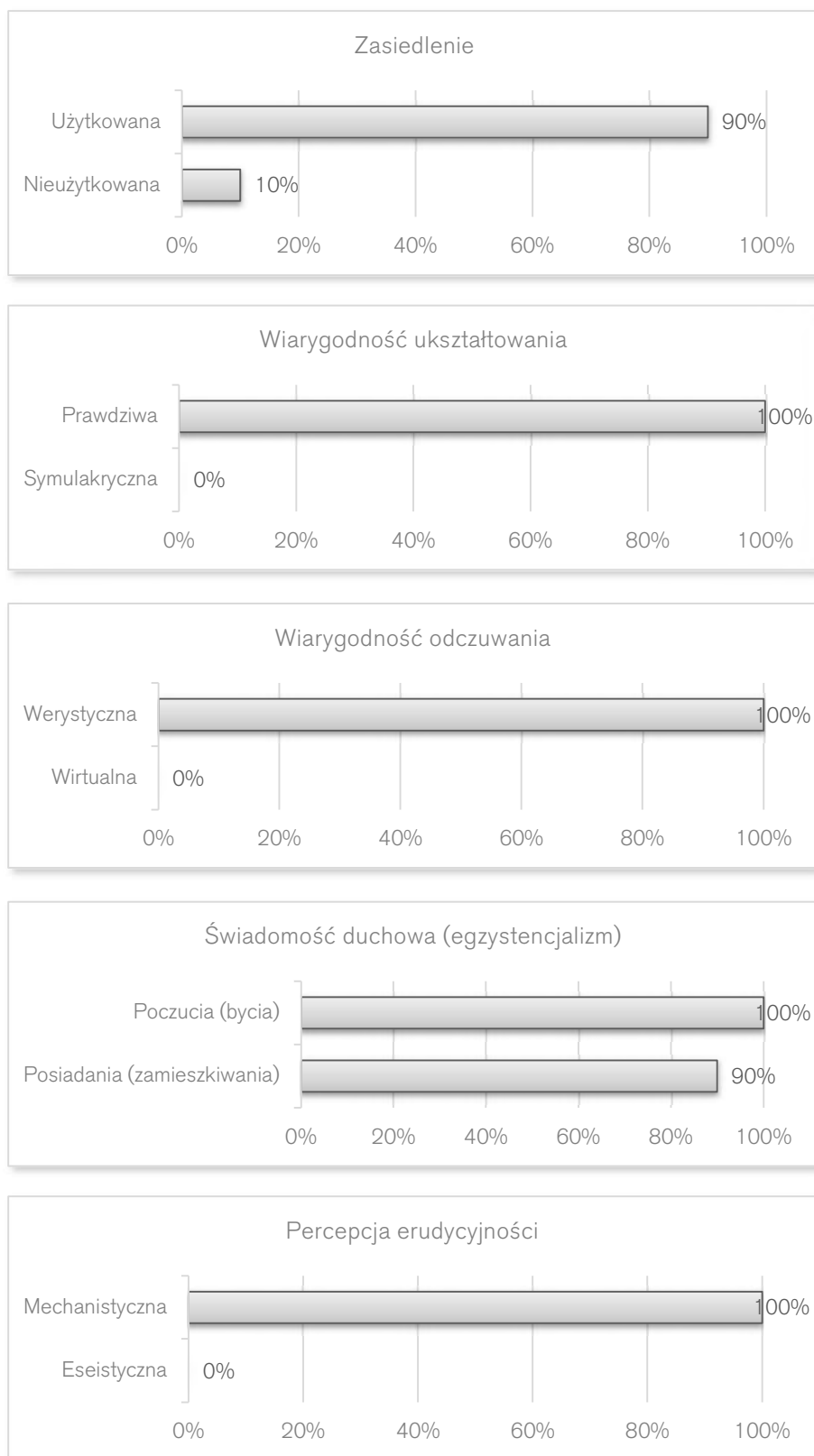
KRYTERIA KWALIFIKACJI PRZESTRZENI – ARCHITEKTONICZNE

Tab. 3.3. Graficzne przedstawienie wyników badań dla kryteriów architektonicznych

KRYTERIA KWALIFIKACJI PRZESTRZENI – POZAARCHITEKTONICZNE

Tab. 3.4. Graficzne zobrazowanie wyników badań dla kryteriów pozaarchitektonicznych

3. PODSUMOWANIE

*Położenie jest jedną spośród struktur egzystencjalnych, na gruncie których utrzymuje się bycie „tu oto”. Równie pierwotnie jak położenie owo bycie konstytuuje rozumienie*³¹⁸

Martin Heidegger

Współczesne mieszkanie jako miejsce stanowi uzupełnienie przestrzeni miejskiej, obraz nakładania się przyswojonej przestrzeni publicznej, łącząc symultanicznie wiele aspektów ludzkiej egzystencji. W kontekście teorii Marschalla McLuhana stanowi środek masowego przekazu informacji, w charakterze medium. Przestrzeń w budynku rozważana w kontekście czynności określających *stan mieszkania* zmienia ówczesny paradygmat funkcjonalno – przestrzenny mieszkania rozumianego jako miejsce, stając się obrazem jakości wykonywanych czynności. Analiza wykazuje przestrzenie mieszkania, które są wydzielone, w których się mieszka i które się użytkuje. Mocna potrzeba mieszkania ukazuje przestrzeń domu – obszaru chronionego, zapewniającego bezpieczeństwo i indywidualność. Najistotniejszą kategorią decydującą o jej kształcie stanowi symultaniczne bądź liniowe (chronologiczne) odniesienie się do czynności określających stan zamieszkiwania, ma to wpływ na budowanie przestrzeni. Wnioski ukazują formę symultanimu bądź liniowości w analizowanej przestrzeni architektonicznej, możliwość kształtowania i wygląd symultanicznej bądź liniowej przestrzeni wewnętrznej – symultanicznej w przestrzeni lokali jednopokojowych (kawalerek), liniowej z elementami symultanicznej w pozostałych lokalach mieszkalnych.

Zgodnie z konstatacjami Otto Friedricha Bollnow'a mieszkać znaczy *być w domu*, użytkować przestrzeń, wykonywać czynności związane z zamieszkiwaniem. Mieszkanie związane jest z poszukiwaniem poczucia bezpieczeństwa i stanu posiadania. Mieszkanie może być definiowane jako wydzielona i określona parametrami przestrzeń, miejsce oraz jako stan bycia lub jako sam tenże stan. Immanuel Kant czy Martin Heidegger definiowali przestrzeń jako formę zmysłowej naoczności. Wszystko, co nas otacza, ma wymiar przestrzenny, zajmując konkretne miejsce w czasie. Badane zamieszkiwanie zawiera dwa sposoby budowania: *colere cultura* i *aedificare*, samo w sobie.

³¹⁸ Heidegger Martin, Warszawa 2004.

WNIOSKI Z BADAŃ - TENDENCJE W KSZTAŁTOWANIU MIESZKAŃ

1. Wnioski dla kryteriów architektonicznych

– Kryterium pierwsze

Czynności określające stan zamieszkiwania

Badania wykazują tendencje kształtowania przestrzeni sugerujące symultaniczne wykonywanie aktywności w mieszkaniu. Zaprojektowane lokale mieszkalne dwupokojowe, trzypokojowe i czteropokojowe wykazują tendencje ku liniowemu (chronologicznie) wykonywaniu czynności określających stan zamieszkiwania w kontekście całej powierzchni lokalu mieszkalnego oraz symultanicznego wykonywania czynności w obrębie przestrzeni pokoju dziennego połączonego z aneksem kuchennym.

– Kryterium drugie

Powiązania strukturalne

Mieszkanie jako miejsce zamieszkiwania jest przestrzenią subiektywnych odczuć, coraz częściej następują tendencje determinujące przestrzeń mieszkalną przez rodzaj wykonywanej pracy oraz inteligentne technologie. Przestrzeń w większości przypadków traktowana jest jako ergonomiczna.

– Kryterium trzecie

Potencjalne możliwości wektorowego poszerzania przestrzeni zamieszkiwania

Badania wykazały możliwości wirtualnego i materialnego poszerzania przestrzeni. Przestrzeń wirtualna lokali mieszkalnych pozwala na adaptację przestrzeni następującej wektorowo jako wielostopniowe kontinuum, ramy dla zdarzeń funkcjonujące w przestrzeni przyswajanej wektorowo. W większości lokali istnieje możliwość poszerzania przestrzeni z wykorzystaniem inteligentnego wyposażenia technologii *smart home*, hologramów, zjawiska technologii teleinformatycznej czyli możliwości zastosowania na przykład ekranów na całej ścianie.

– **Kryterium czwarte**

Plastyczność strukturalna

Badane lokale mieszkalne pod kątem plastyczności strukturalnej wykazują tendencje do przestrzeni przekształcalnej. Lokale nieprzekształcalne stanowią jedyne 32%. Przekształcalność lub nieprzekształcalność w znaczącym stopniu jest uzależniona od przyjętych ustrojów konstrukcyjnych, rozpiętości konstrukcyjnych oraz materiałów konstrukcyjnych.

– **Kryterium piąte**

Organizacja ukształtowania

Badanie wykazuje tendencje ku zwartej organizacji użytkowania, przestrzeń lokalu mieszkalnego jest zamknięta w obrębie jednej zwartej bryły. 35% mieszkań stanowią lokale o rozproszonej organizacji użytkowania, która tworzy przestrzeń kompilacyjną, wykazującą brak zwartości w kontekście ukształtowania struktury przestrzennej lokalu mieszkalnego.

2. Wnioski dla kryteriów pozaarchitektonicznych

– **Kryterium pierwsze**

Zasiedlenie

Wszystkie z badanych mieszkań stanowią przestrzenie zasiedlone użytkowane, lokal mieszkalny stanowi materialnie wyznaczone miejsce zdarzeń i odczuwalnych wrażeń.

– **Kryterium drugie**

Wiarygodności ukształtowania

Wykazuje, że wszystkie mieszkania w pełni wykazują przestrzeń prawdziwą, stanowią struktury zaprojektowane z bezpośrednim przeznaczeniem dla funkcji mieszkalnej wielorodzinnej.

– **Kryterium trzecie**

Wiarygodność odczuwania

Wykazuje tendencje w kierunku przestrzeni werystycznej, wiernie skonstruowanej przez istniejące w materialnej rzeczywistości podziały, nie zatracając odniesienia się do dotychczasowych doświadczeń przyszłych użytkowników.

– **Kryterium czwarte**

Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

W ujęciu filozoficznej teorii bycia mieszkania stanowią schematy odzwierciedlające identyfikację z miejscem w kierunku poczucia (bycia) oraz posiadania jako kwestii subiektywnej percepcji przestrzeni zamieszkiwania. Poczucie i posiadanie stanowią elementy budujące mentalną (duchową) świadomość domu. Wyróżniamy tu *locus* – świadomość poczucia i posiadania miejsca, *nidificium* – świadomość poczucia i posiadania identyfikacji z miejscem, *praesaepium* – świadomość poczucia i posiadania prymarnych potrzeb, *aedicula* – świadomość poczucia i posiadania prowadzenia i oddziaływania, oraz *conceptaculum* – świadomość poczucia i posiadania miejsca przechowywania wrażeń i zdarzeń³¹⁹. Znaczącą większość lokali mieszkalnych zamieszkują osoby będące właścicielami lokali identyfikującymi się z przestrzenią w kierunku poczucia bycia i posiadania.

– **Kryterium piąte**

Percepcja erudycyjności

Mieszkania w pełni wykazują jednakowy charakter kształtowania przestrzeni mechanistycznej, budowanej na podstawie materialnych elementów kształtujących ruch w obrębie otaczającej przestrzeni lokalu mieszkalnego.

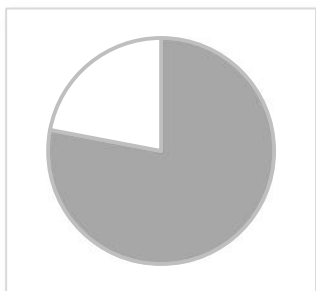
Uwaga:

Potencjalne zastosowanie niniejszej dysertacji stanowią badania dotyczące kwalifikacji przestrzeni.

³¹⁹ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 71.

Wnioski dla kryteriów architektonicznych

01.

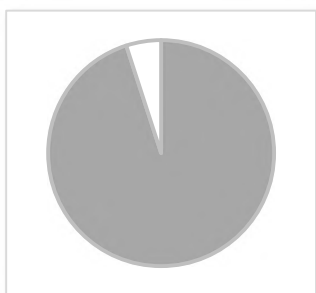

Kryterium pierwsze

Czynności określające stan zamieszkiwania

Badania wykazały tendencje ku wykonywaniu czynności symultanicznie i liniowo – układ hybrydowy.

02.

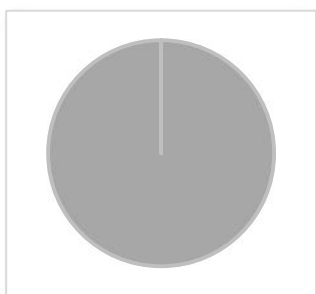

Kryterium drugie

Powiązania strukturalne

Badania wykazały tendencje ku przestrzeni ergonomicznej.

03.

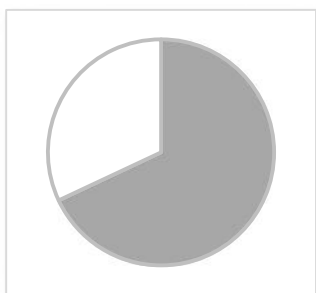

Kryterium trzecie

Potencjalne możliwości wektorowego poszerzania przestrzeni zamieszkiwania

Badania wykazały tendencje wirtualnego i materialnego poszerzania przestrzeni – układ hybrydowy.

04.

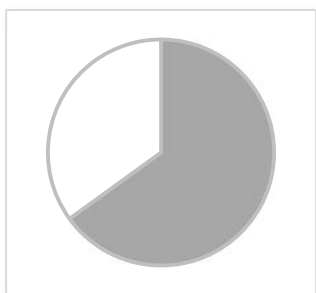

Kryterium czwarte

Plastyczność strukturalna

Badania wykazały tendencje ku przestrzeni przekształcalnej.

05.

Kryterium piąte

Organizacja ukształtowania

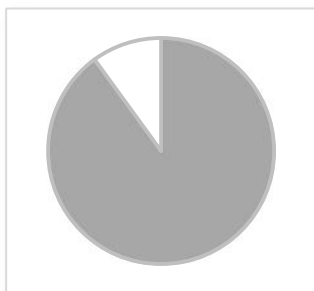
Badania wykazały tendencje ku zwartej organizacji użytkowania, przestrzeń lokalu mieszkalnego jest zamknięta w obrębie jednej zwartej bryły.

Ryc. 3.108. Graficzne zobrazowanie wyników badań dla kryteriów architektonicznych

Wnioski dla kryteriów pozaarchitektonicznych

01.

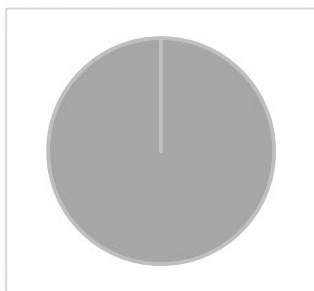

Kryterium pierwsze

Zasiedlenie

Badania wykazały tendencje w kierunku przestrzeni użytkowanej.

02.

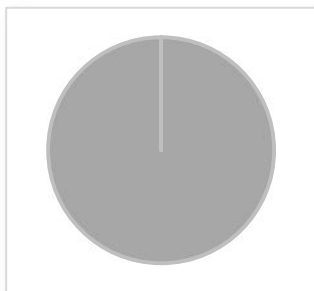

Kryterium drugie

Wiarygodności ukształtowania

Badania wykazały tendencje w kierunku przestrzeni prawdziwej.

03.

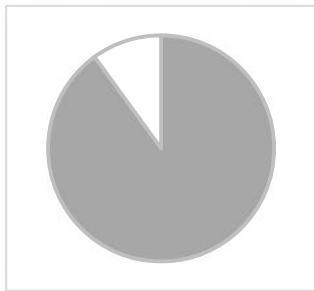

Kryterium trzecie

Wiarygodność odczuwania

Badania wykazały tendencje w kierunku przestrzeni werystycznej.

04.

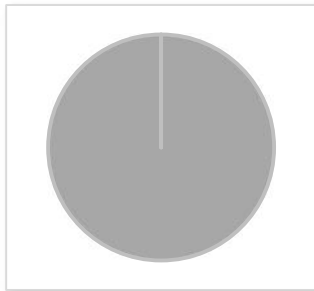

Kryterium czwarte

Świadomość duchowa (egzystencjalizm)

Badania wykazały tendencje ku identyfikacji z miejscem w kierunku poczucia (bycia) oraz posiadania (zamieszkiwania) – układ hybrydowy. Lokale mieszkalne zamieszkują osoby będące ich właścicielami.

05.

Kryterium piąte

Percepcja erudycyjności

Badania wykazały tendencje w kierunku przestrzeni mechanistycznej.

Ryc. 3.109. Graficzne zobrazowanie wyników badań dla kryteriów pozaarchitektonicznych

WNIOSKI Z BADAŃ – W KONTEKŚCIE PODSUMOWANIA CAŁOŚCI

W kontekście obranych kryteriów architektonicznych przeanalizowane mieszkania wykazują tendencje do możliwości poszerzania przestrzeni wykorzystując innowacyjne rozwiązania *smart home*. Wykazują tendencje do przestrzeni ergonomicznych. Mieszkania jednopokojowe odznaczają się symultanicznym charakterem wykonywanych czynności określających stan mieszkania, plastycznością strukturalną przekształcalną, z otwartym modelem strefowania oraz zwartą organizacją użytkowania. Mieszkania dwupokojowe i więcej wykazują liniowy (chronologicznie) charakter czynności, plastyczność strukturalną w większości przekształcalną z pośrednim modelem strefowania oraz w większości przypadków zwartą liniową organizacją użytkowania.

W kontekście wybranych kryteriów pozaarchitektonicznych mieszkania wykazują tendencje skierowane ku przestrzeniom użytkowym, prawdziwym w filozoficznym kontekście postrzegania relacji przestrzennych, stanowią przestrzenie własnościowe, egzystencjalnie utożsamiane z poczuciem i posiadaniem miejsca w przestrzeni, zamieszkiwane przez średniozamożną grupę społeczną.

W pracy ukazano obraz przestrzeni zamieszkiwania jako wizerunek wewnętrznych przemysleń, odbioru wynikającego z subiektywnych odczuć. To, jak postrzegamy, jest [według Martina Heideggera] świadomym wyborem barwy, kształtu, które zapamiętaliśmy wcześniej w wyniku doznań sprawiających nam radość. Heideggerowskie spojrzenie rozumianego jako szczególnego rodzaju percepcyjne obcowanie ze światem poprzez bezpośredni kontakt z rzeczami ma związek z sensotwórczym wymiarem architektury, w której budynek może stać się ucieleśnieniem miejsca otwierającego okolice, umożliwiającego uprzestrzennienie przestrzeni, ponieważ przez obiekt w przestrzeni miejsce otrzymuje ograniczenia, obiekt ukazuje sensowność miejsca, przestrzeni rzeczy, symbole, otwiera owe *pomiędzy*. Natomiast otwieranie owego *pomiędzy* odbywa się za pośrednictwem dzieł sztuki, gdy rzeczy zaczynają otwierać przed ludźmi sensory bycia. Dzięki takiemu spojrzeniu jesteśmy w stanie odkryć i odczuć bycie bytu danej rzeczy w przestrzeni zamieszkiwanego świata³²⁰.

³²⁰ Wierzińska Greta Julianna, architektura.muratorplus.pl 2015.

ANEKS

- 1 ZESTAWIENIE POWIERZCHNI ANALIZOWANYCH LOKALI MIESZKALNYCH
- 2 WSPÓŁCZESNE KIERUNKI W PROJEKTOWANIU MIESZKAŃ W POLSCE
- 3 PROJEKTY STUDENTÓW TEMATYCZNIE UWZGLĘDNIAJĄCE ZAŁOŻENIA PROWADZONYCH BADAŃ

Fotografia strony 5: Osiedle Malinowe, Opole, 2021, źródło: autor.

1 ZESTAWIE POWIERZCHNI ANALIZOWANYCH LOKALI
MIESZKALNYCH

1. ZESTAWIE POWIERZCHNI ANALIZOWANYCH LOKALI MIESZKALNYCH

Tabela 1. Tabela zbiorcza powierzchni użytkowych i kubatur analizowanych lokali mieszkalnych

ZESTAWIENIE ZBIORCZE POWIERZCHNI UŻYTKOWYCH I KUBATUR ANALIZOWANYCH LOKALI MIESZKALNYCH														
Oznaczenie lokalu mieszkalnego	Kubatura [m³]	Powierzchnia użytkowa [m²]												
		Lokalu mieszkalnego	Przedpokój	Pokój dzienny	Aneks kuchenny	Łazienka	Pokoje sypialne	Toaleta	Garderoba	Pom. pom.	Balkon/taras	Ogródek	Antresola	Korytarz/Komunikacja
O1.M1	77,18	30,87	5,57	16,50	3,75	5,05	-	-	-	-	7,31	-	-	-
O1.M2	110,08	44,03	4,65	17,70	7,50	4,92	9,26	-	-	-	8,20	-	-	-
O1.M3	142,70	57,08	13,04	17,98	4,48	4,45	8,14; 8,99	-	-	-	11,38	-	-	-
O1.M4	196,53	78,61	12,48	25,52	5,25	5,46	8,59; 9,98; 11,33	-	-	-	43,34	-	-	-
O2.M1	86,33	34,53	3,28	20,82	5,50	4,93	-	-	-	-	5,03	-	-	-
O2.M2	129,33	51,73	3,00	20,08	6,76	5,37	16,52	-	-	-	5,03	-	-	-
O2.M3	172,73	69,09	14,08	20,51	4,84	5,06	10,40; 14,20	-	-	-	12,55	-	-	-
O2.M4	193,70	77,48	12,53	17,05	5,67	4,95	11,72; 12,55; 13,01	-	-	-	5,63; 18,46	-	-	-
O3.M1	110,85	44,34	6,95	27,92	4,84	4,63	-	-	-	-	5,18	-	-	-
O3.M2	138,08	55,23	6,95	17,03	4,84	4,63	10,89	-	-	-	5,18	-	-	-
O3.M3	137,63	55,05	3,47	22,42	5,12	5,46	9,08; 9,50	-	-	-	11,98	-	-	-
O3.M4	241,10	96,44	12,13	33,19	7,50	8,46	9,20; 9,20; 16,76	-	-	-	58,82	-	-	-
O4.M1	120,25	48,10	5,60	31,70	6,30	4,50	-	-	-	-	7,40	-	-	-
O4.M2	117,00	46,80	5,60	19,60	6,30	4,50	10,80	-	-	-	7,40	-	-	-
O4.M3	163,25	65,30	7,10	24,50	6,30	4,50	11,40; 11,50	-	-	-	9,10	-	-	-
O4.M4	223,75	89,50	16,80	28,70	6,60	6,00	9,60; 10,60; 11,20	-	-	-	35,70	-	-	-
O5.M1	74,08	29,63	2,96	18,94	4,02	3,71	-	-	-	-	7,53	-	-	-
O5.M2	147,55	59,02	2,98	14,70	4,37	6,66	16,55	3,14	4,05	-	17,00/55,43	-	-	6,57
O5.M3	190,28	76,11	9,40	28,07	8,00	7,18	10,58; 12,88	-	-	-	-	238,89	-	-
O5.M4	202,63	81,05	4,95	23,84	4,40	4,47	7,30; 7,44; 14,28	2,57	-	-	29,15/70,62	-	3,08	8,72
O6.M1	112,68	45,07	5,55	30,62	4,18	4,72	-	-	-	-	5,04	-	-	-
O6.M2	112,68	45,07	5,55	18,14	4,18	4,72	12,48	-	-	-	5,04	-	-	-
O6.M3	184,95	73,98	12,34	21,79	7,20	4,53	13,07; 13,16	1,89	-	-	11,30	-	-	-
O6.M4	254,58	101,83	20,18	33,25	6,00	4,95	10,55; 11,57; 13,05	2,28	-	-	129,00	-	-	-
O7.M1	101,00	40,40	5,00	25,90	4,80	4,70	-	-	-	-	-	15,00	-	-
O7.M2	119,25	47,70	5,60	16,80	4,80	5,70	14,80	-	-	-	-	24,90	-	-
O7.M3	182,50	73,00	7,40	17,40	8,00	5,40	9,30; 9,30; 13,60	-	-	2,60	-	47,80	-	-
O7.M4	195,68	78,27	10,70	14,25	6,25	5,40	9,70; 13,00; 18,97	-	-	-	9,10; 13,20	-	-	-
O8.M1	96,33	38,53	4,98	23,15	5,76	4,64	-	-	-	-	21,50	-	-	-
O8.M2	113,00	45,20	9,24	14,83	7,00	4,57	9,56	-	-	-	10,50	-	-	-
O8.M3	225,13	90,05	6,01	19,74	8,75	4,52	9,60; 11,63	-	-	-	17,86	-	27,00	2,80
O8.M4	234,00	93,60	7,20	22,35	6,30	3,42; 4,85	9,30; 9,83; 10,95	-	-	-	16,18	-	19,40	-
O9.M1	122,00	48,80	5,70	23,76	5,04	5,30	-	-	-	-	10,30	-	9,00	-
O9.M2	176,75	70,70	7,90	18,40	6,70	4,60	10,20	-	-	-	11,50	-	22,90	-
O9.M3	218,75	87,50	5,60	23,22	6,48	5,00	10,00; 11,80	-	-	-	7,10	-	25,40	-
O9.M4	256,48	102,59	5,29	23,65	8,25	5,90	12,50; 12,60; 13,70	1,90	6,70	3,50	20,90	-	-	8,60
O10.M1	98,68	39,47	4,64	24,86	5,80	4,17	-	-	-	-	-	27,50	-	-
O10.M2	120,60	48,24	8,92	15,89	3,96	5,01	14,46	-	-	-	-	9,36	-	-
O10.M3	162,93	65,17	9,40	18,68	6,24	5,25	10,35; 12,09	-	-	3,16	-	66,30	-	-
O10.M4	261,83	104,73	13,86	35,72	8,58	6,58	10,25; 10,94; 12,62	2,70	-	3,48	66,70	-	-	-

Tab. 2. Zestawienie powierzchni użytkowych analizowanych lokali mieszkalnych

Kategoria mieszkań	MIESZKANIE		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	29,63	39,97	48,80
M2	44,03	51,37	70,70
M3	55,05	71,23	90,05
M4	77,48	90,41	104,73
		$\bar{x} = 63,25$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 3. Zestawienie kubatur analizowanych lokali mieszkalnych

Kategoria mieszkań	MIESZKANIE		
	kubatura m ³		
	min.	śr.	max.
M1	74,08	99,94	122,00
M2	110,08	128,43	176,75
M3	137,63	178,09	225,13
M4	193,70	226,03	261,83
		$\bar{x} = 158,12$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 4. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia przedpokój

Kategoria mieszkań	PRZEDPOKÓJ		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	2,96	5,02	6,95
M2	2,98	6,04	9,24
M3	3,47	8,78	14,08
M4	4,95	11,61	20,18
		$\bar{x} = 7,86$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 5. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia pokój dzienny

Kategoria mieszkań	POKÓJ DZIENNY		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	16,50	24,42	31,70
M2	14,70	17,32	20,08
M3	17,40	21,43	28,07
M4	14,25	25,75	35,72
		$\bar{x} = 22,23$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 6. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia aneks kuchenny

Kategoria mieszkań	ANEKS KUCHENNY		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	3,75	5,00	6,30
M2	3,96	5,64	7,50
M3	4,48	6,54	8,75
M4	4,40	6,48	8,58
		$\bar{x} = 5,92$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 7. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia łazienka

Kategoria mieszkania	ŁAZIENKA		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	3,71	4,64	5,30
M2	4,50	5,07	6,66
M3	4,45	5,14	7,18
M4	3,42	5,49	8,46
		$\bar{x} = 5,09$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 8. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia pokoje sypialne

Kategoria mieszkania	POKOJE SYPIALNE		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	–	–	–
M2	9,26	12,55	16,55
M3	8,14	11,64	14,20
M4	7,30	11,40	18,97
		$\bar{x} = 11,86$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 9. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia toaleta

Kategoria mieszkania	TOALETA		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	–	–	–
M2		3,14	
M3		1,89	
M4	1,90	2,30	2,70
		$\bar{x} = 2,44$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 10. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia garderoba

Kategoria mieszkania	GARDEROBA		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	–	–	–
M2		4,50	
M3	–	–	–
M4		6,70	
		$\bar{x} = 5,60$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 11. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia pomocnicze

Kategoria mieszkania	POMIESZCZENIE POMOCNICZE		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	–	–	–
M2	–	–	–
M3	2,60	2,88	3,16
M4	3,48	3,49	3,50
		$\bar{x} = 3,19$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 12. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia toaleta

Kategoria mieszkania	BALKON/TARAS		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	5,03	8,32	21,50
M2	5,03	13,92	55,43
M3	7,10	11,61	17,86
M4	5,63	39,75	129,00
		$\bar{x} = 18,40$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 13. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia toaleta

Kategoria mieszkania	OGRÓDEK		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	15,00	21,25	27,50
M2	9,36	17,13	24,90
M3	47,80	117,66	238,89
M4	–	–	–
		$\bar{x} = 52,01$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 14. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia antresola

Kategoria mieszkania	ANTRESOLA		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1		9,00	
M2		22,90	
M3	25,40	–	27,00
M4		19,40	
		$\bar{x} = 17,10$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 15. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia korytarz/komunikacja

Kategoria mieszkania	KORYTARZ/KOMUNIKACJA		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	–	–	–
M2	–	–	–
M3		2,80	
M4	3,00	–	8,60
		$\bar{x} = 2,80$	

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 16. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia kl. schodowa

Kategoria mieszkania	KLATKA SCHODOWA		
	powierzchnia użytkowa m ²		
	min.	śr.	max.
M1	–	–	–
M2		6,57	
M3	–	–	–
M4		8,72	
		$\bar{x} = 7,65$	

Źródło: opracowanie własne.

2 WSPÓŁCZESNE KIERUNKI W PROJEKTOWANIU MIESZKAŃ W POLSCE

Od początku XX wieku Prawo budowlane i Warunki techniczne w Polsce podlegały dokładnej regulacji, tak aby uwzględniać potrzeby techniczne, ekonomiczne i administracyjne. Prawo Budowlane oraz Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, ulegały i ulegają ciągłym aktualizacjom, uwzględniając postęp techniczny i technologiczny. Poniżej przedstawiono wykaz zmian rozporządzenia Warunków technicznych przez ostatnie 90 lat.

1928 r.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. nr 23, poz. 202)

1961 r.

Rozporządzenie przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 21 lipca 1961 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane budownictwa powszechnego (Dz. U. nr 38, poz. 196) wprowadzone na mocy Prawa Budowlanego z 1961.

1966 r.

Rozporządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 11 czerwca 1966 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane budownictwa powszechnego (Dz. U. nr 26, poz. 157)

Zarządzenie nr 130 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 29 czerwca 1966 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane budownictwa powszechnego (Dz. Bud. Z 1966 r. nr 10, poz. 44)

1980 r.

Rozporządzenie Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 3 lipca 1980 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki (Dz. U. nr 17, poz. 62)

1988 r.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 19 grudnia 1988 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki (Dz. U. nr 42, poz. 333)

1990 r.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 4 października 1990 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki (Dz. U. nr 70, poz. 412)

1993 r.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 22 stycznia 1993 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki (Dz. U. nr 12, poz. 56)

1994 r.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 1995 r. nr 10, poz. 46)
Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. nr 89, poz. 414)

1996 r.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 4 kwietnia 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 45, poz. 200)

1997 r.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 września 1997 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 132, poz. 878)

2002 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690)

2003 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 lutego 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 33, poz. 270)

2004 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 kwietnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 109, poz. 1156)

2008 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 201, poz. 1238)
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 228, poz. 1514)

2009 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 56, poz. 461)

2010 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 10 grudnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 239, poz. 1597)

2013 r.

Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 22 listopada 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 1289)

2014 r.

Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 926)

2015 r.

Obwieszczenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 1422 z dnia 18 września 2015 r.)

2018 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 14 listopada 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 2285), które weszło w życie 1 stycznia 2018 r. z wyjątkiem § 1 pkt. 28., który wszedł w życie 9 grudnia 2018 r.³²¹

2022 r.

Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia ministra infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Wielokrotność aktualizacji przepisów ukazuje wielokrotne aktualizacje. Obecnie szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych opisano w Dziale III, rozdział 7, §90–§95. warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

³²¹ <https://www.snb.org.pl/historia-warunkow-technicznych>, dostęp: 23.02.2023 r.

Poniższe tabele przedstawiają wymagania techniczne i wytyczne projektowe niezbędne przy projektowaniu pomieszczeń mieszkalnych.

Tab. 17. Szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych

Mieszkanie jednopokojowe	
Wymagane pomieszczenia	Uwagi
Pomieszczenie mieszkalne	Bezpośrednie oświetlenie światłem dziennym.
Kuchnia lub aneks kuchenny	Bezpośrednie oświetlenie światłem dziennym. Dopuszcza się kuchnie bez okien lub aneks kuchenny połączony z przedpokojem pod warunkiem zastosowania wentylacji grawitacyjnej – w przypadku kuchni elektrycznej, mechanicznej wywiewnej – w przypadku kuchni gazowej. Dopuszcza się aneks kuchenny połączony z pokojem pod warunkiem zastosowania wentylacji i kuchni elektrycznej.
Łazienka	Możliwość zainstalowania wanny lub kabiny natryskowej, umywalki, miski ustępowej (jeżeli nie ma ustępu wydzielonego).
Ustęp wydzielony lub miska ustępowa w łazience	–
Przestrzeń składowania	–
Miejsce umożliwiające usytuowanie automatycznej pralki domowej	–
Przestrzeń komunikacji wewnętrznej	Możliwość przeniesienia chorego na noszach. Możliwość wykonania manewru wózkiem inwalidzkim w miejscu zmiany kierunku ruchu. Minimalna szerokość w świetle 1,2 m z dopuszczeniem zwężenia 0,9 m na odcinku nie większym niż 1,5 m.

Źródło: Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, §90–§95.

Tab. 18. Szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych

Mieszkanie wielopokojowe	
Wymagane pomieszczenia	Uwagi
Pomieszczenie mieszkalne	Bezpośrednie oświetlenie światłem dziennym.
Kuchnia lub aneks kuchenny	Bezpośrednie oświetlenie światłem dziennym. Dopuszcza się stosowanie aneksu w pokoju przeznaczonym na pobyt dzienny pod warunkiem zastosowania w aneksie wentylacji.
Łazienka	Możliwość zainstalowania wanny lub kabiny natryskowej, umywalki, miski ustępowej (jeżeli nie ma ustępu wydzielonego).
Ustęp wydzielony lub miska ustępowa w łazience	–
Przestrzeń składowania	–
Miejsce umożliwiające usytuowanie automatycznej pralki domowej	–
Przestrzeń komunikacji wewnętrznej	Możliwość przeniesienia chorego na noszach. Możliwość wykonania manewru wózkiem inwalidzkim w miejscu zmiany kierunku ruchu. Minimalna szerokość w świetle 1,2 m z dopuszczeniem zwężenia 0,9 m na odcinku nie większym niż 1,5 m.

Źródło: Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, §90–§95.

Tab. 19. Szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych

Wytyczne projektowe					
Wymagane pomieszczenia	wys. pom. w świetle	szer. drzwi do pom. w świetle ościeżnicy	wys. drzwi do pom. w świetle ościeżnicy	szer. w świetle ścian pom.*2	min. pow. użytkowa mieszkania
Pomieszczenie mieszkalne	2,5	0,8 m	2,0 m	2,2 m – pokój sypialny przewidziany dla jednej osoby, 2,7 m – pokój sypialny przewidziany dla dwóch osób	25 m ²
Kuchnia lub aneks kuchenny	2,5	0,8 m	2,0 m	1,8 m – kuchnia w mieszkaniu jednopokojowy 2,4 m – kuchnia w mieszkaniu wielopokojowym	
Łazienka	2,5*1	0,8 m	2,0 m	–	
Ustęp wydzielony lub miska ustępowa w łazience	2,5*1	0,8 m	2,0 m	–	
Przestrzeń składowania	2,5	0,8 m	2,0 m	–	
Miejsce umożliwiające usytuowanie automatycznej pralki domowej	2,5	0,8 m	2,0 m	–	
Przestrzeń komunikacji wewnętrznej	2,5	0,8 m 0,9 m dla drzwi wejściowych do mieszkania	2,0 m	–	

Źródło: Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, §90-§95.

*1 dopuszczalne zmniejszenie wysokości do 2,2 m w świetle w przypadku wyposażenia pomieszczenia w wentylację mechaniczną wywiewną lub nawiewno-wywiewną.

*2 Obwieszczenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 1422 z dnia 18 września 2015 r.) – obecnie uchyla się ust.1 i ust. 2 §94, §94 otrzymuje brzmienie: mieszkanie powinno mieć powierzchnię użytkową nie mniejszą niż 25 m².

3 PROJEKTY STUDENTÓW TEMATYCZNIE UWZGLĘDNIAJĄCE ZAŁOŻENIA PROWADZONYCH BADAŃ

Prezentacja studenckich projektów koncepcyjnych, wykonanych w ramach przedmiotu Projektowanie Architektoniczne – Projektowanie Wielorodzinnych Zespołów i Budynków Mieszkalnych, uwzględnia tematycznie założenia prowadzonych badań nad przestrzenią zamieszkiwania w obrębie lokali mieszkalnych.

Projekty realizowano w oparciu o uzyskany kierunek badawczy na podstawie przyjętych kryteriów architektonicznych, dla których mieszkania jednopokojowe odznaczają się symultanicznym charakterem wykonywanych czynności określających stan mieszkania, plastycznością strukturalną przekształcalną z otwartym modelem strefowania oraz zwartą organizacją użytkowania.

Mieszkania dwupokojowe i więcej charakteryzują się liniowym (chronologicznie) charakterem czynności, plastycznością strukturalną przekształcalną z pośrednim modelem strefowania oraz w większości przypadków zwartą liniową organizacją użytkowania.

W kontekście obranych kryteriów pozaarchitektonicznych mieszkania wykazują tendencje skierowane ku przestrzeniom prawdziwym w filozoficznym kontekście postrzegania relacji przestrzennych, egzystencjalnie utożsamiane z poczuciem i posiadaniem miejsca w przestrzeni.

Prace wykonane w latach 2020–2022 zostały zaprezentowane na wystawie „M3, M4, MBYTOM. Mieszkać w Bytomiu” 23 maja 2022 roku w Agorze, Galerii „Na Poziomie” w Bytomiu.

Rok akademicki: 2020/2021

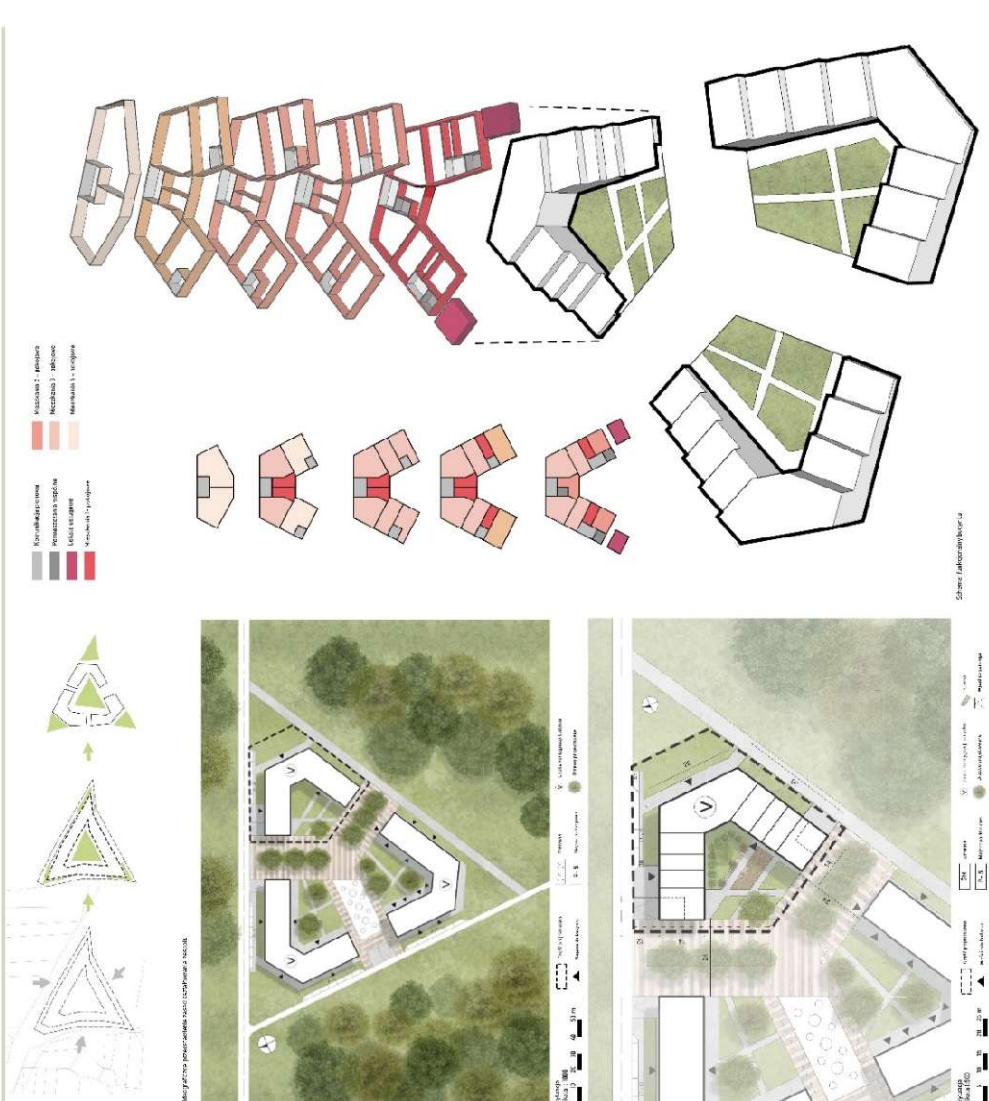
Autor: Alicja Kaim

Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz

Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Silesian JUNGLE

Silesian Jungle to zespół trzech kompleksów mieszkaniowych w skrajnie północnej części Katowic. Wypływa z koncepcji „miasteczka” – ma być miejscem, gdzie ludzie mogą żyć blisko natury, w otoczeniu zieleni i rekreacyjnych terenów. Zespół składa się z trzech kompleksów: „Silesian Jungle 1”, „Silesian Jungle 2” i „Silesian Jungle 3”. Każdy z nich ma charakterystyczny kształt i kolorystykę. Kompleksy są połączone ze sobą siecią pieszych i rowerowych ścieżek. W otoczeniu zespołu znajdują się tereny zielone, w tym parki i skwery. Zespół jest zaprojektowany w sposób, który umożliwia mieszkańcom korzystanie z przyrody i rekreacji. W otoczeniu zespołu znajdują się tereny zielone, w tym parki i skwery. Zespół jest zaprojektowany w sposób, który umożliwia mieszkańcom korzystanie z przyrody i rekreacji.

Ryc. 1. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

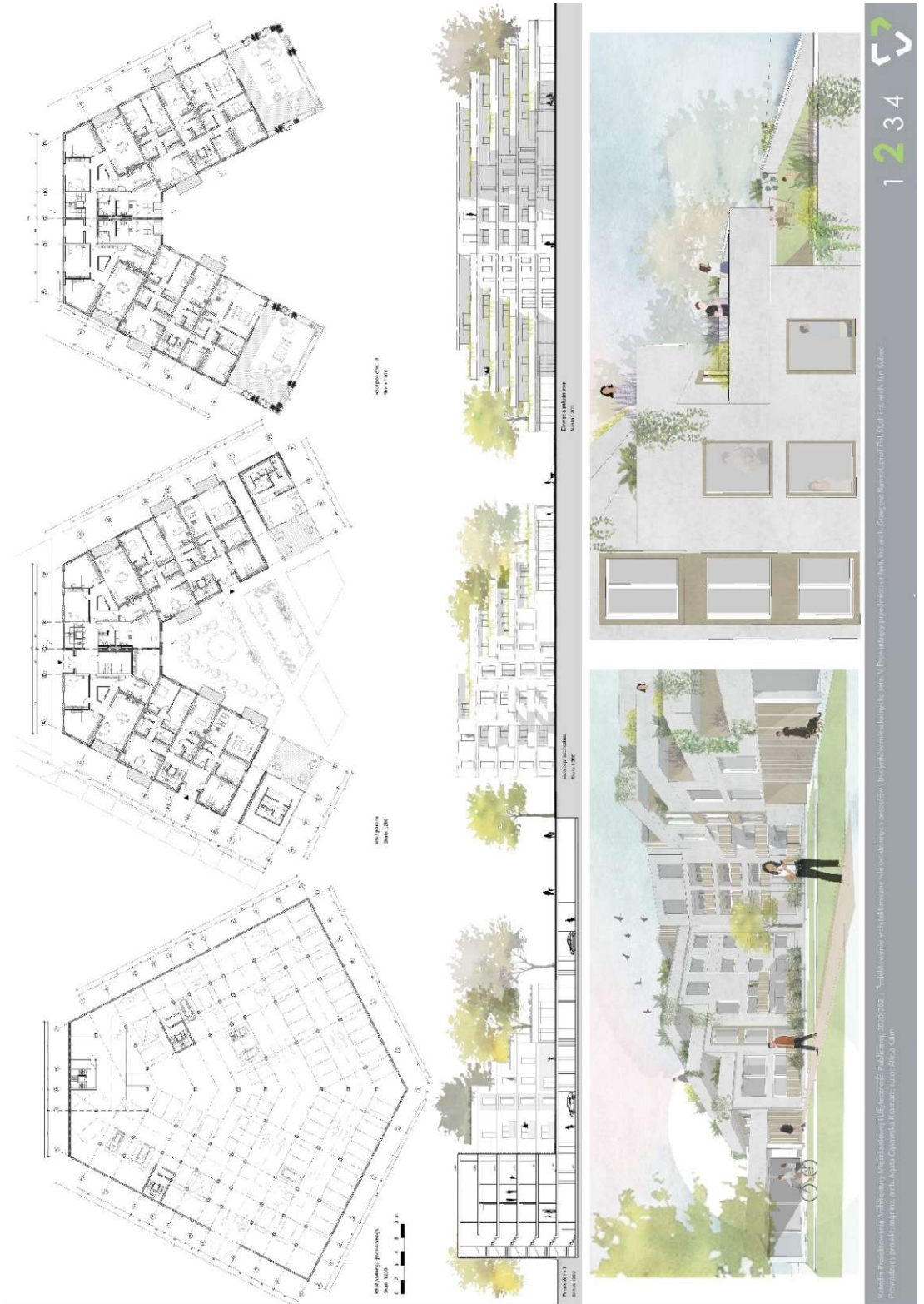

Rok akademicki: 2020/2021

Autor: Alicja Kaim

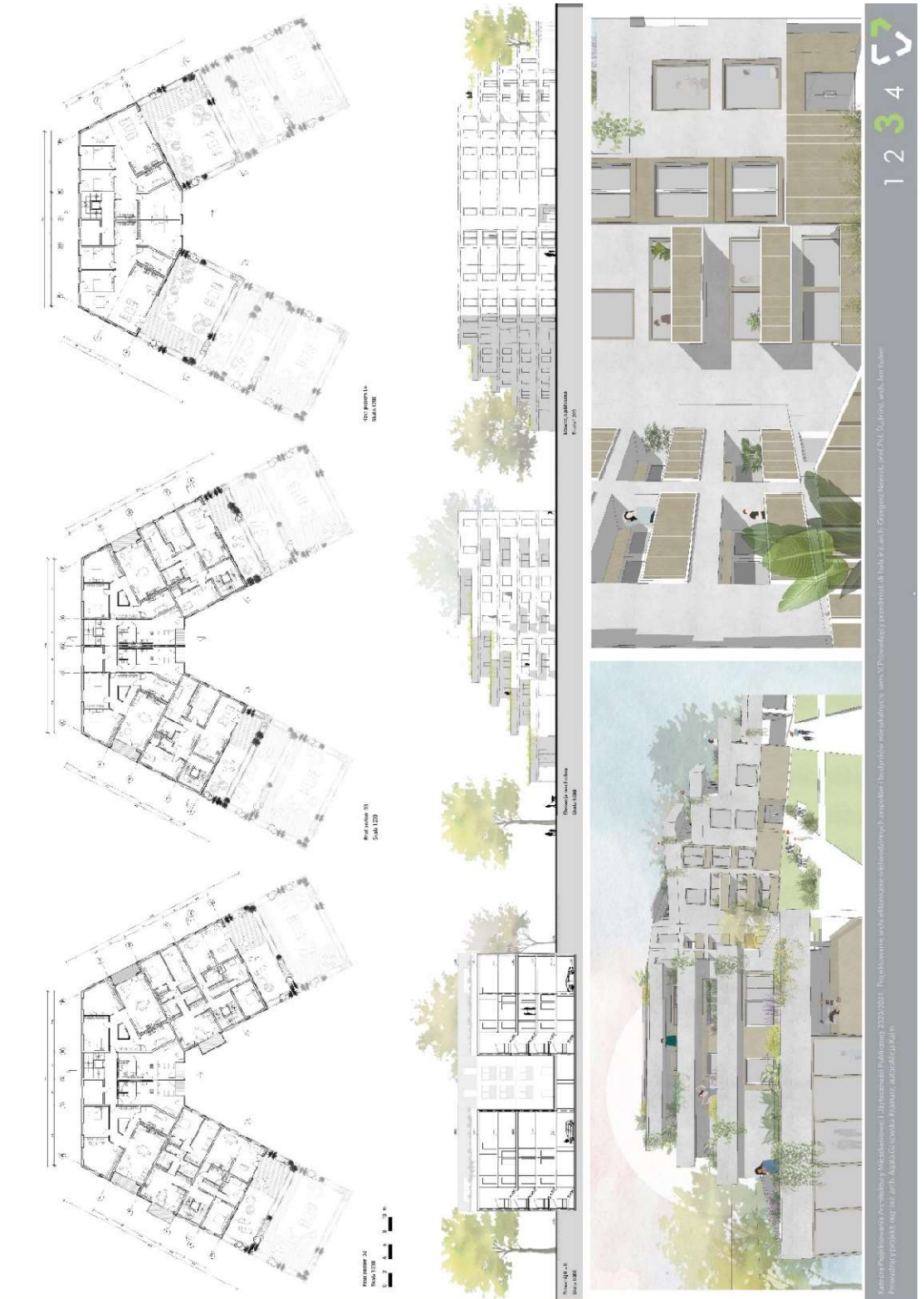
Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz

Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 2. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2020/2021
Autor: Alicja Kaim
Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 3. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2020/2021

Autor: Alicja Kaim

Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz

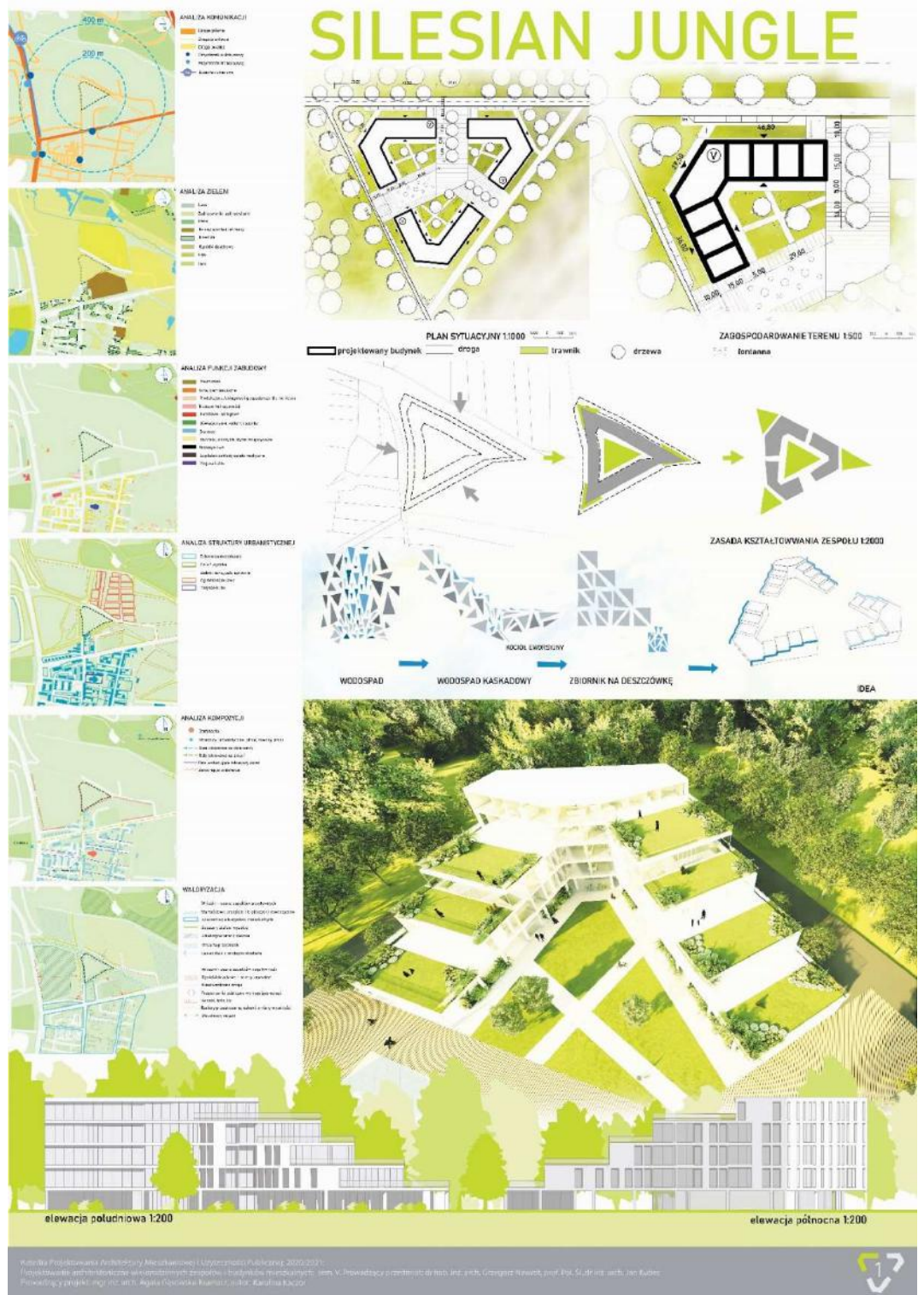
Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 4. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2020/2021
 Autor: Karolina Kaczor
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 5. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

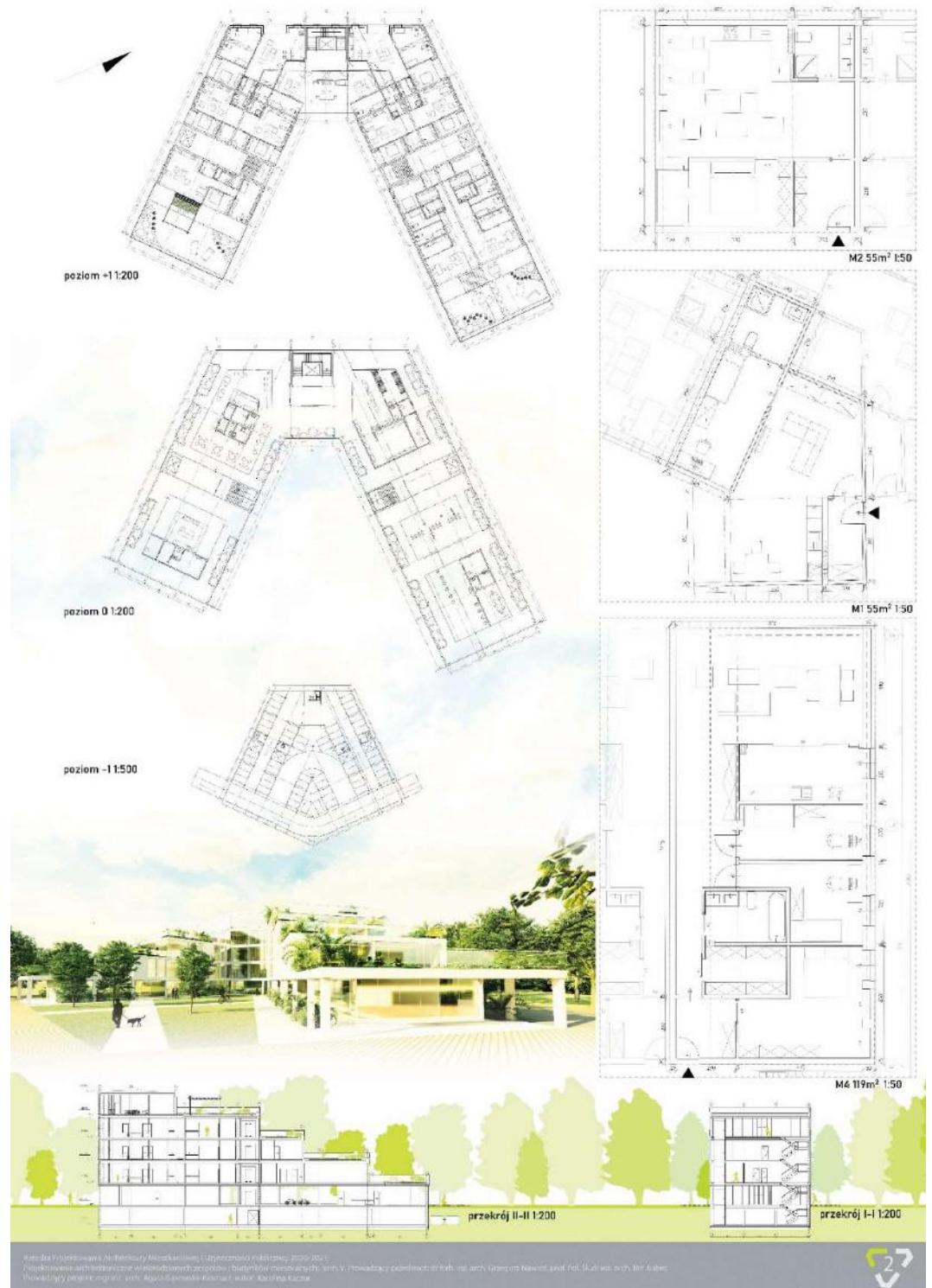

Rok akademicki: 2020/2021

Autor: Karolina Kaczor

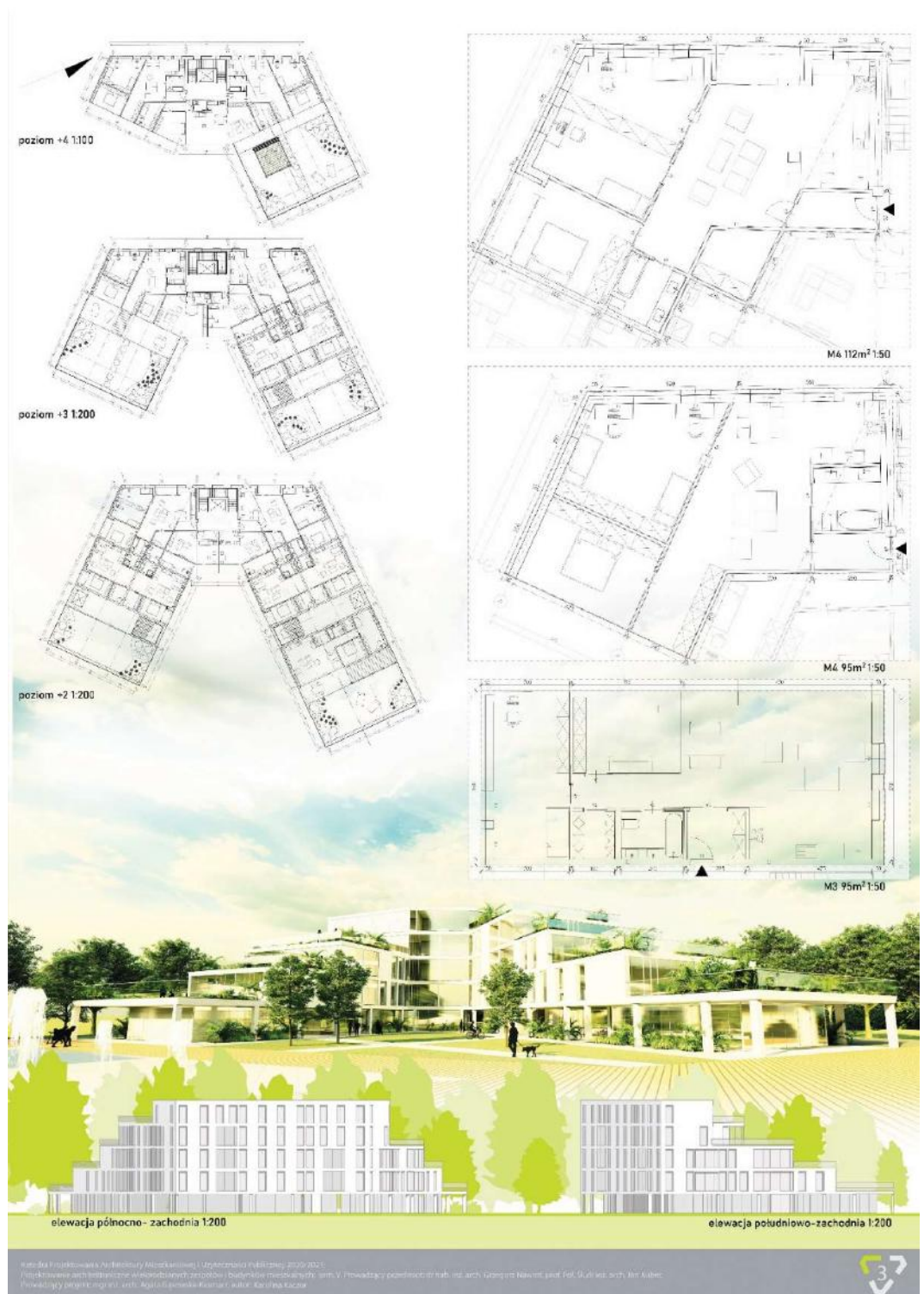
Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz

Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 6. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2020/2021
Autor: Karolina Kaczor
Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

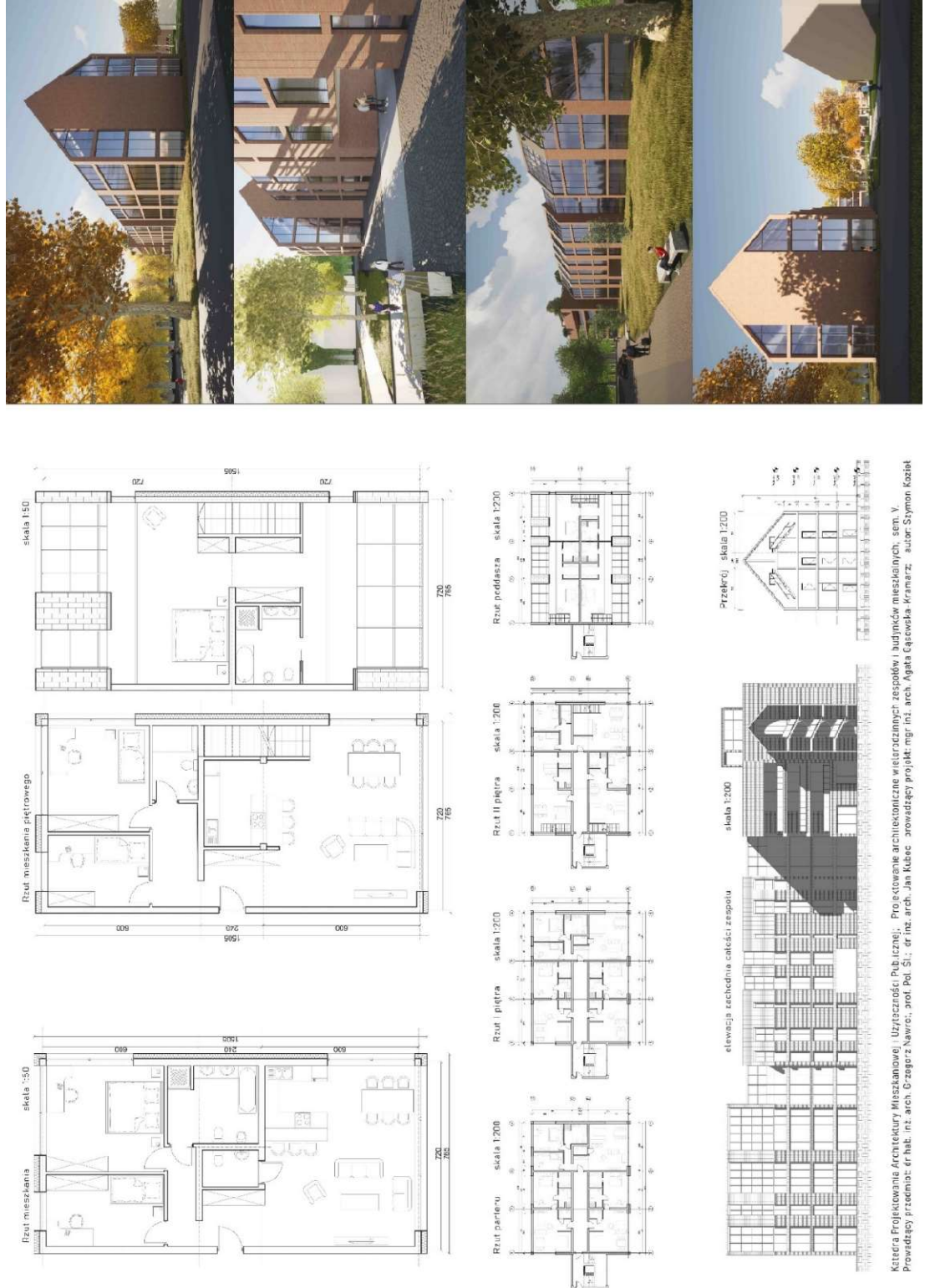

Ryc. 7. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2020/2021
 Autor: Szymon Kozieł
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Kierca Projektowania Architektury Mieszkanowej | Uczelnia Publiczna | Projektowanie architektoniczne wielokompleksowych zespołów budynków mieszkalnych, sem. V.
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot, prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec | prowadzący projekt: mgr inż. arch. Agata Gąsowska-Kramarz | autor: Szymon Kozieł

Ryc. 9. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2020/2021
 Autor: Szymon Kozieł
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Katedra Projektowania Architektury Mieszkaniowej i Użyteczności Publicznej, Projektowanie architektoniczne wiec oddzielnych zespołów i budynków mieszkalnych: sem. V.
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. arch. Grzegorz Nawrot Prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec; Prowadzący projekt: mgr inż. arch. Agata Gąsowska-Kramarz; autor: Szymon Kozieł

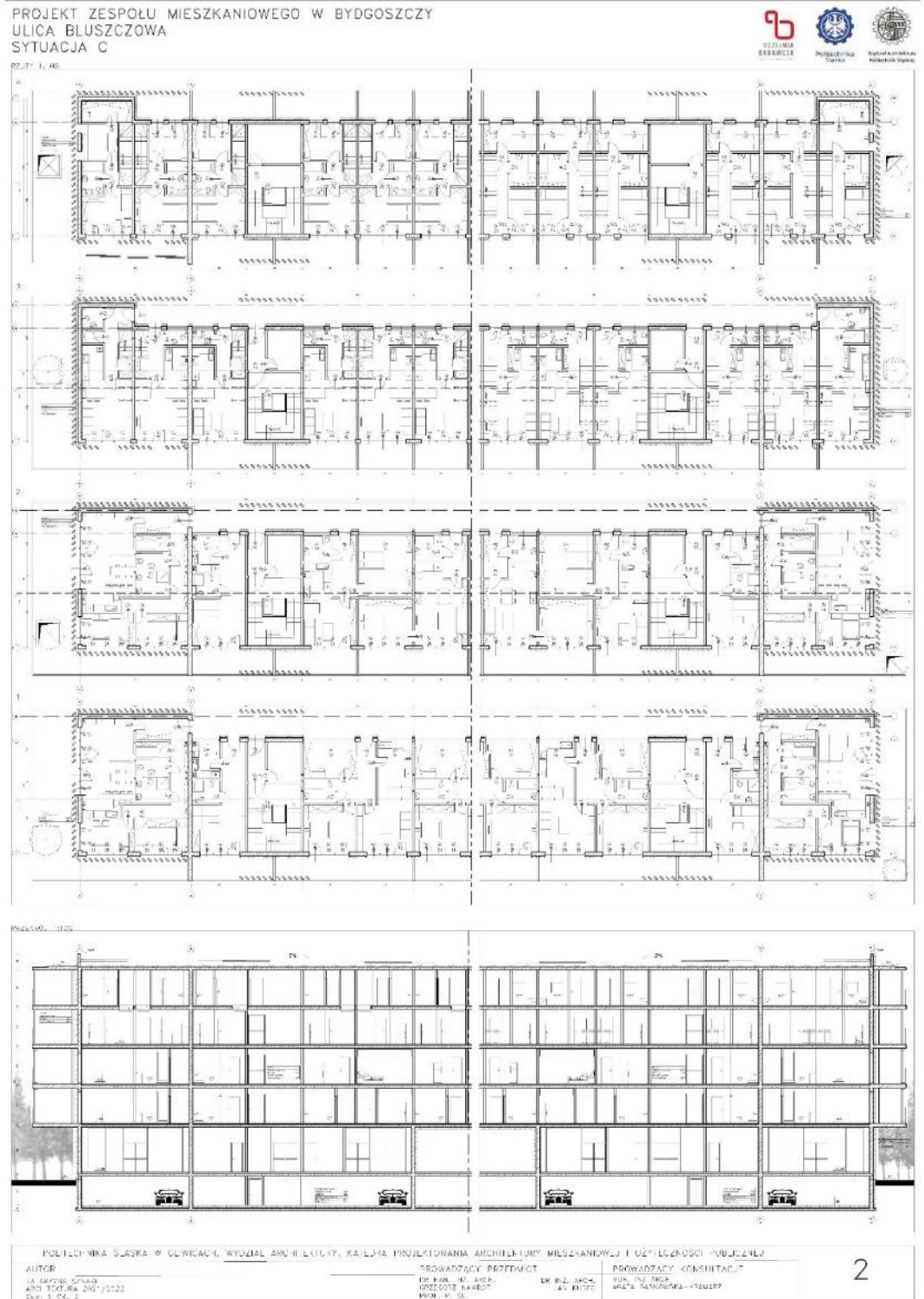
Ryc. 10. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2021/2022
 Autor: Katarzyna Sznabel
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 11. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

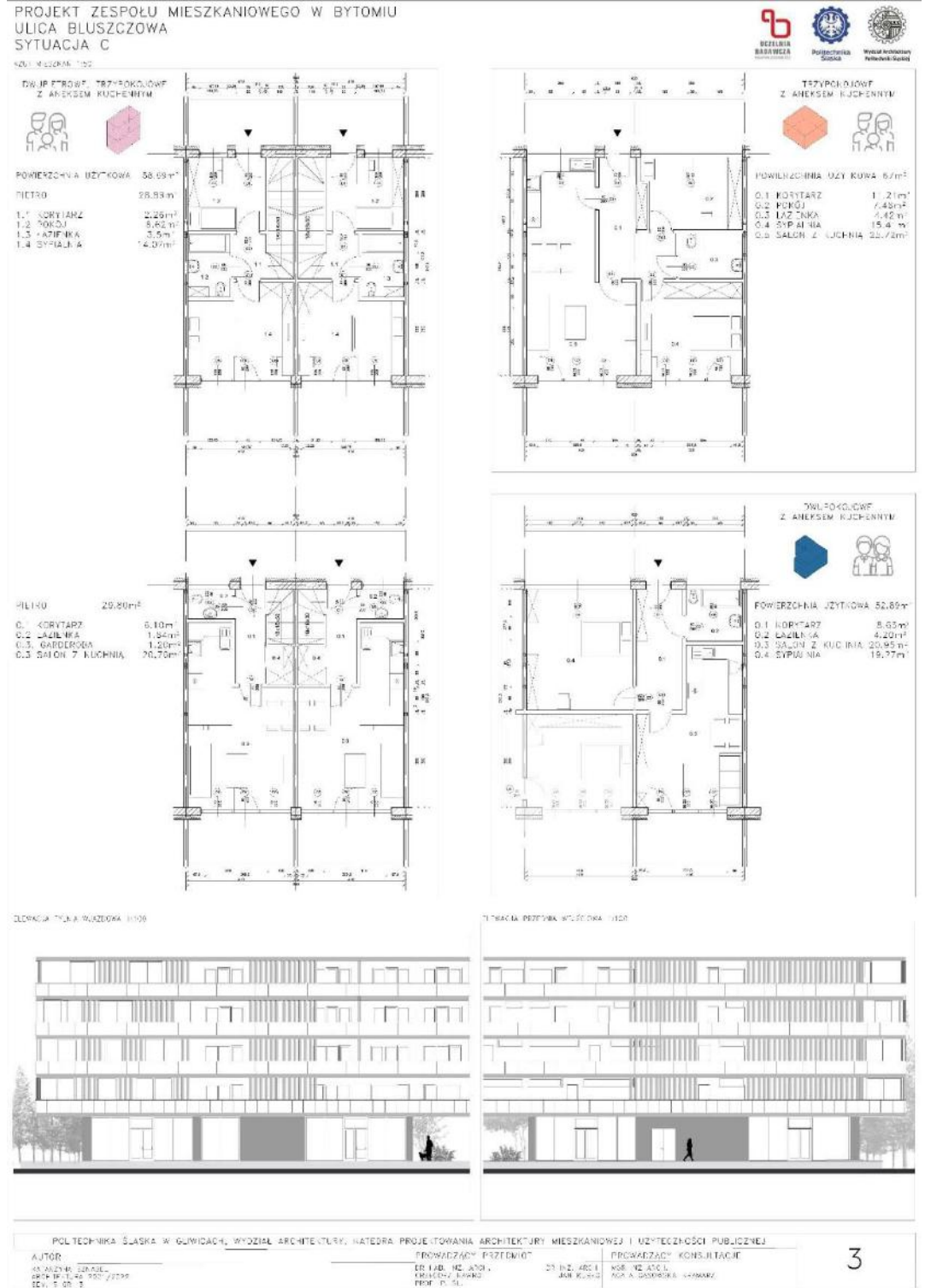
Rok akademicki: 2021/2022
 Autor: Katarzyna Sznabel
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 12. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2021/2022
 Autor: Katarzyna Sznabel
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 13. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

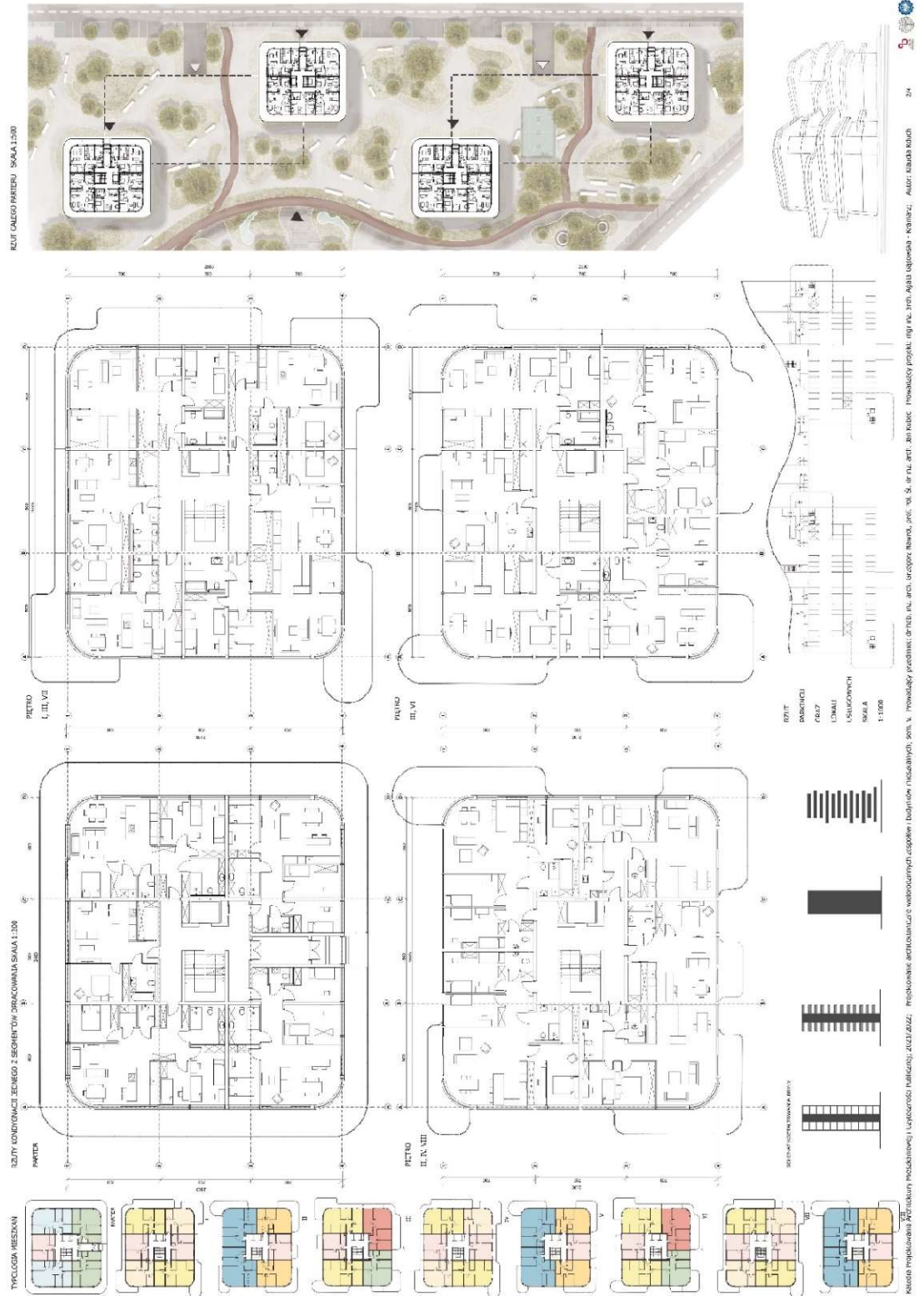

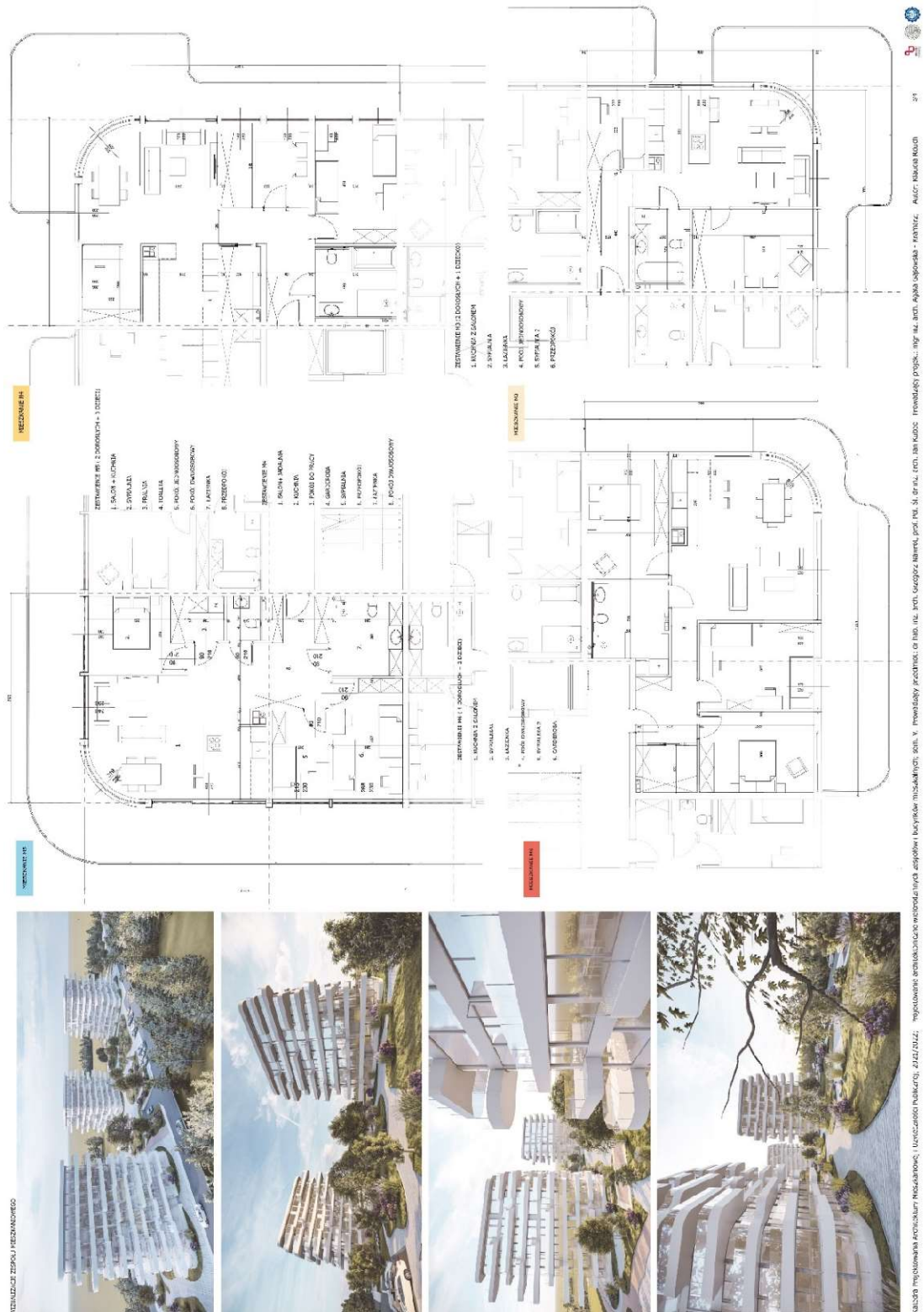

Rok akademicki: 2021/2022
 Autor: Klaudia Rduch
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 16. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2021/2022
 Autor: Klaudia Rduch
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 17. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2021/2022
 Autor: Klaudia Rduch
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

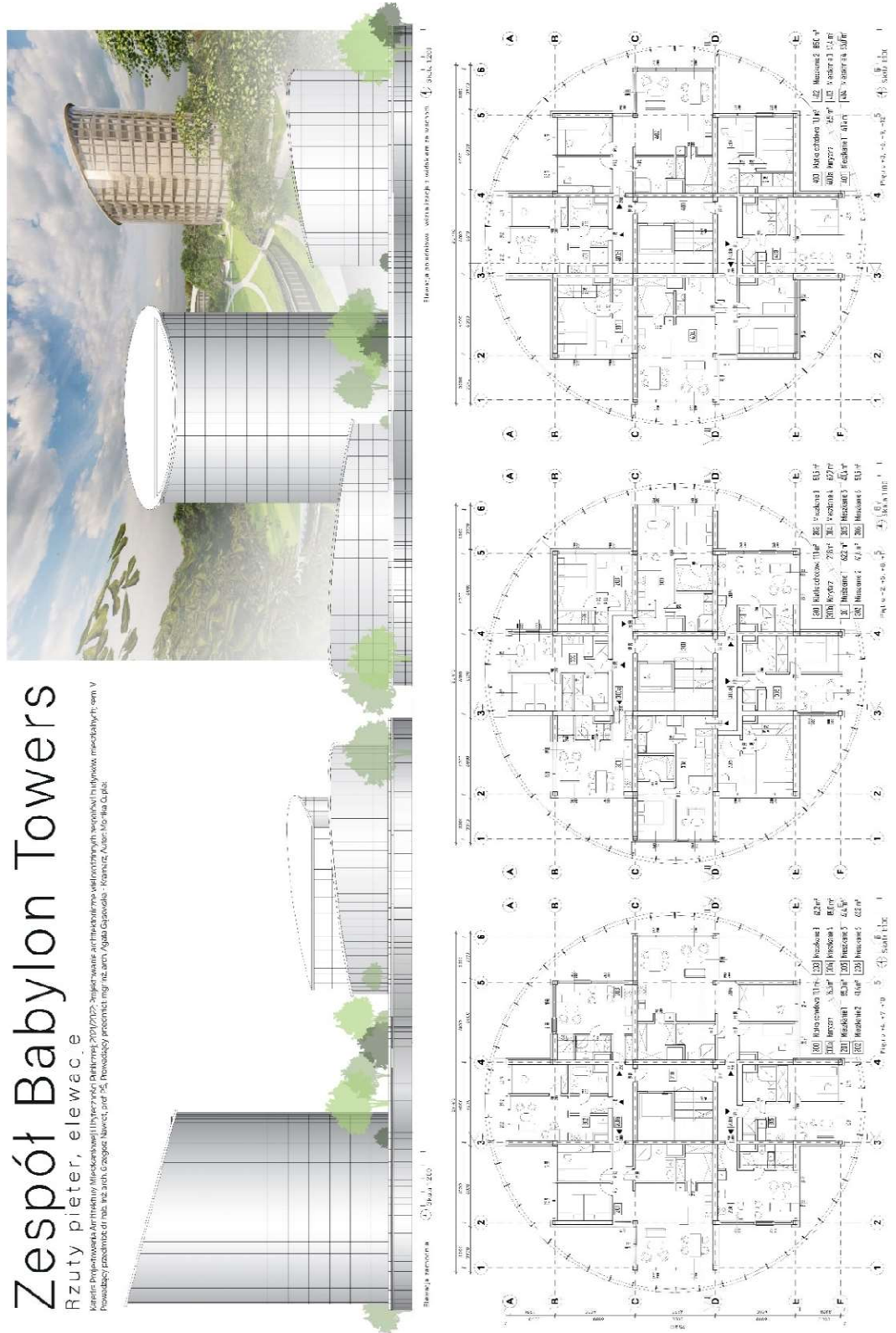

Ryc. 18. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

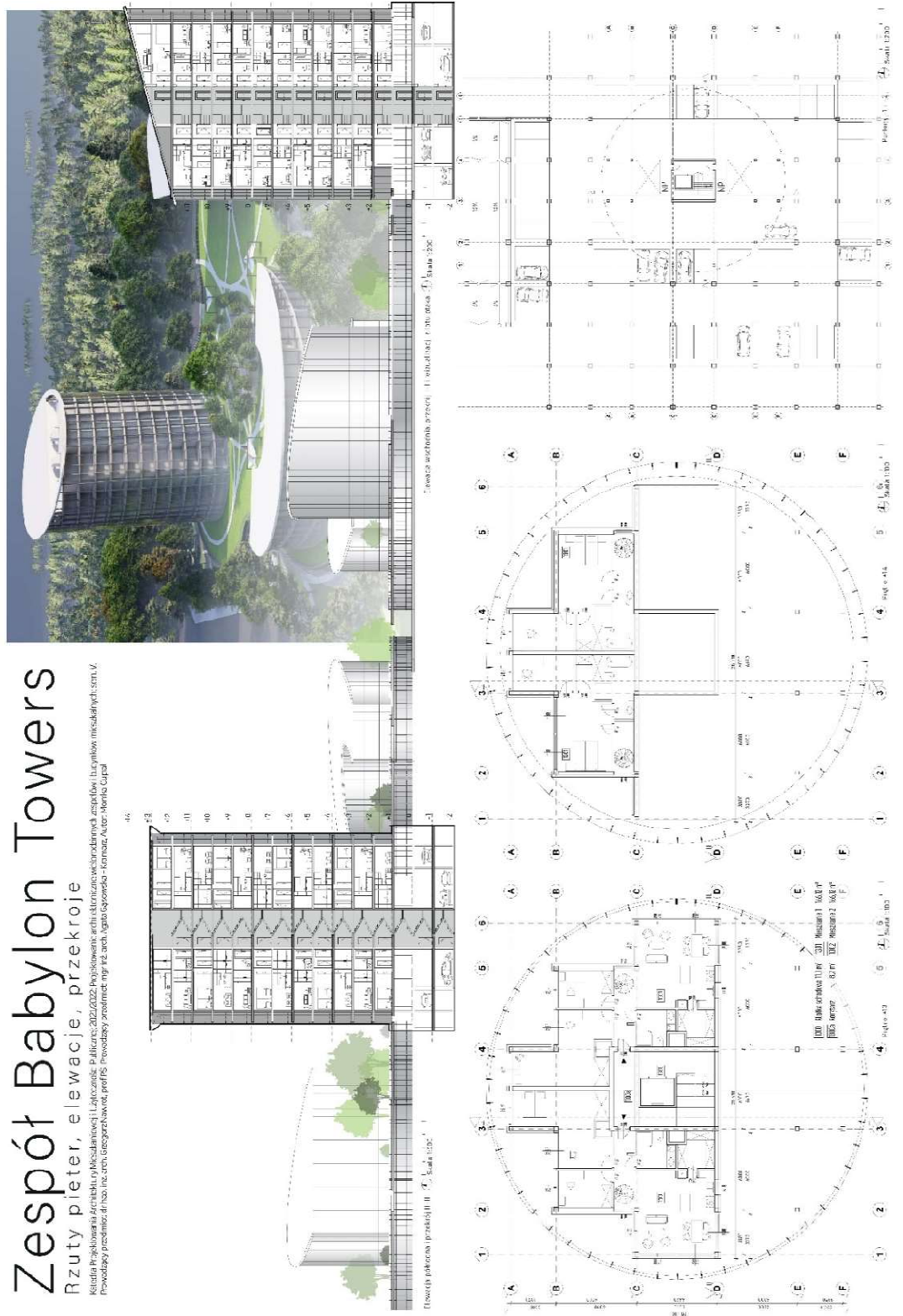

Rok akademicki: 2021/2022
 Autor: Monika Cupiał
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 20. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2021/2022
 Autor: Monika Cupiał
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Zespół Babilon Towers

Rzuty pieter, elewacje, przekroje

Katolita Przemysław Architektura i Inżynieria, Łódź, 2021/2022. Poprowadzenie architektury i inżynierii zespołowej: Lucylna Misakajczyk, str. V. Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot, prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec. Autor: Monika Cupiał

Ryc. 21. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

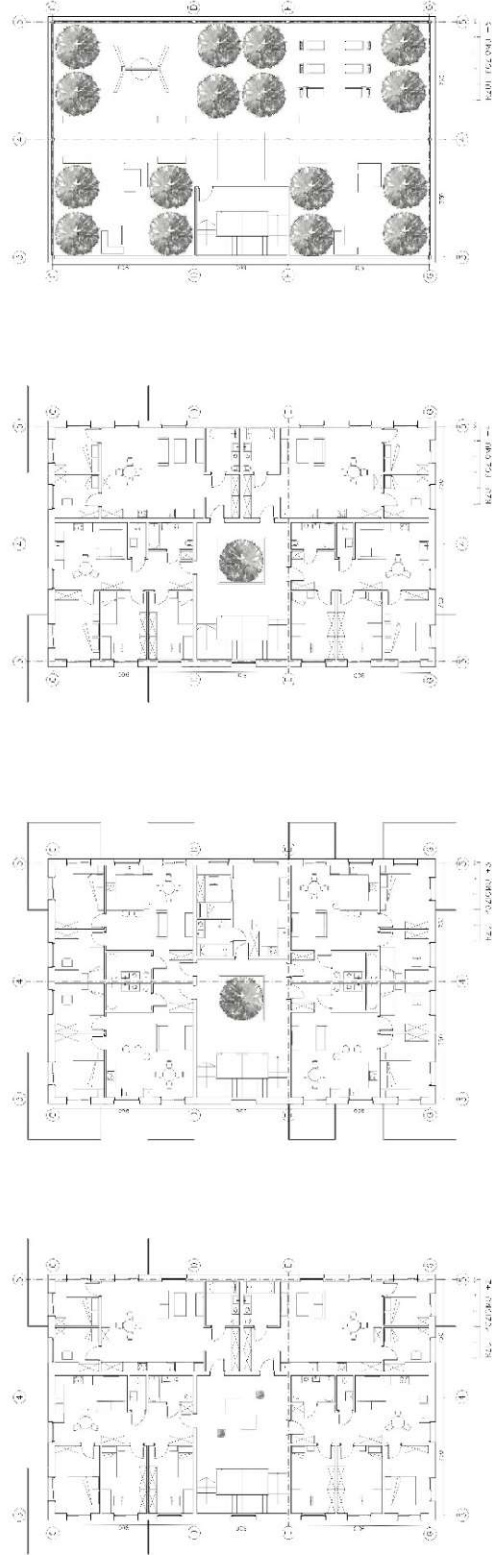
Rok akademicki: 2022/2023

Autor: Agata Bromer

Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz

Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

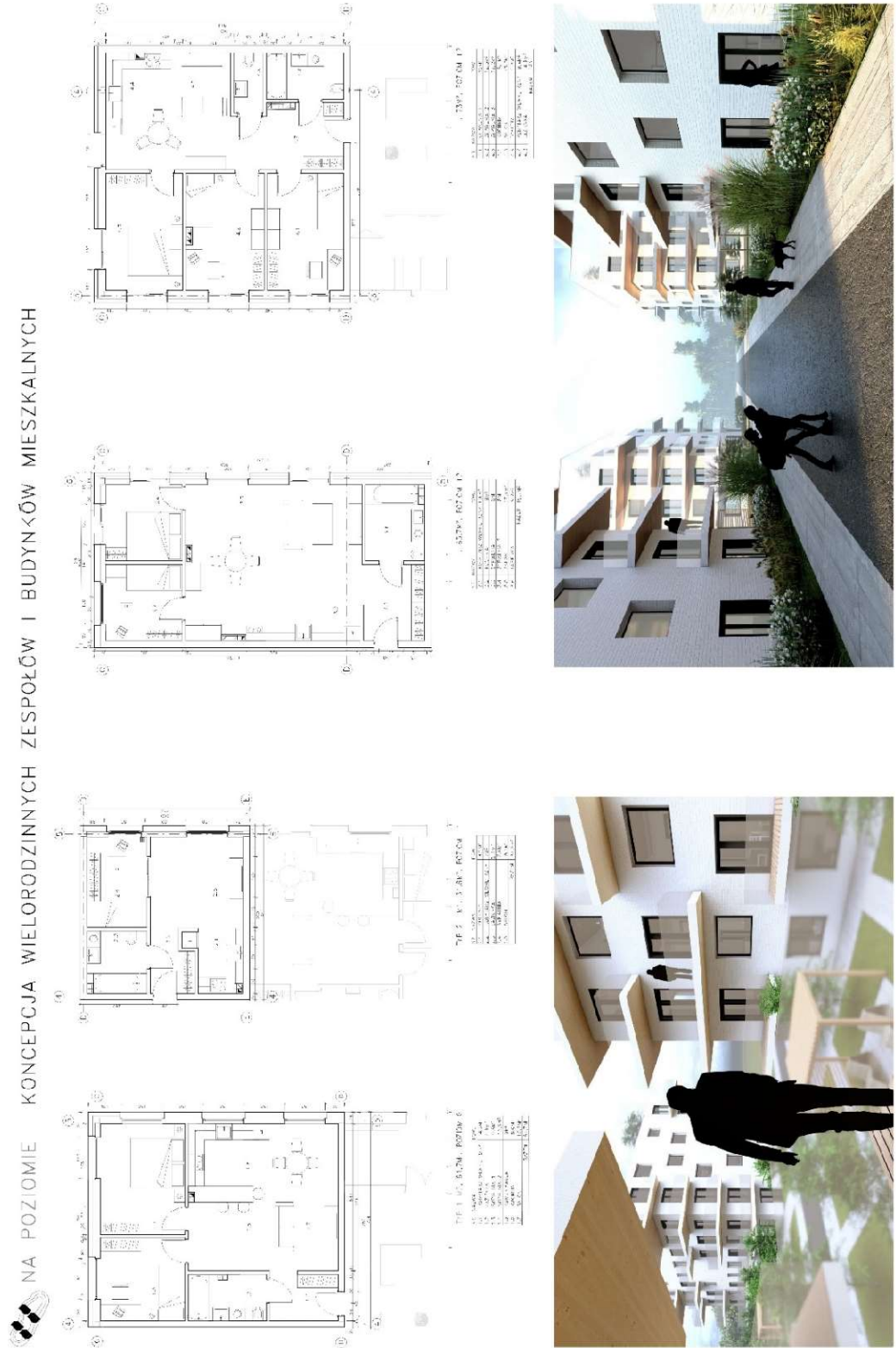
NA POZIOMIE KONCEPCJA WIELORODZINNYCH ZESPOŁÓW I BUDYNKÓW MIESZKALNYCH

OPIS PRACOWNI...
ZADANIE...
PROJEKT...
AUTOR...
PROJEKTOWAŁ...
KONTROLAŁ...
DATA...
MIEJSCE...
SKALA...
TYTUŁ...
OPIS PRACOWNI...
ZADANIE...
PROJEKT...
AUTOR...
PROJEKTOWAŁ...
KONTROLAŁ...
DATA...
MIEJSCE...
SKALA...
TYTUŁ...

Ryc. 25. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2022/2023
 Autor: Agata Bromer
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

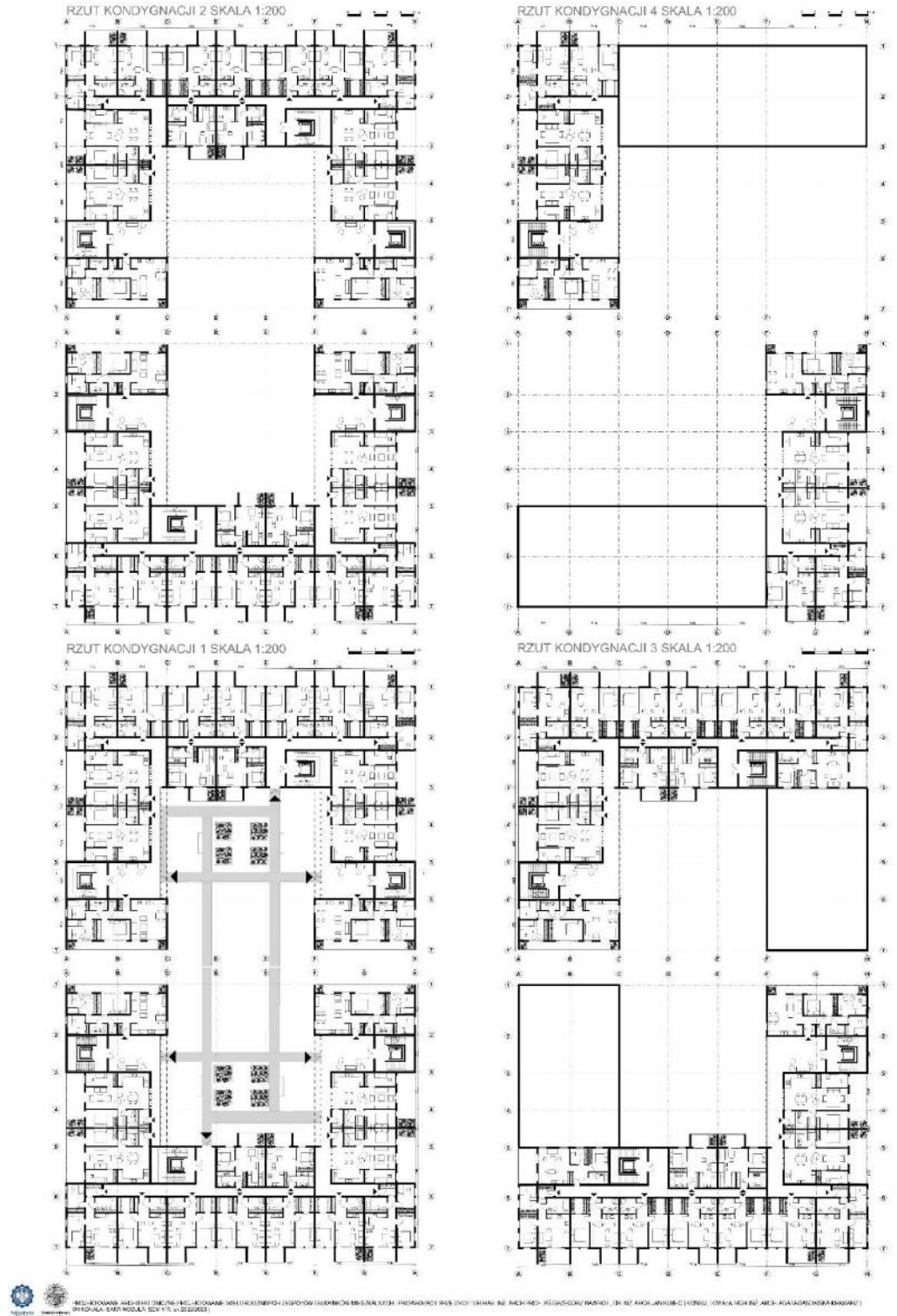

Ryc. 26. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2022/2023
Autor: Sara Nocula
Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

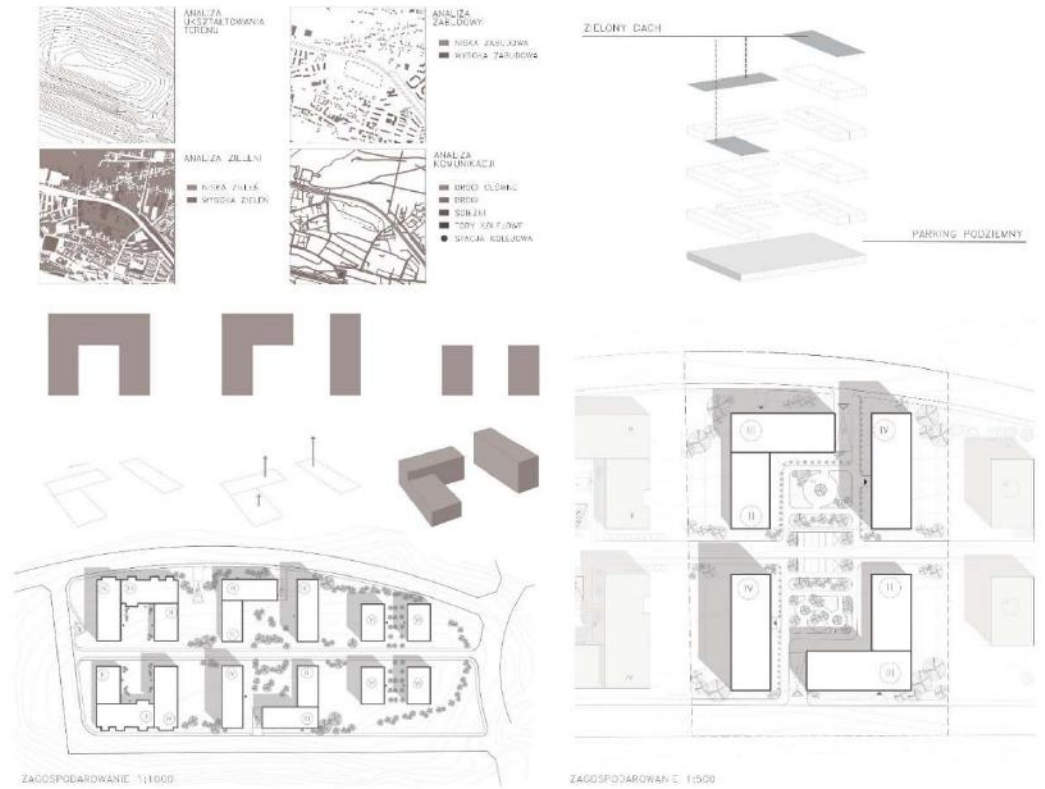

Ryc. 28. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2022/2023
 Autor: Weronika Olesiak
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

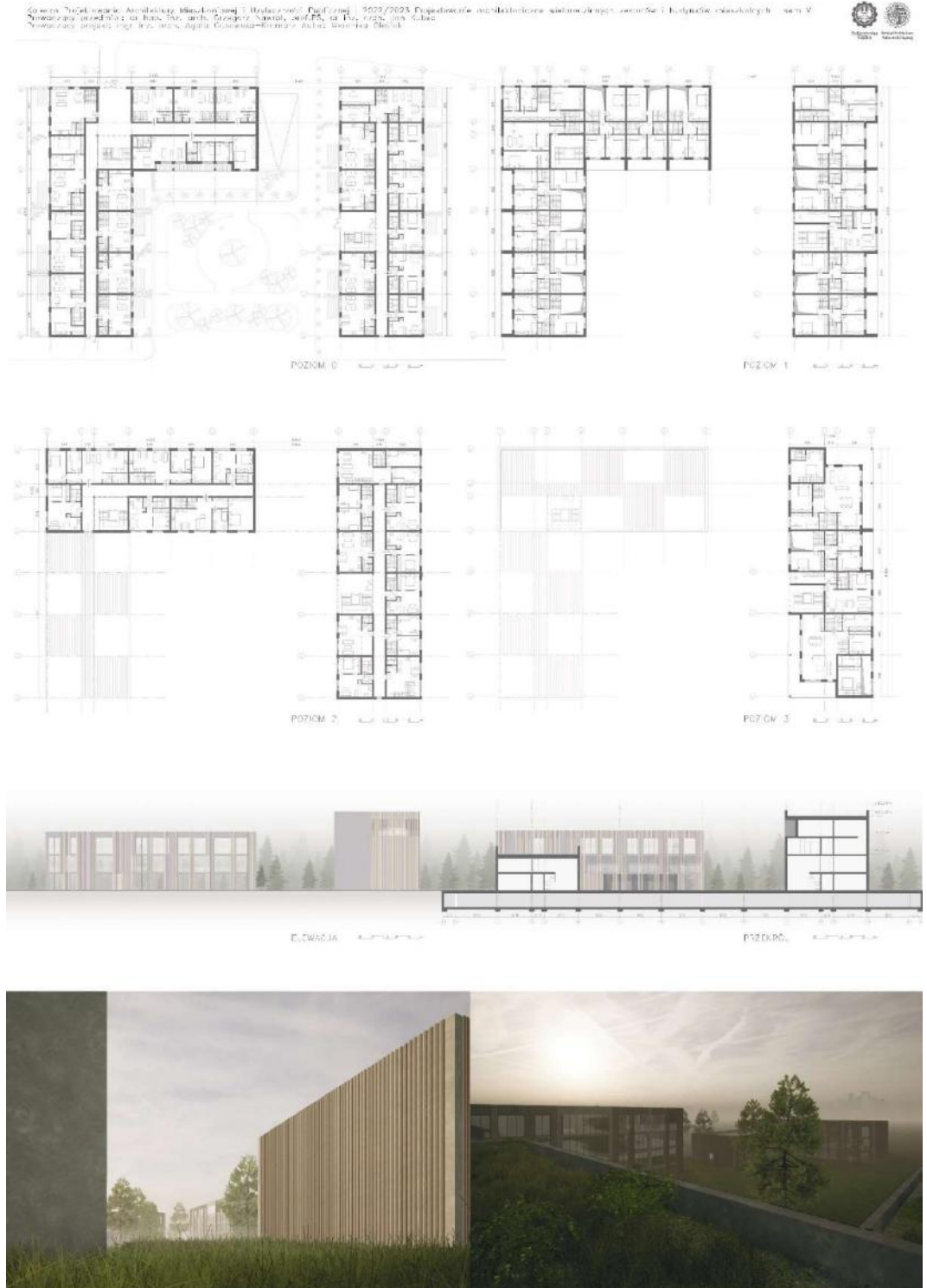
Katolice, Projektowanie Architektury Mieszkaniowej i Użyteczności Publicznej | 2022/2023, Projektowanie architektoniczne wielokondygnacyjny zespół w 7 budynkach mieszkalnych | sem V
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. arch. Grzegorz Nawrot, prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec
 Prowadzący projekt: mgr inż. arch. Agata Gąsowska-Kramarz, Autor: Weronika Olesiak

Ryc. 30. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2022/2023
Autor: Weronika Olesiak
Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 31. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

Rok akademicki: 2022/2023
 Autor: Weronika Olesiak
 Prowadzący zajęcia: Agata Gąsowska-Kramarz
 Prowadzący przedmiot: dr hab. inż. Grzegorz Nawrot prof. Pol. Śl.; dr inż. arch. Jan Kubec

Ryc. 32. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

PODSUMOWANIE

Współczesne kierunki projektowe w teorii architektury mieszkaniowej są ściśle określone przez ciągłe zmiany techniczne, technologiczne i administracyjne oraz rynkowe. Deweloperzy wytyczają rynek zbytu i tym samym kreują rękami projektantów mieszkania o minimach funkcjonalnych i maksymach kredytowych. Wysokie ceny i niewielki metraż to problem współczesnych czasów nie tylko na terenie Opola. Inny problem stanowi nieuczciwość dewelopera względem beneficjenta oraz problem wykupu tak zwanej „dziury w ziemi”. Jest to bardzo ryzykowne, ale ukazuje, jak wielki jest popyt na nowe mieszkania.

Kolejny problem stanowią wytyczne projektowe w aktualizowanych od 90 lat Warunkach technicznych. Minimum projektowe wielkości mieszkania w postaci 25 m² jest zastanawiające. Staje się wytyczną i nie lada zadaniem dla architekta, który za aksjomat ma przyjąć umieszczenie jak największej liczby mieszkań, zachowując zgodność obowiązujących warunków i norm. Współczesne procesy społeczne i technologiczne nadają nowego znaczenia teorii projektowania mieszkania jako *wygodnej przestrzeni życia*. Szeroka analiza pojęcia domu/mieszkania oraz przeprowadzone badania przestrzeni mieszkalnej stanowią narzędzie do przyjęcia nowego odniesienia w kierunku projektowania.

Minimalne wielkości projektowe na podstawie przeprowadzonych badań literaturowych i własnych doświadczeń projektowych w zawodzie architekta i konstruktora wskazują na wprowadzenie radykalnych zmian w zakresie projektowania wewnętrznej przestrzeni życia. Wskazane w warunkach technicznych uwagi w zakresie poszczególnych pomieszczeń dla mieszkań jednopokojowych i wielopokojowych oraz wytyczne projektowe są niewystarczające. Brak jednoznacznie przyjętych wartości liczbowych: powierzchni użytkowej i kubatury dla poszczególnych pomieszczeń.

Przeprowadzone badania średnich wielkości pomieszczeń wykazują kształtowanie się pow. mieszkań jednopokojowych w granicy 30,00 m², mieszkań dwupokojowych w granicy 44,00 m², mieszkań trzypokojowych w granicy 55,00 m² i mieszkań czteropokojowych w granicy 74,00 m². Wydzielonych pomieszczeń kuchni zastąpionych aneksami kuchennymi, dla których średnia powierzchnia wynosi 5,90 m², pokoje dzienne kształtują się w zakresie 22,00 m², pokoje sypialne 12,00 m², łazienki 5,00². Rzadziej projektuje się osobne toalety oraz garderoby i pomieszczenia pomocnicze. Warto zauważyć występowanie

balkonów/tarasów oraz w kondygnacji przyziemia przestrzeni przeznaczonych na indywidualne przydomowe ogródki.

Współczesne normatywy projektowe wymagają dopełnienia o wartości zapewniające wygodną, nie za małą przestrzeń użytkową wnętrza, zapewniając tworzenie odpowiednich relacji międzyludzkich i zdrowego społeczeństwa.

BIBLIOGRAFIA

Fotografia strony 6: Osiedle Nowa Ozimska, Opole, 2021, źródło: autor.

BIBLIOGRAFIA

Publikacje i artykuły naukowe

1. Adamczewska–Wejchert Hanna, *Kształtowanie zespołów mieszkaniowych*, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 1985.
2. Alberti Leon Baptysta, *Książ dziesięć o sztuce budowania (Libri de re aedificatoria decem)*, przeł. Biegańska Irena, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1960.
3. Alexander Christopher, *Jezyk wzorców. Miasta – Budynki – Konstrukcje (A pattern Language. Towns – Buildings – Construction)*, przeł. Kaczanowska Aleksandra, Maliszewska Karolina, Trzebiatowska Małgorzata, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2008.
4. Azkuna Inaki, *Smart Cities Study: International study on the situation of ICT, innovation and Knowledge in cities*, The Committee of Digital and Knowledge-based Cities of UCLG, Bilbao, 2012.
5. Bańka Augustyn, *Architektura psychologicznej przestrzeni życia. Behawioralne Podstawy Projektowania*, Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, Poznań 2016.
6. Bańka Augustyn, *Historia badań dotyczących człowieka i środowiska w Polsce. Forma i przestrzeń w świadomości użytkowników i projektantów*, Stowarzyszenie Psychologia i Architektura, Poznań 2003.
7. Baudrillard Jean, *Symulakry i symulacja (Simulacres et simulation)*, przeł. Królak Sławomir, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2005.
8. Bollnow Otto Friedrich, *Przestrzeń mieszkalna (Lived-space)*, przeł. Dominic Gerlach (Saint Joseph`s College, Rensselaer, Indiana), *Philosophy Today* 5 (1961), No. 1/4, Rensselaer 1961.
9. Bonenberg Wojciech, *Architektura jako marka miasta na przykładzie aglomeracji poznańskiej*, *Czasopismo Techniczne, Architektura*, zeszyt 1-A/2012, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2012.
10. Bonenberg Wojciech, *Mapy emocjonalne jako metoda diagnozy przestrzeni publicznych – na przykładzie miasta Poznania*, *Czasopismo Techniczne, Architektura*, zeszyt 2-A/2010, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2010.
11. Brukalska Barbara, *Zasady społeczne projektowania osiedli mieszkaniowych*, Trzaska, Evert i Michalski, Warszawa 1948.
12. Bryson Bill, *W domu. Krótka historia rzeczy codziennego użytku (At home. A short history of private life)*, przeł. Bieroń Tomasz, Wydawnictwo Zyski S-ka, Poznań 2013.

13. Bryson Bill, *Krótką historią prawie wszystkiego (A Short History of Nearly Everything)*, przeł. Bieroń Jacek, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2006.
14. Carvalho Luis, Santos Inês Plácido, Van Winden Willem, *Knowledge spaces and places: From the perspective of a "born-global" start-up in the field of urban technology*, sciencedirect.com 2014, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0957417414000785>, dostęp: 02.06.2023 r.
15. Castells Manuel, *Kwestia miejska (La Question urbaine)*, przeł. Jałowicki Bohdan, Piątkowski Jacek, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1982.
16. Charytonow Edward, *Historia architektury i formy architektoniczne*, Państwowe Wydawnictwa szkolnictwa zawodowego, Warszawa 1963.
17. Charytonow Edward, *Projektowanie architektoniczne*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1972.
18. Chmielewski Jan Maciej, *Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2004.
19. Chmielewski Jan Maciej, *Teoria urbanistyki. Wybrane zagadnienia*. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 1996.
20. Chomętowska Beata, *Betonia. Dom dla każdego*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2018.
21. Chwalibóg Krzysztof, *Ewolucja struktury zespołów mieszkaniowych*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1976.
22. Czarnecki Witold, *Podstawy urbanistyki i architektury*, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 1985.
23. De Saint-Exupery Antoine, *Mały Książę (Le Petit Prince)*, przeł. Szwykowski Jan, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 1992.
24. Dilthey Wilhelm, *Budowa świata historycznego w naukach humanistycznych (Der Aufbau der geschichtlichen Welt in den Geisteswissenschaften)*, przeł. Paczkowska-Łagowska Elżbieta, Słowo / Obraz Terytoria, Gdańsk 2005.
25. Dilthey Wilhelm, *O istocie filozofii (Das Wesen der Philosophie, Gesammelte Schriften)*, przeł. Paczkowska-Łagowska Elżbieta, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1987.
26. Dilthey Wilhelm, *Pisma estetyczne (Dichterische Einbildungskraft und Wahnsinn, Die Einbildungskraft des Dichters, Bausteine für eine Poetik, Die drei Epochen der modernen Ästhetik, und ihre heutige Aufgaben, Die Entstehung der Hermeneutik, Zusätze aus den Handschriften)*, przeł. Krzemieniowa Krystyna, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1982.
27. Duda Michał, *Patchwork. Architektura Jadwigi Grabowskiej-Hawrylak*, Muzeum Architektury we Wrocławiu, Wrocław 2016.

28. Dyckhoff Tom, *Epoka spektaklu. Perypetie architektury i miasta XXI wieku (The Age of Spectacle. Adventures in Architecture and the 21st-Century City)*, przeł. Rasmus-Zgorzelska Agnieszka, Wydawnictwo Karakter, Kraków 2018.
29. Dziewulski Władysław, Hawranek Franciszek, *Opole. Monografia miasta*, Wydawnictwo Instytutu Śląskiego, Opole 1975.
30. Eco Umberto, *Historia brzydoty (Storia della bruttezza)*, przeł. Czaplińska Justyna, Dyjas Karolina, Gogolin Anna, Gołębiowska Agnieszka, Głuch Maria, ks. Kwapis Olaf, Topolska Bożena, Zielińska Agnieszka, Rebis, Poznań 2012.
31. Eco Umberto, *Historia piękna (Storia della bellezza)*, przeł. Kuciak Agnieszka, Rebis, Poznań 2014.
32. Eco Umberto, *Pejzaż semiotyczny (La struttura assente)*, przeł. Weinsberg Adam, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1972.
33. Fikus Marian, *Przestrzeń w autorskich zapisach graficznych*, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 1991.
34. Fikus Marian, *Przestrzeń w zapisach architekta*, Agencja Wydawnicza Zebra sp. z o.o., Poznań, Kraków 1999.
35. Fisiak Jacek, Słownik angielsko-polski, Graf-Punkt, Warszawa 1999.
36. Fisiak Jacek, Słownik polsko-angielski, Graf-Punkt, Warszawa 1999.
37. Foremny Andrzej, *Wykorzystanie BIM w fazie wykonawczej przedsięwzięć budowlanych*, Materiały Budowlane, 496 (12), 2013, Wydawnictwo SIGMA-NOT, www.researchgate.net 2013, https://www.researchgate.net/publication/324977992_Wykorzystanie_BIM_w_fazie_wykonawczej_przedsiwziecie_budowlanych, dostęp: 22.02.2023 r.
38. Foucault Michel, *Archeologia wiedzy (Archéologie du savoir)*, przeł. Siemek Andrzej, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1977.
39. Foucault Michel, *Bezpieczeństwo terytorium, populacja*, Wykłady w Collège de France 1977/1978, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
40. Foucault Michel, *Historia seksualności (Histoire de la sexualité)*, przeł. Banasiak Bogdan, Komendant Tadeusz, Matuszewski Krzysztof, Czytelnik, Warszawa 1995.
41. Foucault Michel, *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*, Aletheia, 2013.
42. Foucault Michel, *The Order of Things, An Archaeology of the Human Sciences*, Vintage Books Edition, A Division of Random House Inc., New York 1994.
43. Fross Klaudiusz, *Badania jakościowe w projektowaniu architektonicznym na wybranych przykładach*, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2012.
44. Gehl Jan, *Miasta dla ludzi*, Wydawnictwo RAM, Kraków 2014.

45. Giddens Anthony, *Nowoczesność i tożsamość (Modernity and Self-identity)*, przeł. Szulżycka Alina, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2010.
46. Giddens Anthony, *Socjologia (Sociology)*, przeł. Siara Olga, Szulżycka Alina, Tomanek Paweł, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2022.
47. Giedion Sigfried, *Przestrzeń, czas i architektura. Narodziny nowej tradycji (Space, Time and Architecture. The Growth of a New Tradition)*, przeł. Olkiewicz Jerzy, PWN, Warszawa 1968.
48. Goryński Juliusz, *Mieszkanie wczoraj, dziś i jutro*, Państwowe Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa 1973.
49. Gropius Walter, *Pełnia architektury (Scope of Total Architecture)*, przeł. Kopczyńska Karolina, Wydawnictwo Karakter, Kraków 2014.
50. Gropius Walter, *The New Architecture and the Bauhaus*, The Massachusetts Institute of Technology, Massachusetts 1965.
51. Gyurkovich Jacek, *Architektura w przestrzeni miasta*, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2010.
52. Gyurkovich Jacek, *Miejskość miasta*, Czasopismo Techniczne, Architektura, zeszyt 2-A/2007, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2000.
53. Gzell Sławomir, *Architektura, Urbanistyka, Nauka*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2019.
54. Gzell Sławomir, *Miasto przyszłości, w jakim nie będę chciał mieszkać*, Czasopismo Techniczne, Architektura, zeszyt 1-A/2014, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2014.
55. Gzell Sławomir, *Wykłady o współczesnej urbanistyce*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2015.
56. Gzell Sławomir, *Z Radości do Rozpaczy*, polityka.pl, 2000, <http://archiwum.polityka.pl/art/z-radosci-do-rozpaczy,363115.html>, dostęp: 02.06.2023 r.
57. Hauziński Aleksander, *Ewolucja pojęcia mapy poznawczej w psychologii*. Przegląd badań dotyczących hierarchii planów i celów działania, Czasopismo Psychologiczne, tom 16, nr 2, Poznań 2010.
58. Hegel Georg Wilhelm Friedrich, *Nauka logiki tom I (Wissenschaft der Logik)*, przeł. Landman Adam, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2010.
59. Hegel Georg Wilhelm Friedrich, *Nauka logiki tom II (Wissenschaft der Logik)*, przeł. Landman Adam, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2011.
60. Heidegger Martin, *Budować, mieszkać, myśleć*, przeł. Michalski Krzysztof, Wydawnictwo Czytelnik, Warszawa 1977.
61. Heidegger Martin, *Bycie i czas (Sein und Zeit)*, przeł. Baran Bogdan, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.

62. Ingold Tim, *The Perception of the Environment: Essays on Livelihood, Dwelling and Skill*, Routledge, Taylor & Francis Group, London, New York 2002.
63. Jaskulska Monika, Trapp Aleksandra, *Innogy Raport Smart living*, Infuture Hatałska Foresight Institute, Gdańsk 2019.
64. Jałowiecki Bohdan, *Okruchy miast*, Konsorcjum Akademickie, Kraków, Rzeszów, Zamość 2009.
65. Jałowiecki Bohdan, Szczepański Marek, *Miasto i przestrzeń w perspektywie socjologicznej*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2002.
66. Jałowiecki Bohdan, *Spółeczne wytwarzanie przestrzeni*, Wydawnictwo naukowe Scholar, Warszawa 2010.
67. Kant Immanuel, *Krytyka czystego rozumu*, przeł. Chmielowski Piotr, wolnelektury.pl 1904, <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/krytyka-czystego-rozumu.pdf>, dostęp: 02.06.2023 r.
68. Kleinman Paul, *Filozofia*, Wydawnictwo Zwierciadło, Warszawa 2022.
69. Koolhaas Rem, *Deliryczny Nowy Jork. Retroaktywny manifest dla Manhattanu (Delirious New York. A Retroactive Manifesto for Manhattan)*, przeł. Żukowski Dariusz, Wydawnictwo Karakter, Kraków 2013.
70. Koolhaas Rem, *Śmieciowa przestrzeń*, przeł. Wawrzyńczak Marcin, Fundacja Centrum Architektury, Warszawa 2017.
71. Kopaliński Władysław, *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych z almanachem*, Bertelsmann Media Sp. z o.o. Klub Świat Książki, Warszawa 2000.
72. Kosiński Wojciech, *Preliminaria badań nad problematyką: piękno miasta, Przestrzeń i forma*, nr 10, s. 13-42, Wydawnictwo Uczelniane Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Szczecin 2008.
73. Kozłowski Dariusz, *Architektura dziś albo miasta nieśmiertelnych*, repozytorium.biblos.pk.edu.pl, https://repozytorium.biblos.pk.edu.pl/redo/resources/33215/file/resourceFiles/KozlowskiD_ArchitekturaMiasta.pdf, dostęp: 08.06.2023 r.
74. Kozłowski Dariusz, *Architektura i przemijanie*, repozytorium.biblos.pk.edu.pl, https://repozytorium.biblos.pk.edu.pl/redo/resources/32332/file/resourceFiles/KozlowskiD_ArchitekturaPrzemijanie.pdf, dostęp: 08.06.2023 r.
75. Kubicka Emilia, Suwała Monika, *Słownik łacińsko-polski, polska-łaciński*, Literat, Toruń 2013.
76. Le Corbusier, *Kiedy katedry były białe. Podróż do kraju ludzi nieśmiałych (Quand les cathédrales étaient blanches. Voyage au pays des timides)*, przeł. Swoboda Tomasz, Fundacja Centrum Architektury, Warszawa 2013.

77. Le Corbusier, *W stronę architektury (Vers une architecture)*, przeł. Swoboda Tomasz, Fundacja Centrum Architektury, Warszawa 2012.
78. Loos Adolf, *Ornament i zbrodnia. Eseje wybrane*, przeł. Stępnikowska-Berns Agnieszka, Fundacja Centrum Architektury, Warszawa 2013.
79. Lynch Kevin, *Obraz miasta*, przeł. Jeleński Tomasz, Wydawnictwo Achivolta Michał Stępień, Kraków 2011.
80. Łąkowski Rafał *Encyklopedia popularna PWN*, Warszawa 1982.
81. Łempicka Zofia, Skorupka Stanisław, Auderska Halina, *Mały słownik języka polskiego*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1974.
82. Malec Tomasz, *Uwarunkowania rozwoju socjalnej architektury osiedlowej na terenie Górnego Śląska w latach 1945-1989*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej nr 1653, Architektura zeszyt 43, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2004.
83. Maslow Abraham, *Motywacja i Osobowość (Motivation and Personality)*, przeł. Radzicki Józef, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2014.
84. McLuhan Marshall, *Galaktyka Gutenberga. Tworzenie człowieka druku (The Gutenberg Galaxy: The Making of Typographic Man)*, przeł. Wojtasik Andrzej, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2019.
85. McLuhan Marshall, *This Is Marshall McLuhan: The Medium Is the Massage/Message with Marshall McLuhan (To jest Marshall McLuhan: Medium jest masażem/przekazem z Marshalllem McLuhanem)* (directed by Ernest Pintoff and Guy Fraumeni 1967), 1967.
86. McLuhan Marshall, *Zrozumieć media: przedłużenia człowieka*, przeł. Szczucka Natalia, Wydawnictwo Naukowo Techniczne, Warszawa 2004.
87. Mirowski Włodzimierz, *Wypowiedź w dyskusji, [w:] Koncepcja programu i struktury przestrzennej zabudowy mieszkaniowej w Polsce*, Sprawy mieszkaniowe, z. 2, IKŚ, Warszawa 1974.
88. Moles Abraham, Rohmer Elisabeth, *Psychologia przestrzeni (Psychologie de l'espace)*, Editions L'Harmattan, Tournai, Paris 1972.
89. Monestiroli Antonio, *Osiem definicji architektury*, repozytorium.biblos.pk.edu.pl, 2002, https://repozytorium.biblos.pk.edu.pl/redo/resources/35208/file/suwFiles/MonestiroliA_OsiemDefinicji.pdf, dostęp: 02.06.2023 r.
90. Nawrot Grzegorz, *Architektura – sen o miejscu dla pięknych zdarzeń*, Czasopismo Techniczne, Architektura, zeszyt 6-A/2007, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2007.
91. Nawrot Grzegorz, *Constans w Architekturze*, Definiowanie przestrzeni architektonicznej – tradycja i nowoczesność architektury (Defining the architectural space – tradition and modernity in architecture), nr. 2, s. 105-112, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2019a.

92. Nawrot Grzegorz, *Erudycyjna przestrzeń architektury*, Gliwickie rekomendacje: powiązania przestrzenne nowoczesnej wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej: praca zbiorowa pod redakcją Grzegorza Nawrota, s. 17-68, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2013.
93. Nawrot Grzegorz, *Erudycyjna przestrzeń w architekturze. Detale wyobraźni (Erudite space in architecture. Details of the imagination)*, Czasopismo Techniczne, Architektura, zeszyt 5-A/2, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2015a.
94. Nawrot Grzegorz, *Invenzione – współczesna narracja w konstruowaniu przestrzeni architektonicznej*, W poszukiwaniu struktury przestrzeni. Studium rozwiązań struktur funkcjonalno-przestrzennych małych obiektów usługowych, na podstawie projektów studentów Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej wykonanych w roku 2019 pod redakcją Zbyszka Bujniewicza, s. 47-70, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2019b.
95. Nawrot Grzegorz, *O współczesnych formach zamieszkiwania w mieście*, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2015b.
96. Nawrot Grzegorz, *Shades of interpreting the truth of architecture (Odcienie interpretacji prawdy architektury)*, Definiowanie przestrzeni architektonicznej – prawda i kłamstwo architektury (Defining the architectural space – the truth and lie of architecture), Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2020.
97. Nawrot Grzegorz, *Symultaniczność i kompilacja a obraz miejsca*, Budownictwo i Architektura, nr 18(2), s. 29-38, Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej, Lublin 2018.
98. Niezabitowska Elżbieta Danuta, *Metody i techniki badawcze w architekturze*, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2014.
99. Norberg-Schulz Christian, *Bycie, przestrzeń i architektura (Existence, Space and Architecture)*, przeł. Gadomska Barbara, Wydawnictwo Murator, Warszawa 2000.
100. Palladio Andrea, *Cztery księgi o architekturze (I quarto libridell'architettura)*, przeł. Rzepińska Maria, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1955.
101. Palladio Jan., *Projekty zabudowy mieszkaniowej jako przedmiot prac doktorskiej i habilitacyjnej*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej nr 1902, Architektura zeszyt 54, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2014.
102. Palladio Jan, *Typologiczne aspekty projektowania zabudowy wielorodzinnej*, Gliwickie rekomendacje: powiązania przestrzenne nowoczesnej wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej: praca zbiorowa pod redakcją Grzegorza Nawrota, s. 69-84, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2013a.

103. Pallado Jan, *Wielorodzinne domy dwuklatkowe*, Środowisko mieszkaniowe, nr 12(2013), s. 42-48, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Wydział Architektury, Katedra Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego, Kraków 2013b.
104. Piszczek Zdzisław, *Mała encyklopedia kultury antycznej*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1966.
105. Rewers Ewa, *Przestrzeń architektoniczna i techniki medialne: „maszyna do mieszkania” czy ekran zdarzeń?*, Przestrzeń, filozofia i architektura, Wydawnictwo Fundacji Humaniora, Poznań 1999.
106. Rewers Ewa, *Post-polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta*, Universitas, Kraków 2005.
107. Sassen Saskia, *Globalizacja. Eseje o nowej mobilności ludzi i pieniędzy (Globalization and Its Discontents. Essays on the New Mobility of People and Money)*, przeł. Tegnerowicz Joanna, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007.
108. Schelling Friedrich Wilhelm Joseph, *Filozofia sztuki (Philosophie der Kunst)*, przeł. Krzemieniowa Krystyna, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2015.
109. Sennett Richard, *Ciało i kamień. Człowiek i miasto w cywilizacji Zachodu (Flesh and stone. The body and the city in western civilization)*, przeł. Konikowska Magdalena, Wydawnictwo Marabut, Gdańsk 1996.
110. Siemiński Waldemar, *Osiedle mieszkaniowe jako fenomen urbanistyczno-społeczny*, Człowiek i Środowisko 35 (1-2) Warszawa 2011, str. 107-124.
111. Skibiński Adam, *Gregory Bateson i kontekstowa teoria komunikacji. Różnica, która czyni różnicę, i wzorzec, który łączy*, repozytorium.amu.edu.pl 2012, <https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/2850/1/Adam%20Skibi%C5%84ski%20-%20Gregory%20Bateson%20i%20kontekstowa%20teoria%20komunikacji.pdf>, dostęp:02.06.2023 r.
112. Smithson Alison, Smithson Peter, *But Today We Collect Ads*, edisciplinas.usp.br 1956, https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/6152272/mod_resource/content/1/A%20%2B%20P%20Smithson%20-%20But%20today%20we%20collect%20ads.pdf, dostęp:06.02.2023 r.
113. Springer Filip, *13 pięter*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2015.
114. Springer Filip, *Mein Gott jak pięknie*, Wydawnictwo Karakter, Kraków 2023.
115. Springer Filip, *Miedzianka, historia znikania*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2011.
116. Syrkus Helena., *Ku idei osiedla społecznego 1925-1975*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1976.
117. Syrkus Helena, *Społeczne cele urbanizacji*, Człowiek i Środowisko, Wydawnictwo PWN, Warszawa, 1984.

118. Szacki Jerzy, *Utopie*, Wydawnictwo Iskry, Warszawa 1968.
119. Szczepański Marek, *Miasto socjalistyczne i świat społeczny jego mieszkańców*, Uniwersytet Warszawski, Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego, Wydawnictwo Programu CPBP 09.8 „Rozwój regionalny – Rozwój lokalny – Samorząd terytorialny”, Warszawa 1991.
120. Szewczyk Jarosław, *Dom - archetyp. Uniwersalna waluta czy przedmiot globalnej psychozy?*, Architecturae et Artibus, nr. 2, 2010, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2010.
121. Szewczyk Jarosław, *Rozważania o domu*, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2018.
122. Szolginia Witold, *Ład przestrzenny w zespole mieszkaniowym*, Zakład Wydawnictw Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1987.
123. Schopenhauer Arthur, *Świat jako wola i wyobrażenie (Die Welt als Wille und Vorstellung)*, przeł. Garewicz Jan, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2009.
124. Tatariewicz Władysław, *Układ pojęć w filozofii Arystotelesa (Die Disposition der aristotelischen Prinzipien)*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1978.
125. Tokarczuk Olga, *Czuły Narrator*, Wydawnictwo PWN, Kraków 2020.
126. Tolman Edward, *Zachowanie celowe u zwierząt i ludzi*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.
127. Tschumi Bernard, *Event-cities 3. Concept vs. Context vs. Content*, The Massachusetts Institute of Technology Press, Cambridge, Massachusetts, London 2004.
128. Tuan Yi-Fu, *Przestrzeń i miejsce (Space and place, the perspective of experince)*, przeł. Morawińska Agnieszka, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1987.
129. Turowski Jan, *Środowisko mieszkalne w świadomości ludności miejskiej*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich - Wydawnictwo, Wrocław 1979.
130. Vignola Jacomo Barozzi, *O pięciu porządkach w architekturze (Regola dell'cinque ordini d'architettura)*, przeł. Tymiński Kazimierz, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1955.
131. Wallis Aleksander, *Miasto i przestrzeń*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1977.
132. Wallis Aleksander, *Socjologia wielkiego miasta*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1967.
133. Wierzbńska Greta Julianna, *Architektura spotyka filozofię*, Architektura Murator, architektura.muratorplus.pl 2015, https://architektura.muratorplus.pl/krytyka/architektura-spotyka-filozofie_4933.html, dostęp: 06.05.2023 r.

134. Wines James, *Zielona architektura*, przeł. Frankowski Michał, Taschen/TMC Art., Warszawa 2008.
135. Witruwiusz, *O architekturze ksiąg dziesięć (De architectura libri decem)*, przeł. Kumaniecki Kazimierz, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1956.
136. Wojtkun Grzegorz, *Od mieszkalnictwa socjalistycznego do mieszkalnictwa socjalnego*, *Przestrzeń i Forma*, nr 18, s. 183-198, Wydawnictwo Szczecińskiej Fundacji Edukacji i Rozwoju Addytywnego „Sfera”, Szczecin 2012.
137. Wojtkun Grzegorz, *Skala i struktura wielorodzinnego obszaru mieszkaniowego w okresie ponowoczesnym*, *Środowisko mieszkaniowe*, nr 12(2013), s.226-231, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Wydział Architektury, Katedra Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego, Kraków 2013.
138. Wojtkun Grzegorz, *Wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe w Polsce w cieniu wielkiej płyty*, *Przestrzeń i forma*, nr 10, s. 175-194, Wydawnictwo Uczelniane Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Szczecin 2008a.
139. Wojtkun Grzegorz, *Wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe: wizje a rzeczywistość*, *Prace Naukowe Politechniki Szczecińskiej, Instytut Architektury i Planowania Przestrzennego*, nr 591 (46), s. 175-194, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Szczecińskiej, Szczecin 2008b.
140. Wujek Jakub, *Mity i utopie architektury XX wieku*, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 1986.
141. Zaidan Aos Allan, Zaidan Bahaa Bilal, Qahtan Yas, Albahri Osamah Shihab, Albahri Ahmed, Alaa Musaab, Jumaah Fawaz, Talal Mohammed, Tan Kevin, Shir Wang Li, Lim Chen Kim, *A survey on communication components for IoT-based technologies in smart homes*, *Telecommunication Systems*, 1/2018, Boston 2018.
142. Zaniewska Hanka, *Ewolucja koncepcji urbanistyczno-architektonicznych budowy osiedli mieszkaniowych*, *Problemy Rozwoju Miast*, nr 3, tom 4, s. 49-55, Wydawca Kwartalnik Naukowy Instytutu rozwoju Miast, Kraków 2007.
143. Zaniewska Hanka, *Osiedle mieszkaniowe w idei zrównoważonego rozwoju*, *Zeszyty naukowe Politechniki Poznańskiej, Architektura i Urbanistyka zeszyt 6*, Poznań 2006.
144. Zevi Bruno, *Architecture as a space. How to look at architecture*, Horizon Press, New York 1957.
145. Zevi Bruno, *Towards an Organic Architecture*, Faber & Faber, London 1950.

146. Znaniecki Florian, *Ludzie teraźniejsi a cywilizacja przyszłości*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2001.
147. Zumthor Peter, *Myślenie architekturą*, Wydawnictwo Karakter, Kraków 2010.
148. Zuziak Zbigniew Karol, *Architektonika przestrzeni życiowej*, Estetyka i Krytyka, nr 12 (1/2007), Wydawca Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Kraków 2007.
149. Zuziak Zbigniew Karol, *Dom i terytorium. Idee, wartości, strategie*, Czasopismo Techniczne, Architektura, zeszyt 10-A/2014, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2014.
150. Zuziak Zbigniew Karol, *Homo ludens i węzły miejskości. Miejsca, mapy, metafory*, Czasopismo Techniczne, Architektura, zeszyt 8-A/2015, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2015a.
151. Zuziak Zbigniew Karol, *Idea miasta i teorie planowania*, Czasopismo Techniczne, Architektura, zeszyt 12-A/2015, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2015b.
152. Zuziak Zbigniew Karol, *Planowanie przestrzenne i marketing metropolitalny*, journals.pan.pl 2011, <https://journals.pan.pl/publication/111378/edition/96655/studia-kpzk-2011-no-141-planowanie-przestrzenne-i-marketing-metropolitalny-br-spatial-planning-and-metropolitan-marketing-zuziak-zbigniew?language=pl>, dostęp: 02.06.2023 r.
153. Zuziak Zbigniew Karol, *Strategie rewitalizacji przestrzeni śródmiejskiej*, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Seria architektura, Monografia 236, Kraków 1998.
154. Żbikowska-Migoń Anna, Skalska-Zlat Marta, *Encyklopedia książki. Tom 2*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2017.

Publikacje i opracowania własne dotyczące tematyki pracy

155. Gąsowska-Kramarz Agata, *Appearances or reality? Redefinition and denaturalization of Beauty in a non-beautiful space*, Architecture in Perspective 2021, Ostrava 2021a, s. 57-61.
156. Gąsowska-Kramarz Agata, *Credibility of feeling versus image of a place*, Builder Science, vol. 302 no. 9/2022, Warszawa 2022a, s. 24-27.
157. Gąsowska-Kramarz Agata, *Heritage areas of former cement plants in smart city environments*, ACEE Journal, vol. 13 no. 3/2020, Gliwice 2020a, s. 21-41.
158. Gąsowska-Kramarz A., *Inteligentne osiedle jako niekonwencjonalny system w wielorodzinnym budownictwie mieszkaniowym*, Wybrane aspekty kształtujące przestrzeń mieszkalną w mieście, Monografia pod redakcją Grzegorza Nawrot (monografia w trakcie realizacji).

159. Gąsowska-Kramarz Agata, *Multi-family living space expressing simultaneous and linear way of living*, Builder Science, vol. 302 no. 9/2022, Warszawa 2022b, s. 64-68.
160. Gąsowska-Kramarz Agata, *Ordos-Kangbashi vs Estate of the Future. When shaping architectural living space meets philosophy*, Architecture in Perspective 2021, Ostrava 2021b, s. 22-27.
161. Gąsowska-Kramarz Agata, *Pruitt Igoe vs City of the future*, ACEE Journal, vol. 12 no. 4/2019, Gliwice 2019, s. 15-21.
162. Gąsowska-Kramarz Agata, *Reconstruction of the Railway Station Building in Świebodzice as the avant-garde of the modern renovation. Architecture of the building space in the context of the credibility feeling space*, Civil and Environmental Engineering Reports, vol. 31 no. 4/2021, Zielona Góra 2021c, s. 112-129.
163. Gąsowska-Kramarz Agata, *Restoring Functional and Utilitarian Solutions of the Railway Station Building in Świebodzice*, Builder Science, vol. 296 no. 3/2022, Warszawa 2022c, s. 54-59.
164. Gąsowska-Kramarz Agata, *The avant-garde of contemporary living space, Defining the Architectural Space - The Myths of Architecture*, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2021d.
165. Gąsowska-Kramarz Agata, *The concept of a smart housing estate*, Architecture in Perspective 2020, Ostrava 2020b, s. 54-58.
166. Gąsowska-Kramarz Agata, *Unrealized alienations*, Defining the Architectural Space – Avant-garde Architecture, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie wydawnictwo Oświatowe, Wrocław 2022d.

Materiały konferencyjne

167. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Nowe wyzwania dla polskiej nauki VII Edycja.
Temat wygłoszonego referatu: *Inteligentny dom, niekonwencjonalny system przestrzeni*.
Temat zaprezentowanego posteru: *Inteligentne mieszkanie jako awangarda planowania przestrzeni wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego*.
Data i miejsce: 5 - 7.09.2020 r., Gdańsk.
168. Konferencja Młodych Naukowców nt. Analiza zagadnienia, analiza wyników – wystąpienie młodego naukowca Edycja II.
Temat wygłoszonego referatu: *Czynniki architektoniczne projektowania przestrzeni mieszkalnej w praktyce*.

- Temat zaprezentowanego posteru: *Koncepcja inteligentnego osiedla, kierunkiem rozwoju współczesnego mieszkalnictwa.*
Data i miejsce: 17 - 18.10.2020 r., Kraków.
169. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Nowe trendy w badaniach naukowych – wystąpienie młodego naukowca Edycja II.
Temat wygłoszonego referatu: *Przestrzenne formy zamieszkiwania.*
Temat zaprezentowanego posteru: *Symultaniczność miejsca.*
Data i miejsce: 20 - 22.11.2020 r., Kraków.
170. Ogólnopolska Konferencja Młodych naukowców nt. Nowe wyzwania dla polskiej nauki VIII Edycja.
Temat wygłoszonego referatu: *Kwalifikacja przestrzeni w kontekście czynności określających stan mieszkania.*
Temat zaprezentowanego posteru: *Hiperrzeczywistość stanu i miejsca w przestrzeni.*
Data i miejsce: 5 i 12.12.2020 r., Kraków.
171. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Covid-19 spojrzenie młodych naukowców I Edycja.
Temat wygłoszonego referatu: *Kwalifikacja przestrzeni zamieszkiwania w dobie pandemii.*
Temat zaprezentowanego posteru: *Nowa idea miejsc w przestrzeni.*
Data i miejsce: 12 - 14.03.2021, Kraków.
172. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Biologia, chemia i środowisko spojrzenie młodych naukowców II Edycja.
Temat wygłoszonego referatu: *Przestrzeń zamieszkiwana w kontekście zagrożeń środowiskowych.*
Temat wygłoszonego referatu: *Walka o przestrzeń. Jak odzyskać osiedla dla mieszkańców.*
Temat zaprezentowanego posteru: *“Śmieciowa przestrzeń” jako zagrożenie współczesnego zamieszkiwania.*
Data i miejsce: 24 - 25.04.2021, Kraków.
173. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Analiza zagadnienia, analiza wyników – wystąpienie młodego naukowca Edycja III.
Temat wygłoszonego referatu: *Mit osiedli przyszłości.*
Temat zaprezentowanego posteru: *Triada Witruwiusza w kontekście współczesnej przestrzeni.*
Temat zaprezentowanego posteru: *Filozofia i piękno przestrzeni.*
Data i miejsce: 12 - 13.06.2021 r., Kraków.
174. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców IX Edycja nt. Dokonania Naukowe Doktorantów .
Temat zaprezentowanego posteru: *Piękno we współczesnej architekturze.*

- Temat zaprezentowanego posteru: *Symulacja jako interpretacja architektury*.
- Data i miejsce: 26.06.2021 r., Kraków.
175. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Nowe Wyzwania dla polskiej nauki IX Edycja.
- Temat wygłoszonego referatu: *Inteligentne osiedle*.
- Temat wygłoszonego referatu: *Renowacja jako współczesna awangarda projektowa*.
- Data i miejsce: 2 - 5.09.2021 r., Gdańsk.
176. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Analiza zagadnienia, analiza wyników – wystąpienie młodego naukowca Edycja IV.
- Temat zaprezentowanego posteru: *Kształtowanie przestrzeni zamieszkiwania na wybranym obiekcie pałacowym*.
- Temat zaprezentowanego posteru: *Kształtowanie przestrzeni zamieszkiwania na wybranym obiekcie fortyfikacyjnym*.
- Data i miejsce: 5 - 6.03.2022 r., Kraków.
177. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Inżynieria spojrzenie młodych naukowców I Edycja.
- Temat zaprezentowanego posteru: *Poszukiwanie nowego krajobrazu, określenie możliwości przekształceń terenów przemysłowych*.
- Temat zaprezentowanego posteru: *Perspektywa lokalna i regionalna przekształceń terenów przemysłowych*.
- Data i miejsce: 22 - 24.04.2022 r., Kraków.
178. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Biologia, chemia i środowisko spojrzenie młodych naukowców III Edycja.
- Temat zaprezentowanego posteru: *Wiarygodność odczuwania Victoria & Alfred Waterfront w Kapsztadzie*.
- Temat zaprezentowanego posteru: *Kwalifikacja przestrzeni mieszkalnej w wielorodzinnym budownictwie mieszkaniowym w oparciu o przyjęte kryteria architektoniczne i poza-architektoniczne*.
- Data i miejsce: 20 - 22.05.2022 r., Kraków.
179. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Nowe Wyzwania dla Polskiej nauki XI Edycja (Hybrydowa).
- Temat zaprezentowanego posteru: *Symultaniczna i liniowa przestrzeń architektury*.
- Temat zaprezentowanego posteru: *Werystyczna i wirtualna przestrzeń architektury*.
- Data i miejsce: 02 - 08.09.2022 r., Katowice.
180. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Rozwój Nauk Humanistycznych i Społecznych Spojrzenie Młodych Naukowców.
- Temat prezentacji multimedialnej: *Redefiniowanie piękna w przestrzeni*.

Data i miejsce: 15 - 16.04.2023 r., Kraków.

181. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Dokonania Naukowe Doktorantów XI Edycja.

Temat zaprezentowanego posteru: *Filozofia przestrzeni piękna.*

Temat zaprezentowanego posteru: *Filozofia przestrzeni brzydoty.*

Data i miejsce: 22 - 23.04.2023 r., Kraków.

182. Ogólnopolska Konferencja Młodych Naukowców nt. Nowe trendy w badaniach naukowych – wystąpienie młodego naukowca Edycja VI.

Temat zaprezentowanego posteru: *Inteligentne osiedla jako interpretacja architektury ekologicznej.*

Data i miejsce: 22 - 24.06.2023 r., Kraków.

SŁOWNIK POJĘĆ I SKRÓTÓW

Fotografia strony 7: Osiedle Senatorska, Opole, 2021, źródło: autor.

SŁOWNIK POJĘĆ I SKRÓTÓW

Aedicula – [wym. edikula] kapliczka z frontonem wspartym na kolumnach albo pilastrach, średniowieczny model budowli; *łac.* zdobnienie pochodzące od słowa *aedes* – świątynia, miejsce; budynek³²²; mała świątynia, model terakotowy świątyni o charakterze wotywnym; nisza w ścianie domu dla ustawienia posągu boga lub podobizny zmarłego przodka³²³.

Aedificare – czas teraźniejszy bezokolicznika: aedifico, *łac.* budować, wznosić, zakładać, tworzyć³²⁴.

Antropologia – biologia porównawcza człowieka zajmująca się zmiennością jego cech fizycznych w czasie i przestrzeni³²⁵.

Antropologia społeczna – dyscyplina nauk społecznych i dział antropologii zajmujący się człowiekiem jako istotą społeczną działającą w wytworzonym przez siebie środowisku kulturowym³²⁶.

ARCH – w złożeniach: główny; naczelny; najważniejszy; przewyższający innych; pierwszy w czasie; początkowy; pierwotny³²⁷.

Archi [wym. arki] *muz.* smyczki, instrumenty smyczkowe (w orkiestrze symfonicznej)³²⁸.

ARCHI – w złożeniach: główny, naczelny, pierwotny; pra-; początkowy³²⁹.

Architektonika – konstrukcja, układ, kompozycja dzieła plastycznego³³⁰.

Architektura – dyscyplina organizująca i kształtująca przestrzeń dla zaspokajania potrzeb człowieka; nauka i sztuka projektowania i wznoszenia budowli; architektonika³³¹.

Blok – kilkupiętrowy budynek o powtarzalnych segmentach; zespół takich domów; wyodrębniony terenowo zespół domów mieszkalnych³³².

Arena – maneż, okrągły, wysypany piaskiem plac, otoczony miejscami dla widzów, na którym odbywają się popisy cyrkowe albo walki byków; w przenośni teren (działania), widownia (zdarzeń)³³³.

³²² Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 20.

³²³ Piszczek Zdzisław, Warszawa 1966, s. 14.

³²⁴ Kubicka Emilia, Suwała Monika, Toruń 2013, s. 20.

³²⁵ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 40.

³²⁶ <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/antropologia-spooleczna;3870004.html>, dostęp: 23.02.2023 r.

³²⁷ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 44.

³²⁸ Ibidem, s. 45.

³²⁹ Ibidem, s. 45.

³³⁰ Ibidem, s. 45.

³³¹ Ibidem, s. 45.

³³² Łempicka Zofia, Skorupka Stanisław, Auderska Halina, Warszawa 1974, s. 49.

³³³ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 45.

AutoCAD – program do wykonywania operacji takich jak projektowanie i opisywanie geometrii 2D i modeli 3D przy korzystaniu z brył, siatek i powierzchni, automatyzacji zadań obejmujących porównywanie rysunków, zliczanie obiektów, tworzenie harmonogramów oraz tworzenie dostosowanego obszaru roboczego mającego na celu polepszenie wydajności przy użyciu aplikacji oraz interfejsom API³³⁴.

BIM – stanowi skrót z języka angielskiego oznaczający Building Information Modeling. W Polsce określenia używa się w wersji nieprzetłumaczonej, natomiast zgodnie z tłumaczeniem oznacza Modelowanie Informacji o Budynekach. BIM może odnosić się do wszystkich obiektów budowlanych: budowli, budynków, obiektów małej architektury. Twórcą pojęcia jest prof. C. M. Eastman, wykorzystujący to pojęcia od 1970 roku. National Institute of Building Sciences definiuje BIM w kontekście cyfrowej fizycznej oraz funkcjonalnej charakterystyki obiektu, niezbędne do wykreowania bazy danych w celu zapewnienia prawidłowych decyzji podejmowanych w całym okresie funkcjonowania, od koncepcji do rozbiórki³³⁵.

Budynek – wybudowane pomieszczenie; dom, gmach; budynek mieszkalny, gospodarski, fabryczny³³⁶.

Cavea – łac. widownia w teatrze rzymskim, składająca się z kondygnacji stopni-siedzeń, wznoszących się koncentrycznie; najlepsze miejsca, przeznaczone dla patrycjuszów ekwitów, tak zwane *prima cavea* były w pierwszych rzędach; najgorsze tak zwane *ultima* lub *summa cavea* w rzędach najwyższych i jednocześnie ostatnich i jednocześnie przeznaczone były dla plebsu. Cavea obejmowała także przestrzeń, którą w teatrze greckim zajmowała orchestra, czyli miejsce dla chóru³³⁷.

Colere cultura – łac. kultywować wykształcenie³³⁸.

Conceptaculum – łac. miejsce; łac. conceptio, koncepcja³³⁹.

Concinnitas – łac. samozadowolenie³⁴⁰.

Czasoprzestrzeń – rozpatrywana w teorii względności czterowymiarowa rozciągłość, powstała w wyniku zespolenia czasu i przestrzeni³⁴¹.

³³⁴ <https://www.autodesk.pl>, dostęp: 22.02.2023 r.

³³⁵ Foremny Andrzej, www.researchgate.net 2013.

³³⁶ Łempicka Zofia, Skorupka Stanisław, Auderska Halina, Warszawa 1974, s. 61.

³³⁷ Piszczek Zdzisław, Warszawa 1966, s. 139.

³³⁸ Kubicka Emilia, Suwała Monika, Toruń 2013.

³³⁹ Kubicka Emilia, Suwała Monika, Toruń 2013, s. 43.

³⁴⁰ Kubicka Emilia, Suwała Monika, Toruń 2013.

³⁴¹ Łąkowski Rafał, Warszawa 1982, s. 145.

Czynności określające stan zamieszkiwania – kryterium architektoniczne określające sposób projektowania przestrzeni budynku mieszkalnego ma swój początek w przypadku postrzegania *mieszkania* jako *miejsca* w przestrzeni bądź jako *stanu* zdefiniowanego przez szereg czynności w określonym odczuciu. Przypadek pierwszy odnosi się do tworzenia założeń projektowania *miejsca*. Drugi przypadek definiuje projektowanie zespołu czynności określających *stan zamieszkiwania*. Czynności określające stan zamieszkiwania stanowią tym samym stan określony jako *mieszkanie*. Czynności określające stan mieszkania mogą zachodzić w sposób symultaniczny bądź liniowy (chronologiczny)³⁴².

Denotat – desygnat *filoz.* jednostkowy przedmiot materialny odpowiadający nazwie; *jęz.* przedmiot myśli odpowiadający wyrazowi³⁴³.

Decor – stosowność w budowlu polegająca na nienagannym wyglądzie całości skomponowanej z poszczególnych elementów uważanych na odpowiednie; decyduje o tym założenie nazywane po grecku *thematismos* lub zwyczaj a także warunki naturalne³⁴⁴.

Dispositio – odpowiednie rozmieszczenie elementów budowlu i uzyskanie przez ich zestawienie wykwitę dzieła i jego jakości. Wymienia się następujące rodzaje *dispositio* nazywane po grecku *ideami*: ichnografia, ortografia, scenografia. Ichnografia stanowi rysunek podstawowy planowanej budowlu, wykonany w podziałce z użyciem cyrkla i linii, z którego przenosi się później wymiary na powierzchnię placu budowlanego. Ortografia stanowi pionowy obraz fasady wykonany w podziałce, odpowiadający przyszłej budowlu. Scenografia stanowi szkic fasady oraz ścian bocznych, których wszystkiej linie zbiegają się w punkcie centralnym. Łącznie wszystko jest wynikiem pomysłowości i przemyślenia³⁴⁵.

Distributio – ekonomia polegająca na właściwym rozporządzeniu materiałem i miejscem oraz na oszczędności i umiarkowaniu w obliczaniu wydatków budowlanych. Osiągnie je architekt w przypadku, gdy nie będzie poszukiwał materiałów, które można znaleźć lub kupić za wysoką cenę³⁴⁶.

Dom – budynek mieszkalny: drewniany, murowany, parterowy, piętrowy, jednorodzinny; pomieszczenie mieszkalne, miejsce stałego zamieszkania, mieszkanie, lokal; własny kąt: być, siedzieć w domu³⁴⁷.

³⁴² Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 127.

³⁴³ Łempicka Zofia, Skorupka Stanisław, Auderska Halina, Warszawa 1974, s. 113.

³⁴⁴ Witruwiusz, Warszawa 1956, s. 15.

³⁴⁵ Witruwiusz, Warszawa 1956, s. 15.

³⁴⁶ Witruwiusz, Warszawa 1956, s. 16.

³⁴⁷ Łempicka Zofia, Skorupka Stanisław, Auderska Halina, Warszawa 1974, s. 125.

Ergonomiczny – odnoszący się do ergonomii, dotyczący ergonomii, zajmujący się ergonomią, oparty na zasadach ergonomii; ergonomia, dyscyplina zajmująca się zasadami i metodami dostosowania urządzeń technicznych i narzędzi pracy do cech fizycznych i psychicznych człowieka zgodnie z wymaganiami fizjologii i psychologii pracy³⁴⁸.

Eseistyczny – odnoszący się do publicystyki literackiej; mający formę eseju, napisany na wzór eseju³⁴⁹.

Esencjalizm – *łac.* essentia, istota; pogląd przeciwstawny fenomenalizmowi, przyjmujący istnienie poza zjawiskami niezmiennych, realnych istot rzeczy; pogląd filozoficzny, który w teorii bytu uznaje pierwszeństwo istoty przed istnieniem³⁵⁰.

Eurytmia – odnosi się do pełnego wdzięku wyglądu budowli i na właściwym zestawieniu poszczególnych członów. Zostaje osiągnięta w przypadku gdy poszczególnej człony budowli mają odpowiedni stosunek wysokości do szerokości, szerokości do długości i w ogóle odpowiadają wymaganiom symetrii³⁵¹.

Fenomenalizm – pogląd filozoficzny, według którego zakres ludzkiego poznania jest ograniczony jedynie do sfery zjawiskowej rzeczywistości i rządzących nią praw, byt zaś odmienny od zjawisk jest niepoznawalny lub nie istnieje³⁵².

Formalizm – dbałość o ściśle (drobiazgowo, pedantycznie) przestrzeganie ustalonych form, norm, przepisów; kierunek artystyczny uznający wyższość formy, środków wyrazu artystycznego dzieła nad jego treścią³⁵³.

Futuryzm – awangardowy kierunek artystyczno-literacki pierwszej ćwierci XX wieku, głównie we Włoszech i Rosji, głoszący idee anarchicznego buntu przeciw normom życia społecznego tradycji kulturowej i tradycyjnym formom sztuki³⁵⁴.

Heterotopia – koncepcja stworzona przez Michela Foucault mająca na celu opisanie pewnych przestrzeni instytucjonalnych, dyskursywnych i kulturowych, które odznaczają się w sposób spreczny, inny, będąc niepokojące i intensywne. Heterotopie to światy w światach, odzwierciedlające, a jednocześnie naruszające to, co jest na zewnątrz. M. Foucault podaje przykłady: statki, cmentarze, bary, burdele, więzienia,

³⁴⁸ Łąkowski Rafał, Warszawa 1982, s. 196.

³⁴⁹ <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/eseistyczny>, dostęp: 21.02.2022 r.

³⁵⁰ <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/esencjalizm;4008186.html>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁵¹ Witruwiusz, Warszawa 1956, s. 15.

³⁵² <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/fenomenalizm;3900383.html>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁵³ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 178.

³⁵⁴ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 184.

ogrody starożytności, jarmarki, łaźnie muzułmańskie i wiele innych. Najbardziej znanym wyjaśnieniem tego terminu jest wykład wygłoszony przez M. Foucaulta grupie architektów w 1967 roku. Pierwsza wzmianka o tej koncepcji znajduje się w przedmowie do *The Order of Things*³⁵⁵.

Hiperrzeczywistość – koncepcja stworzona przez Jeana Baudrillarda, w której rzeczywistość dla odbiorcy jest bardziej rzeczywista od samej rzeczywistości, jest zapośredniczona przez symulacje, powstaje w efekcie zastąpienia elementów świata realnego znakami. Wytwarzana przez symulakrum, zacierające granice pomiędzy wyobrażeniem o rzeczy, od rzeczy samej w sobie. Pojęcie hiperzeczywistość po raz pierwszy zostało użyte w książce *Symulakry i symulacja* Jeana Baudrillarda, według którego wraz z rozwojem systemów znakowych, granica pomiędzy światem rzeczywistym a jego przedstawieniem stopniowo zatarła się, prowadząc do uniezależnienia się znaku, jako formy obrazu rzeczywistości, od samego świata realnego³⁵⁶.

Konotacje – *filoz.* cechy współznaczone łącznie przez nazwę, tworzące jej treść, sens; (współ)oznaczenie zespołu cech wyrazu, kojarzących się wtórnie z jego głównym znaczeniem; porównywalna denotacja³⁵⁷.

Les couquiles – *fr.* muszle; teoria Abraham Molesa i Elisabeth Romer dotycząca przyswajania przestrzeni wektorowo w kontekście wielostopniowego kontinuum, zakładała, że ramy dla zdarzeń mogą funkcjonować jak tak zwane kolejne muszle otwieranego świata³⁵⁸.

Liniowy (chronologiczny) – model czynności określających stan mieszkania, najczęściej model liniowy stanowi konsekwencję przekształcalności bądź nie przekształcalności przestrzeni³⁵⁹.

Locus – *łac.* miejsce, w którym coś się dzieje lub centralny obszar zainteresowania przedmiotem dyskusji³⁶⁰.

Lokal mieszkalny – samodzielnym lokalem mieszkalnym, w rozumieniu ustawy, jest wydzielona trwałymi ścianami w obrębie budynku izba lub zespół izb przeznaczonych na stały pobyt ludzi, które wraz z pomieszczeniami pomocniczymi służą zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do samodzielnych

³⁵⁵ Foucault Michel, New York 1994.

³⁵⁶ Baudrillard Jean, Warszawa 2005.

³⁵⁷ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 274.

³⁵⁸ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 111.

³⁵⁹ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 131.

³⁶⁰ <https://dictionary.cambridge.org/pl/dictionary/english/locus>, dostęp: 20.02.2023 r.

lokali wykorzystywanych zgodnie z przeznaczeniem na cele inne niż mieszkalne³⁶¹.

Materializm (materialny) – jeden z dwóch głównych kierunków w rozwoju filozofii, wychodzący w opozycji do idealizmu, z założenia, że świat ze swej natury jest materialny; pojmowanie świata jako materii jest tak stare jak sama filozofia, przy czym istotną cechą materii, różnie określanej przez filozofów, jest jej rozciągłość w przestrzeni i w czasie oraz związany z tym ruch; w rozwoju materializmu występowały następujące podstawowe typy odpowiadające poszczególnym etapom rozwojowym przyrodoznawstwa: materializm naiwny odpowiadający starożytnym poglądom na przyrodę, materializm mechanistyczny odpowiadający przyrodoznawstwu XVII i XVIII wieku, w którym podstawową nauką była mechanika, materializm dialektyczny odpowiadający przyrodoznawstwu drugiej połowy XIX i XX wieku kładącemu nacisk na rozwojowe ujęcie materii; poza tymi podstawowymi typami w rozwoju filozofii materialistycznej występowały: żywiołowy materializm przyrodoznawców ewoluujący wraz z rozwojem wiedzy o przyrodzie oraz materializm wulgarny rozpowszechniona w XIX wieku postać materializmu mechanistycznego³⁶².

Mechanistyczny – *filoz., fiz.* uznający prawa mechaniki za jedyne prawa przyrody; do połowy XIX wieku panował w fizyce pogląd mechanistyczny; we wszystkich zjawiskach przyrody widziano ruch cząsteczek i siły centralnie działające pomiędzy nimi³⁶³.

MicroStation – oprogramowanie typu CAD zaprojektowane przez amerykańską firmę Bentley Systems, mającą zastosowanie w architekturze, budownictwie, geodezji, kartografii i telekomunikacji³⁶⁴.

Miejsce – przestrzeń, którą można czymś zająć lub wypełnić; część jakiejś przestrzeni, na której ktoś przebywa, coś się znajduje lub odbywa; też: pomieszczenie służące określonym celom³⁶⁵.

Nidificum – *łac.* miejsce; przymiotnik, gniazdowanie; gniazdo; zajmujący się budową gniazd³⁶⁶.

³⁶¹ Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, Dziennik Ustaw Dz.U.2021.1048tj, art. 2.

³⁶² Łąkowski Rafał, Warszawa 1982, s. 453.

³⁶³ <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/mechanistyczny>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁶⁴ <https://softdesk.pl/programy/bentley-microstation/>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁶⁵ <https://sjp.pwn.pl/sjp/;2482896>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁶⁶ <http://latin-dictionary.net/definition/27854/nidificus-nidifica-nidificum>, dostęp: 21.02.2023 r.

Niematerialny – nie dotyczący materii (substancji tworzącej wszechświat), nie złożony z materii, nie będący materią, bezcielesny; nie dotyczący dóbr ekonomicznych, nie złożony z dóbr ekonomicznych; niemajątkowy, niepieniężny³⁶⁷.

Nieprzekształcalny – odwrotność przekształcalności; niedający się przekształcać, zmodyfikować³⁶⁸.

Objets à action poétiques – *fr.* poetyckie obiekty akcji.

Ontologia – dział filozofii zajmujący się ogólną teorią bytu, charakterem i strukturą rzeczywistości³⁶⁹.

Organizacja użytkowania – kryterium architektoniczne odnoszące się do sposobu kształtowania przestrzeni behawioralnej. Wartości kreujące przestrzeń mieszkalną zależą od więzi emocjonalnych łączących człowieka z miejscem, w którym odbywają się czynności określające mieszkanie oraz od przyjętych systemów konstrukcyjnych umożliwiających wewnątrz kształtowanie przestrzeni lokalu. Kształtowanie przestrzeni zachodzi w sposób zwarty bądź rozproszony³⁷⁰.

Osiedle – nieduże skupienie siedzib ludzkich miejskich lub wiejskich; zespół bloków mieszkalnych³⁷¹.

Ordinatio – stanowi uporządkowanie, jest pełnym umiaru ułożeniem poszczególnych członów budowli i ustaleniem proporcji całego dzieła; jest to wynikiem nazywane go po grecku *posotes*, czyli stosunku liczbowego; stosunek ilościowy stanowi moduł wzięty z poszczególnych elementów samej budowli, wynikiem jest odpowiedni efekt całości³⁷².

Panoptikon – określenie więzienia, wykreowanego przez Jeremyego Benthama. Obiekt, którego konstrukcja została zaprojektowana w celu umożliwienia więziennym strażnikom obserwacji więźniów w taki sposób aby nie wiedzieli, że są obserwowani. Jeremy Bentham w „Panoptikon albo Dom Nadzoru” określił ideę nowych zasad budowy ośrodków, w których osoby znajdowały się pod nadzorem, takie jak więzienia, areszty, fabryki, przytułki, lazarety, manufaktury, szpitale, domy wariatów, szkoły. Według Michela Foucaulta, Benthamowski Panoptikon może zostać potraktowany jako paradygmat procesu historycznego, symptom narodzin nowego

³⁶⁷ <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/niematerialny;5458226.html>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁶⁸ <https://sjp.pl/nieprzekszta%C5%82calny>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁶⁹ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 362.

³⁷⁰ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 116, 133.

³⁷¹ Łempicka Zofia, Skorupka Stanisław, Auderska Halina, Warszawa 1974, s. 518.

³⁷² Witruwiusz, Warszawa 1956, s. 15.

społeczeństwa, społeczeństwa spektaklów, które traktuje architekturę kościołów i teatrów jako przestrzeni widowiskowych^{373,374}.

Patafora – rodzaj rozbudowanej metafory; patafora jest figuratywnym środkiem stylistycznym, którego znaczenie jest rozszerzane w celu stworzenia nowego kontekstu.

Percepcji erudycyjności – kryterium poza-architektoniczne dotyczące architektury przestrzeni obiektu przejawiającej się erudycyjnością na kilku poziomach reprezentacji wyobraźni. Poziomy te mogą być rozumiane w zależności od predyspozycji intelektualnych i wrażliwości użytkowników. Przestrzeń architektoniczne funkcjonuje jako środek przekazu informacji, stając się informacją przekazywaną obserwatorom i użytkownikom. Klasyfikowana może być pod względem mechanistycznym bądź eseistycznym³⁷⁵.

PlanIT – nowe wspaniałe miasto przyszłości zaplanowane dla nowego wspaniałego człowieka, miasto ma powstać w Portugalii w małej miejscowości Paredes, dwadzieścia kilometrów na wschód od Porto. Zatwierdzone przez gminę i uznane przez portugalski rząd za "projekt o znaczeniu ogólnokrajowym". Plany modelowego miasta przyszłości powstaną w celu zaprezentowania w skali rzeczywistej miejskiego systemu operacyjnego UOS - "Urban Operating System"³⁷⁶.

Plastyczność strukturalna – kryterium architektoniczne odnoszące się do formalnego ukształtowania przestrzeni obiektu. Charakteryzuje się możliwością zmiennego wydzielania przestrzeni, czasową przekształcalnością rzutu obiektu bądź zmianą elewacji i kubatury. Ukształtowanie przestrzeni dzieli się na przestrzeń przekształcalną i nieprzekształcalną³⁷⁷.

Potencjalne możliwości wektorowego poszerzania przestrzeni – kryterium architektoniczne odnoszące się do poszerzania przestrzeni w odniesieniu do pojęcia stref w przestrzeni otaczającej człowieka nazywane przez A. Moles i E. Romer, *coquilles* (*fr.* muszle), kwalifikując przestrzeń jako wielostopniowego kontinuum, przestrzeń przyswajaną wektorowo, w której ramy dla zdarzeń mogą funkcjonować w muszlach tak otwieranego świata³⁷⁸.

³⁷³ Focault Michel, Aletheia, 2013.

³⁷⁴ Wierzińska Greta Julianna, architektura.muratorplus.pl 2015.

³⁷⁵ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 155.

³⁷⁶ Gąsowska-Kramarz Agata, Gliwice 2019.

³⁷⁷ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 132.

³⁷⁸ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 111.

Powiązania strukturalne – kryterium architektoniczne odnoszące się do wzajemnych relacji wielkościowych pomiędzy poszczególnymi częściami wydzielonych przestrzeni. Wynikają z uwarunkowań ergonomicznych i poza-ergonomicznych³⁷⁹.

Pozaergonomiczny – nie mający związku z ergonomią³⁸⁰.

Praesaepium – *łac.* miejsce, żłób³⁸¹.

Przekształcalny – dający się przekształcać, zmodyfikować³⁸².

Przeźreż – *filoz. fiz.* wielowymiarowa rozciągłość (obszar), jednorodna, nieskończona i nieograniczona, w której zachodzą wszystkie zjawiska fizyczne; także miejsce zajmowane przez dany przedmiot materialny; podstawowa, obok czasu, forma istnienia materii, we współczesnej nauce ujmowana łącznie z czasem jako czasoprzeźreż³⁸³.

Rhino 3D – program komputerowy typu CAD, CAM, CAE służący do modelowania i tworzenia obiektów 3D³⁸⁴.

Rozproszony – rozsypany, rozrzucony lub rozniesiony na wszystkie strony; rozmieszczony w różnych miejscach, daleko od siebie; rozdzielić na części coś jednorodnego³⁸⁵.

Samplowanie – technika polegająca na użyciu fragmentu istniejącego dzieła na przykład nagrania do stworzenia nowego dzieła, przy użyciu metody kopiuj-wklej³⁸⁶.

Semantyka – nauka o znaczeniu i zmianach znaczeń wyrazów; (sematyka logiczna) nauka o stosunkach między wyrażeniami, o stosunku wyrażen do oznaczonych przedmiotów i stosunku wyrażen do mówiącego podmiotu³⁸⁷.

Semiologia – *filoz., językozn., socjol.* ogólna teoria znaku, zajmująca się zwłaszcza typologią różnych odmian znaków, problemami ich funkcji, dzieląca się na semantykę, syntaktykę i pragmatykę³⁸⁸.

Smart city – *ang.* inteligentne miasto, miasto wykorzystujące technologie informacji komunikacyjnej dla zwiększenia wydajności infrastruktury miejskiej oraz podniesienia świadomości mieszkańców. Inteligentne miasto realizuje inwestycje w zakresie infrastruktury komunikacyjnej dla aktywnego promowania zrównoważonego rozwoju i wysokiej jakości życia,

³⁷⁹ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 164.

³⁸⁰ <https://sjp.pwn.pl/sjp/szukaj/poza>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁸¹ Kubicka Emilia, Suwała Monika, Toruń 2013, s. 124.

³⁸² <https://sjp.pl/przekszta%C5%82calny>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁸³ Łąkowski Rafał, Warszawa 1982, s. 636.

³⁸⁴ <https://rhino3d.software/>, dostęp: 22.02.2023 r.

³⁸⁵ <https://sjp.pwn.pl/szukaj/rozproszony.html>, dostęp: 22.02.2023 r.

³⁸⁶ <https://www.electronicbeats.pl/kopiuj-wklej-czyli-sztuka-samplingu/>, dostęp: 21.02.2023 r.

³⁸⁷ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 453.

³⁸⁸ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 453.

inwestuje w kapitał ludzki oraz dokonuje mądrych wyborów w zakresie gospodarowania zasobami naturalnymi³⁸⁹.

Smart home – *ang.* inteligenty dom, przestrzeń definiowana jako miejsce zamieszkiwania, wydzielona i określona parametrami współdziałająca synergicznie z nowoczesnymi rozwiązaniami projektowymi, innowacjami technicznymi, technologicznymi i materiałowymi, stosująca nowoczesne technologie, tworząca niekonwencjonalną przestrzeń mieszkalną, inteligentnego domu. *Smart home* to przestrzeń dostosowana do potrzeb indywidualnych mieszkańców, inteligentny system zarządzania i sterowania dzięki mobilnym aplikacjom, monitoringiem oraz czujnikami, pozwalającymi racjonalnie zarządzać energią i bezpieczeństwem^{390, 391}.

Superblok – super kwartał, wyodrębnione przestrzenie miejskie, stanowiące przestrzeń publiczną dla mieszkańców, przekształconą w miejsca do wypoczynku i tereny zielone. Ponadto przestrzenie takie stanowią rozwiązanie dla zatłoczonych ulic, zanieczyszczenia powietrza, nadmiernego hałasu oraz kolizji transportowych, przykład stanowi kwartał Poblenou Superblock w Barcelonie³⁹².

Superjednostka – skomasowana jednostka mieszkaniowa, przykład stanowi jeden z największych wielokondygnacyjnych budynków mieszkalnych w Polsce, usytuowany w Śródmieściu Katowic, autorstwa M. Króla. Założenia zachowywały spójność z koncepcją jednostki marsylskiej Le Corbusiera³⁹³.

Symetria – jest harmonijną zgodnością wynikająca z członów samego dzieła i współzależności między określonymi członami poszczególnych części a całości dzieła; w budownictwie podobnie jak w ciele ludzkim z łokcia, stopy, paca, dłoni i innych części wynika symetryczna jakość eurytmii³⁹⁴.

Symulacja – *łac.* simulatio, naśladowanie, udawanie; symulacja stosowana jest między innymi w celu oszukania, wprowadzenia w błąd otoczenia; symulacja może oznaczać również modelowanie zjawisk fizycznych

³⁸⁹ Azkuna Inaki, Bilbao, 2012.

³⁹⁰ Jaskulska Monika, Trapp Aleksandra, Gdańsk 2019.

³⁹¹ Zaidan Aos Allan, Zaidan Bahaa Bilal, Qahtan Yas, Albahri Osamah Shihab, Albahri Ahmed, Alaa Musaab, Jumaah Fawaz, Talal Mohammed, Tan Kevin, Shir Wang Li, Lim Chen Kim, Boston 2018.

³⁹² <https://klimada2.ios.gov.pl/pokaz-superblok/>, dostęp: 23.02.2023 r.

³⁹³ https://architektura.muratorplus.pl/szkola-architektury/superjednostka-w-katowicach-skomasowana-jednostka-mieszkaniowa-spotkanie-z-rzeczywistoscia_10443.html, dostęp: 23.02.2023 r.

³⁹⁴ Witruwiusz, Warszawa 1956, s. 15.

w maszynach matematycznych przy częściowym użyciu członków rzeczywistych^{395,396}.

Symulakryczny – *łac.* simulacrum, obraz, podobizna; symulakr pozoruje albo kreuje własną rzeczywistość, stanowiąc reprezentację imitacji osoby lub rzeczy. Według J. Baudrillard'a to, co nie miało oryginału lub kopiuje symulakrum albo ponieważ symulakrum oznacza coś, czym nie jest, i tym samym uniemożliwia zlokalizowanie oryginału. Platon wyróżniał dwa typy reprezentacji – wierne i celowo zniekształcone, Jean Baudrillard wyróżniał: odbicie głębszej rzeczywistości, wypaczenie i wynaturzenie rzeczywistości, udawanie rzeczywistości oraz symulakrum, które nie ma związku z rzeczywistością, jest swoim własnym symulakrum³⁹⁷.

Symultaniczny – *łac.* simultaneus, jednoczesny; *lit., teatr.* przedstawienie równoległych wątków akcji, fabuły³⁹⁸; model czynności określających stan mieszkania, najczęściej model symultaniczny stanowi konsekwencję przekształcalności bądź nie przekształcalności przestrzeni³⁹⁹.

Syntaktyczny – *jęz* składniowy⁴⁰⁰.

Śmieciowa przestrzeń – definicja przytoczona przez Rema Koolhasa będąca wynikiem modernizacji, oznaczająca przestrzeń porzuconą przez człowieka na powierzchni ziemi; tworzy się spontanicznie jako efekt naturalnej korporacyjnej żywiowości, jest niestabilna, rodzi się w wyniku połączenia, działań przelotnych „oligarchów” oraz biurokratów; śmieciowa przestrzeń udaje, że jednoczy, naprawdę dzieląc, daje początek sprzecznościom, buduje społeczność na zasadzie statystycznych podobieństw i nieuniknionej demografii⁴⁰¹.

Świadomość duchowa (egzystencjalizm) – kryterium pozaarchitektoniczne mają powiązanie ze współczesnym kierunkiem filozoficznym (od ok. 1930 roku) według którego istnienie ludzkie (jedyny konkretny zupełnie byt) nie jest z góry wyznaczony, lecz tworzony przez człowieka samego, przypadkowe, kruche, wypełnione troską i trwogą, ciężące ku śmierci, otoczone nicością. Kryterium świadomości duchowej można podzielić na kontekst poczucia (bycia) oraz kontekst posiadania (zamieszkiwania)^{402,403}.

³⁹⁵ Kubicka Emilia, Suwała Monika, Toruń 2013, s. 124.

³⁹⁶ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 483.

³⁹⁷ Kubicka Emilia, Suwała Monika, Toruń 2013, s. 146.

³⁹⁸ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 483.

³⁹⁹ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 131.

⁴⁰⁰ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 484.

⁴⁰¹ Koolhas Rem, Warszawa 2017, s. 101, 114.

⁴⁰² Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 142.

⁴⁰³ Heidegger Martin, Warszawa 2004.

Telematyka – połączenie technologii obliczeniowej z technologią komunikacyjną (z łącznością); angielski skrót IT od Information Technology 'technologia informacyjna' albo CC od Computer and Communication 'komputer i komunikowanie'^{404,405}.

Utopia – niezmiernie odległe miejsce (okolica, wyspa, kraj) stworzone w wyobraźni; państwo idealne, zwłaszcza w dziedzinie praw, rządów i stosunków społecznych; mrzonka, plan, pomysł wzniosły, ale utopijny, niezyciowy, nierealny, nieiszczalny, fantastyczny⁴⁰⁶.

Werystyczny – odnoszący się do weryzmu, zgodny z weryzmem; naturalistyczny⁴⁰⁷; metoda twórcza surrealistów polegająca na obsesyjnie dokładnym odtwarzaniu szczegółów, wiernie przedstawiający rzeczywistość⁴⁰⁸.

Wiarygodność odczuwania – kryterium pozaarchitektoniczne mające wpływ na jakość czynności określających mieszkanie, można wyróżnić rozwiązanie werystyczne i wirtualne kształtujące wiarygodność odczuwania. Przestrzeń werystyczna stworzona przez materialne podziały i rzeczywiste materiały budowlane, przestrzeń wirtualna utworzona z niematerialnych podziałów w przestrzeni materialnej⁴⁰⁹.

Wiarygodność ukształtowania – kryterium pozaarchitektoniczne odnoszące się do autentyzmu architektury, sformułowanie Ewy Kuryłowicz posługujące się pojęciem tożsamości, pojmowanej w kontekście autentyzmu przestrzeni architektonicznej. Kryterium wiarygodności ukształtowania można podzielić na prawdziwe, materialne kształtowanie przestrzeni i symulakryczne będące znakiem i przypisane do czterech stadiów symulakry Jeana Boudilarda. Stadium pierwsze stanowiące odzwierciedlenie głębokiej rzeczywistości, stadium drugie skrywające i wypaczające głęboka rzeczywistość, stadium trzecie skrywające nieobecną rzeczywistość oraz stadium czwarte będące bez związku z rzeczywistością, pozostające czystym symulakrem⁴¹⁰.

Wirtualny – stworzony w ludzkim umyśle, ale prawdopodobnie istniejący w rzeczywistości lub mogący zaistnieć; wykreowany na ekranie komputera, telewizora, ale tak realistyczny, że wydaje się rzeczywisty⁴¹¹.

⁴⁰⁴ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 498.

⁴⁰⁵ Baudrillard Jean, Warszawa 2005.

⁴⁰⁶ Kopaliński Władysław, Warszawa 2000, s. 524.

⁴⁰⁷ <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/werystyczny;5514815.html>, dostęp: 21.02.2023 r.

⁴⁰⁸ Łąkowski Rafał, Warszawa 1982, s. 639.

⁴⁰⁹ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 145.

⁴¹⁰ Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 159.

⁴¹¹ <https://sjp.pwn.pl/szukaj/wirtualny.html>, dostęp: 21.02.2023 r.

Wizualizacja – przedstawienie czegoś za pomocą obrazu⁴¹².

Zasiedlenie – kryterium poza-architektoniczne odnoszące się do przestrzeni podlegającej zaludnieniu, przestrzeni zamieszkiwanej. Wyróżniamy zasiedlenie przestrzeni w kontekście użytkowania lub nieużytkowania⁴¹³.

Zwarty – złożony z osób, elementów, przedmiotów znajdujących się bardzo blisko siebie; składający się z elementów bardzo dobrze pasujących do siebie⁴¹⁴.

⁴¹² <https://sjp.pwn.pl/szukaj/wizualizacja.html>, dostęp: 21.02.2023 r.

⁴¹³ Bollnow Otto Friedrich, Rensselaer 1961, s. 1-8.

⁴¹⁴ <https://sjp.pwn.pl/slowniki/zwarty.html>, dostęp: 22.02.2023 r.

ZESTAWIENIE TABEL

Fotografia strony 8: Osiedle Natura, Opole, 2021, źródło: autor.

ZESTAWIENIE TABEL

WSTĘP

-

CZĘŚĆ PIERWSZA

Tab. 1.1. Przyjęte kryteria architektoniczne i pozaarchitektoniczne w kontekście analizowanych nurtów badawczych

CZĘŚĆ DRUGA

-

CZĘŚĆ TRZECIA

Tab. 3.1. Tabela zbiorcza wyników – podsumowanie wyników badań na podstawie kryteriów architektonicznych, źródło: opracowanie własne.

Tab. 3.2. Tabela zbiorcza wyników – podsumowanie wyników badań na podstawie kryteriów pozaarchitektonicznych, źródło: opracowanie własne.

Tab. 3.3. Graficzne przedstawienie wyników badań dla kryteriów architektonicznych

Tab. 3.4. Graficzne zobrazowanie wyników badań dla kryteriów pozaarchitektonicznych

Tab. 3.5. Graficzne zobrazowanie wyników badań dla kryteriów architektonicznych

Tab. 3.6. Graficzne zobrazowanie wyników badań dla kryteriów pozaarchitektonicznych

ANEKS

Tab. 1. Tabela zbiorcza powierzchni użytkowych i kubatur analizowanych lokali mieszkalnych

Tab. 2. Zestawienie powierzchni użytkowych analizowanych lokali mieszkalnych

Tab. 3. Zestawienie kubatur analizowanych lokali mieszkalnych

Tab. 4. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia przedpokój

Tab. 5. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia pokój dzienny

Tab. 6. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia aneks kuchenny

Tab. 7. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia łazienka

Tab. 8. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia pokoje sypialne

Tab. 9. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia toaleta

Tab. 10. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia garderoba

Tab. 11. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia pomocnicze

Tab. 12. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia toaleta

Tab. 13. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia toaleta

Tab. 14. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia antresola

Tab. 15. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia korytarz/komunikacja

Tab. 16. Zestawienie powierzchni użytkowych – pomieszczenia kl. schodowa

Tab. 17. Szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych

Tab. 18. Szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych

Tab. 19. Szczególne wymagania dotyczące mieszkań w budynkach wielorodzinnych

ZESTAWIENIE RYSUNKÓW I ZDJĘĆ

Fotografia strony 9: Osiedle Platinum, Opole, 2021, źródło: autor.

ZESTAWIENIE RYSUNKÓW I ZDJĘĆ

WSTĘP

- Ryc. 1. Materialna emanacja przestrzeni do mieszkania, przestrzeń indywidualizowana przez mieszkańców, mieszkanie dla studentów, Eichhof, Lucerna, Szwajcaria, źródło: Nawrot Grzegorz.
- Ryc. 2. Schemat pracy, opracowanie własne
- Ryc. 3. Przyswajanie przestrzeni, Brunnenhof housing complex, Zürich, Szwajcaria, arch. Annette Gigon i Mike Guyer, źródło: Nawrot Grzegorz.
- Ryc. 4. Trzy grupy źródłowe, opracowanie własne.
- Ryc. 5. Schemat interpretacji miejsca jako filozoficzna metafora gmachu. Miejsce – architektura gmachu, źródło: Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 201.
- Ryc. 6. Przyswajanie przestrzeni, Brunnenhof housing complex, Zürich, Szwajcaria, arch. Annette Gigon i Mike Guyer, źródło: Nawrot Grzegorz.
- Ryc. 7. Przestrzeń i czas w kontekście wyprostowanego ciała człowieka. Przestrzeń rzutowana przez ciało cięży ku przodowi i prawej stronie. Przyszłość jest z przodu i *ku górze*. Przeszłość jest z tyłu *poniżej*, źródło: Tuan Yi-Fu, Warszawa, s. 52.
- Ryc. 8. Architektura jako przestrzenny środek masowego przekazu, w którym następuje ciągła wymiana zdarzeń – interpretacja autora, promenade świetlna Gdańsk, Park Oliwski, źródło: Nawrot Grzegorz.
- Ryc. 9. Śmieciowa przestrzeń, New Delhi, Indie, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 10. Nad Al Sheba III, Zjednoczone Emiraty Arabskie, źródło: <https://www.esquireme.com>, dostęp: 12.06.2023 r.
- Ryc. 11. Sun City, USA, źródło: <https://pl.pinterest.com/pin/538391330435751007/>, dostęp: 12.06.2023 r.
- Ryc. 12. Escobedo w Nuevo Leon, Meksyk, źródło: <https://themindcircle.com/tract-housing-copy-paste-houses/>, dostęp: 12.06.2023 r.

CZĘŚĆ PIERWSZA

- Ryc. 1.1. Klasyfikacja teorii Moles'a i Rohmer'a dotycząca przyswajania przestrzeni wektorowo, w oparciu o wielostopniowe kontinuum, ramy dla zdarzeń funkcjonujące w kolejnych muszlach otwieranego świata, źródło: Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 111.
- Ryc. 1.2. Czas i przestrzeń Indian Hopi: rzeczywistość subiektywna (ujawniająca się, niejawną) i obiektywna (ujawniona). Rzeczywistość subiektywną przedstawia oś pionowa. Rzeczywistość obiektywną przedstawia oś pozioma. Im większa odległość, tym większa różnica w czasie, źródło: Tuan Yi-Fu, Warszawa 1987, s. 156.
- Ryc. 1.3. Korytarz Jersey, Peter Eisenman i Michael Graves ukazujący budowanie przestrzeni jako miejsca, źródło: Wilkinson Philip, Poznań 2019, s. 213.
- Ryc. 1.4. Kroczące miasto Rona Herrona jako interpretacja i przyporządkowanie w przestrzeni, obraz kreacji idei myślowej, źródło: Wilkinson Philip, Poznań 2019, s. 210.
- Ryc. 1.5. Anatolijskie Catalhok, dzisiejsza Turcja, 5500-6000 r. p.n.e. Źródło: <https://journals.openedition.org>, dostęp: 19.07.2023 r.
- Ryc. 1.6. Skara Brae, dzisiejsza Szkocja, 3100 r. p.n.e. Źródło: <https://cromwell-intl.com>, dostęp: 17.07.2023 r.

- Ryc. 1.7. Przestrzeń mieszkalna domu miejskiego, Mohenjo-Daro, dzisiejsze Indie, 3250-2750 r. p.n.e.
Źródło: <https://blogs.brown.edu>, dostęp: 17.07.2023 r.
- Ryc. 1.8. Grecki jednoizbowy megaron zastąpiony w przestrzeni miejskiej przez dom perystylowy, V w. p.n.e.
Źródło: Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 35.
- Ryc. 1.9. Domy ateńskie.
Źródło: Connolly Peter, Dodge Hazel, Warszawa 1998, s. 48.
- Ryc. 1.10. Rzymska willa miejska.
Źródło: Connolly Peter, Dodge Hazel, Warszawa 1998, s. 136.
- Ryc. 1.11. Rzymski blok mieszkalny.
Źródło: Connolly Peter, Dodge Hazel, Warszawa 1998, s. 142.
- Ryc. 1.12. Średniowieczny dom mieszkalny w Southampton.
Źródło: Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 38.
- Ryc. 1.13. Londyński dom miejski Grosvenor Square, 1773.
Źródło: Nawrot Grzegorz, Gliwice 2015b, s. 38.
- Ryc. 1.14. Osiedle Weissenhof w Stuttgartarcie, 1927.
Budynek wielorodzinny, arch. Ludwig Mies van der Rohe.
Źródło: <https://pl.pinterest.com>, dostęp: 17.07.2023 r.
- Ryc. 1.15. Wrocławska WuWa, 1929.
Czteropiętrowy dom czynszowy, budynek arch. Heinrich Lauterbach, wnętrze: Adolf Rading, Josef Vinecky, Li Vinecky-Thon
Źródło: www.polska-org.pl, www.miejscawewroclawiu.pl, dostęp: 17.07.2023 r.
- Ryc. 1.16. Unité d'habitation w Marseille (jednostka marsylska), po 1945.
Budynek wielorodzinny, arch. LeCorbusier.
Źródło: www.aplust.net, www.greatbuildings.com,
dostęp: 17.07.2023 r.
- Ryc. 1.17. Kryterium wiarygodności ukształtowania według Jeana Baudrillarda, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.18. Kryterium kwalifikacji przestrzeni w kontekście zasiedlenia, według Otto Friedrich Bollnowa, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.19. Kryterium kwalifikacji przestrzeni według Michaela Foucaulta, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.20. Kryterium egzystencjalne w kontekście świadomości duchowej według Martina Heideggera, Ewy Rewers, Friedricha Schellinga, Richarda Sennetta, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.21. Lokal mieszkalny w przestrzeni miasta według Beaty Chomątowskiej, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.22. Kody kształtowania przestrzeni na podstawie Umberto Eco, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.23. Formy społecznego wytwarzania przestrzeni według Bohdana Jałowickiego, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.24. Percepcja erudycyjności według Marschalla McLuhana, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.25. Przestrzeń architektoniczna według Marshalla McLuhana, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.

- Ryc. 1.26. Potencjalne możliwości wektorowego poszerzania przestrzeni zamieszkiwania według Élisabeth Rohmer i Abrahama Molesa, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.27. Przestrzeń elektroniczna według Saski Sassen, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.28. Kryterium egzystencjalne w kontekście świadomości duchowej według Martina Heideggera, Ewy Rewers, Friedricha Schellinga, Richarda Sennetta, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.29. Kryteria ogólne kwalifikacji przestrzeni zamieszkiwania według Billa Brysona, Manuela Castellsa, Tima Ingolda, Waldemara Siemińskiego, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.30. Posiadanie według Filipa Springera, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.31. Przestrzenie społeczne według Jerzego Szackiego, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.32. Mapy poznawcze według Augustyna Bańki, Kevina Lyncha, Edwarda Tolmana, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.33. Klasyfikacja funkcji przestrzeni miasta według Aleksandra Wallisa, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.34. Pojęcie przestrzeni według Yi-Fu Tuana, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.35. Emanacja przestrzeni mieszkalnej kształtująca rodzinę według Christophera Alexandra, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.36. Typologia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej według Edwarda Charytonowa, Witolda Czarneckiego, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.37. Typologia przestrzeni według Jana Macieja Chmielewskiego, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.38. Modele kształtowania przestrzeni według Mariana Fikusa, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.39. Podział przestrzeni mieszkalnej według Juliusza Goryńskiego, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.40. Kryterium potrzeb według Witolda Czarneckiego, Waltera Gropiusa, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.41. Kształtowanie optymalnego środowiska zamieszkania według Jacka Gyurkovicha, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.42. Kwalifikacje przestrzeni miasta według Jana Gehla, Sławomira Gzella, Zbigniewa Korola Zuziaka, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.43. Kwalifikacje przestrzeni według Wojciecha Kosińskiego, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.44. Kwalifikacja przestrzeni według Kevina Andrew Lyncha, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.45. Czynności określające stan zamieszkiwania według Grzegorza Nawrota, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.

- Ryc. 1.46. Powiązania strukturalne według Grzegorza Nawrota, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.47. Plastyczność strukturalna według Grzegorza Nawrota, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.48. Organizacja użytkowania według Grzegorza Nawrota, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.49. Wiarygodność odczuwania według Grzegorza Nawrota, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.50. Postrzeganie przestrzeni według Andrea Palladio, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.51. Lokal mieszkalny w przestrzeni miasta według Hanny Adamczewskiej-Wejchert, Barbary Brukalskiej, Heleny Syrkus, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.52. Kształtowanie struktur architektonicznych według Bernarda Tschumiego, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.53. Elementy budujące przestrzeń architektoniczną według Leona Baptysty Albertiego, Witruwiusza, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.54. Przestrzeń architektoniczna według Grzegorza Wojtkuna, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.55. Redefinicja kryteriów postrzegania przestrzeni Andrea Palladio według Jakuba Leona Wujka, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.56. Wartości planowania struktury miasta według Zbigniewa Karola Zuziaka, wynik analizy badań skonstruowany przez autorkę, źródło: interpretacja autora.
- Ryc. 1.57. Dosłowność przestrzenna, Centrum Pompidou, Paryż, Francja, źródło: www.zwiedzajbowarto.pl, dostęp: 23.02.2023 r.
- Ryc. 1.58. Architektura hierarchicznego nadzoru nad mieszkańcami, Więzienie Presidio Modelo, Kuba, źródło: www.smartage.pl, dostęp: 23.02.2023 r.
- Ryc. 1.59. Zaspokojenie potrzeby kontekstu miejsca, Luzi House, Jenaz, Szwajcaria, źródło: www.atlasofplaces.com, dostęp: 23.02.2023 r.
- Ryc. 1.60. Koherencja pomiędzy architekturą a filozofią – Dom L. Wittgensteina, Wiedeń, Austria, źródło: www.austria-forum.org, dostęp: 23.02.2023 r.

CZĘŚĆ DRUGA

- Ryc. 2.1. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.2. Zespół zabudowy wielorodzinnej, pl. Grunwaldzki, Wrocław, Polska, projektant: Jadwiga Grabowska-Hawrylak, źródło: autorka.
- Ryc. 2.3. Rzut kondygnacji powtarzalnej, ukształtowanie rzutu wyrażające symultaniczne wykonywanie czynności, źródło: autorka.
- Ryc. 2.4. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.5. Koncepcja zespołu zabudowy wielorodzinnej, Pawłowice-Pniówek, Polska, projektant: Agata Gąsowska-Kramarz, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.6. Rzut parteru, ukształtowanie rzutu wyrażające liniowe wykonywanie czynności, źródło: autor.
- Ryc. 2.7. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.8. Koncepcja zespołu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, Opole, Polska, projektant: Agata Gąsowska-Kramarz, źródło: opracowanie własne.

- Ryc. 2.9. Rzut kondygnacji powtarzalnej, ukształtowanie rzutu umożliwiające ergonomiczne wykonywanie czynności, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.10. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.11. Zespół pałacowy zabudowy mieszkalnej wielorodzinnej, Bystrzyca Dolna, Polska, projektant: Agata Gąsowska-Kramarz, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.12. Rzut parteru – inwentaryzacja, ukształtowanie rzutu uniemożliwiający ergonomiczne wykonywanie czynności, źródło: autor.
- Ryc. 2.13. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.14. Koncepcja zabudowy mieszkalnej wielorodzinnej, Warszawa, Polska, projektant: Agata Gąsowska-Kramarz, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.15. Rzut parteru, ukształtowanie rzutu umożliwiające wirtualne poszerzenie przestrzeni, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.16. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.17. Budynek mieszkalny wielorodzinny (konstrukcja trzono-linowa), Wrocław, Polska, projektant: Jacek Burzyński, Andrzej Skorupa, źródło: polska-org.pl, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.18. Rzut kondygnacji powtarzalnej, ukształtowanie rzutu wyrażające materialne kształtowanie przestrzeni, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.19. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.20. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Amsterdam, Holandia, projektant: Diener & Diener Architekten, źródło: www.dienerdiener.ch, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.21. Rzut kondygnacji powtarzalnej, ukształtowanie rzutu umożliwiające wewnętrzną przekształcalność, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.22. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.23. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Chrzelice, Polska, projektant: Agata Gąsowska-Kramarz, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.24. Rzut parteru, ukształtowanie rzutu uniemożliwiający wewnętrzną przekształcalność, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.25. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.26. Koncepcja zespołu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, Opole, Polska, projektant: Agata Gąsowska-Kramarz, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.27. Rzut kondygnacji powtarzalnej, ukształtowanie rzutu wyrażające zwartą organizację użytkowania, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.28. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.29. Budynek mieszkalny wielorodzinny Casa A1 w Olympic Village, Turyn, Włochy, projektant: Diener & Diener Architekten, źródło: www.dienerdiener.ch, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.29. Budynek mieszkalny wielorodzinny Casa A1 w Olympic Village, Turyn, Włochy, projektant: Diener & Diener Architekten, źródło: www.dienerdiener.ch, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.31. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.32. Budynek mieszkalny wielorodzinny Marina City, Chicago, USA, projektant: Bertrand Goldberg, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.33. Rzut kondygnacji powtarzalnej, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.34. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.35. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Starczów, Polska, projektant: Agata Gąsowska-Kramarz, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.36. Rzut parteru, źródło: autor.
- Ryc. 2.37. Schemat, źródło: autor.

- Ryc. 2.38. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Rotterdam, Holandia, projektant: Bosch Haslett Architects, źródło: arquitecturaviva.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.39. Rzut kondygnacji powtarzalnej, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.40. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.41. Budynek dworca kolejowego, Świebodzice, Polska, projektant: Agata Gąsowska-Kramarz, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.42. Rzut parteru, źródło: autor.
- Ryc. 2.43. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.44. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Madryt, Hiszpania, projektant: MVRDV, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.45. Rzut schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.46. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.47. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Haga, Holandia, projektant: MVRDV, źródło: www.mrvd.nl, dostęp: 09.09.2022 r.
- Ryc. 2.48. Rzut kondygnacji powtarzalnej, źródło: www.mrvd.nl, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.49. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.50. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Paryż, Francja, projektant: Jean-Christophe Quinton architecte, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.51. Rzut czwartego piętra, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 09.09.2022 r.
- Ryc. 2.52. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.53. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Eich, Szwajcaria, projektant: Dolmus Architekten, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.54. Rzut kondygnacji powtarzalnej, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 09.09.2022 r.
- Ryc. 2.55. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.56. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Amsterdam, Holandia, projektant: Koschuch Architects, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.57. Rzut kondygnacji powtarzalnej, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.58. Schemat, źródło: autor.
- Ryc. 2.59. Budynek mieszkalny wielorodzinny, Belo Horizonte, Brazylia, projektant: Gisele Borges Arquitetura, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.60. Rzut kondygnacji szóstego piętra, źródło: www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- Ryc. 2.61. Kryteria architektoniczne, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 2.62. Kryteria poza-architektoniczne, źródło: opracowanie własne.

CZĘŚĆ TRZECIA

- Ryc. 3.1. Analizy urbanistyczne, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.2. Lokalizacja osiedli objętych badaniem, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.3. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Senatorska, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.4. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Kasztelańskie, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.5. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Trzy Diamenty, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.6. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Generalska 2, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.7. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Natura, źródło: opracowanie własne.

- Ryc. 3.8. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Platinum, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.9. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Bielana, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.10. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Moderna, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.11. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Malinowe, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.12. Delimitacja obszaru wybranej zabudowy – Osiedle Nowa Ozimska, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.13. Karta rozmieszczenia treści na kartach struktury wybranych lokali mieszkalnych, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.14. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Senatorska, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.15. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Kasztelańskie, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.16. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Trzy Diamenty, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.17. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Generalska 2, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.18. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Natura, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.19. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Platinum, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.20. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Bielana, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.21. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Moderna, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.22. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Malinowe, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.23. Struktura wybranych lokali mieszkalnych – Osiedle Nowa Ozimska, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.24. Plansza zbiorcza lokali mieszkalnych, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.25. Karta badawcza rozmieszczenia treści na kartach analiz dla kryteriów architektonicznych, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.26. Karta badawcza rozmieszczenia treści na kartach analiz dla kryteriów pozaarchitektonicznych, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.27. Zbiorczy schemat sposobu przeprowadzania analizy, źródło: opracowanie własne.
- Ryc. 3.28. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Senatorska, lokal mieszkalny O1.M1
- Ryc. 3.29. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Senatorska, lokal mieszkalny O1.M2
- Ryc. 3.30. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Senatorska, lokal mieszkalny O1.M3
- Ryc. 3.31. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Senatorska, lokal mieszkalny O1.M4
- Ryc. 3.32. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Kasztelańskie, lokal mieszkalny O2.M1

Ryc. 3.33.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Kaszteleńskie, lokal mieszkalny O2.M2	kwalfikacji
Ryc. 3.34.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Kaszteleńskie, lokal mieszkalny O2.M3	kwalfikacji
Ryc. 3.35.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Kaszteleńskie, lokal mieszkalny O2.M4	kwalfikacji
Ryc. 3.36.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Trzy Diamenty, lokal mieszkalny O3.M1	kwalfikacji
Ryc. 3.37.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Trzy Diamenty, lokal mieszkalny O3.M2	kwalfikacji
Ryc. 3.38.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Trzy Diamenty, lokal mieszkalny O3.M3	kwalfikacji
Ryc. 3.39.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Trzy Diamenty, lokal mieszkalny O3.M4	kwalfikacji
Ryc. 3.40.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M1	kwalfikacji
Ryc. 3.41.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M2	kwalfikacji
Ryc. 3.42.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M3	kwalfikacji
Ryc. 3.43.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M4	kwalfikacji
Ryc. 3.44.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M1	kwalfikacji
Ryc. 3.45.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M2	kwalfikacji
Ryc. 3.46.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M3	kwalfikacji
Ryc. 3.47.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M4	kwalfikacji
Ryc. 3.48.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M1	kwalfikacji
Ryc. 3.49.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M2	kwalfikacji
Ryc. 3.50.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M3	kwalfikacji
Ryc. 3.51.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M4	kwalfikacji
Ryc. 3.52.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M1	kwalfikacji
Ryc. 3.53.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M2	kwalfikacji
Ryc. 3.54.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M3	kwalfikacji
Ryc. 3.55.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M4	kwalfikacji
Ryc. 3.56.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M1	kwalfikacji
Ryc. 3.57.	Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M2	kwalfikacji

- Ryc. 3.58. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M3 kwalifikacji
- Ryc. 3.59. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M4 kwalifikacji
- Ryc. 3.60. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M1 kwalifikacji
- Ryc. 3.61. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M2 kwalifikacji
- Ryc. 3.62. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M3 kwalifikacji
- Ryc. 3.63. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M4 kwalifikacji
- Ryc. 3.64. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M1 kwalifikacji
- Ryc. 3.65. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M2 kwalifikacji
- Ryc. 3.66. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M3 kwalifikacji
- Ryc. 3.67. Badania przy wykorzystaniu kryteriów architektonicznych przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M4 kwalifikacji
- Ryc. 3.68. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Senatorska, lokal mieszkalny O1.M1 kwalifikacji
- Ryc. 3.69. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Senatorska, lokal mieszkalny O1.M2 kwalifikacji
- Ryc. 3.70. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Senatorska, lokal mieszkalny O1.M3 kwalifikacji
- Ryc. 3.71. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Senatorska, lokal mieszkalny O1.M4 kwalifikacji
- Ryc. 3.72. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Kasztelańskie, lokal mieszkalny O2.M1 kwalifikacji
- Ryc. 3.73. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Kasztelańskie, lokal mieszkalny O2.M2 kwalifikacji
- Ryc. 3.74. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Kasztelańskie, lokal mieszkalny O2.M3 kwalifikacji
- Ryc. 3.75. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Kasztelańskie, lokal mieszkalny O2.M4 kwalifikacji
- Ryc. 3.76. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Trzy Diamenty, lokal mieszkalny O3.M1 kwalifikacji
- Ryc. 3.77. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Trzy Diamenty, lokal mieszkalny O3.M2 kwalifikacji
- Ryc. 3.78. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Trzy Diamenty, lokal mieszkalny O3.M3 kwalifikacji
- Ryc. 3.79. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Trzy Diamenty, lokal mieszkalny O3.M4 kwalifikacji
- Ryc. 3.80. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M1 kwalifikacji
- Ryc. 3.81. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M2 kwalifikacji
- Ryc. 3.82. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M3 kwalifikacji

- Ryc. 3.83. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Generalska 2, lokal mieszkalny O4.M4
- Ryc. 3.84. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M1
- Ryc. 3.85. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M2
- Ryc. 3.86. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M3
- Ryc. 3.87. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Natura, lokal mieszkalny O5.M4
- Ryc. 3.88. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M1
- Ryc. 3.89. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M2
- Ryc. 3.90. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M3
- Ryc. 3.91. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Platinum, lokal mieszkalny O6.M4
- Ryc. 3.92. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M1
- Ryc. 3.93. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M2
- Ryc. 3.94. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M3
- Ryc. 3.95. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Bielana, lokal mieszkalny O7.M4
- Ryc. 3.96. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M1
- Ryc. 3.97. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M2
- Ryc. 3.98. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M3
- Ryc. 3.99. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Moderna, lokal mieszkalny O8.M4
- Ryc. 3.100. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M1
- Ryc. 3.101. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M2
- Ryc. 3.102. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M3
- Ryc. 3.103. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Malinowe, lokal mieszkalny O9.M4
- Ryc. 3.104. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M1
- Ryc. 3.105. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M2
- Ryc. 3.106. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M3
- Ryc. 3.107. Badania przy wykorzystaniu kryteriów pozaarchitektonicznych kwalifikacji przestrzeni. Osiedle Nowa Ozimska, lokal mieszkalny O10.M4

- Ryc. 3.108. Graficzne zobrazowanie wyników badań dla kryteriów architektonicznych
Ryc. 3.109. Graficzne zobrazowanie wyników badań dla kryteriów pozaarchitektonicznych

ANEKS

- Ryc. 1. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 2. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 3. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 4. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 5. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 6. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 7. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 8. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 9. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 10. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 11. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 12. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 13. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 14. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 15. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 16. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 17. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 18. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 19. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 20. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 21. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 22. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 23. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 24. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 25. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 26. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 27. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 28. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 29. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 30. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 31. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy
Ryc. 32. Projekt koncepcyjny zaliczeniowy

FOTOGRAFIE STRON TYTUŁOWYCH ROZDZIAŁÓW:

- Fotografia strony 1: Osiedle Natura, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 2: Osiedle Nowa Ozimska, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 3: Osiedle Bielana, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 4: Osiedle Moderna, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 5: Osiedle Malinowe, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 6: Osiedle Nowa Ozimska, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 7: Osiedle Senatorska, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 8: Osiedle Natura, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 9: Osiedle Platinum, Opole, 2021, źródło: autor.
Fotografia strony 10: Osiedle Malinowe, Opole, 2021, źródło: autor.

ZESTAWIENIE STRON WWW

Fotografia strony 10: Osiedle Malinowe, Opole, 2021, źródło: autor.

ZESTAWIENIE STRON WWW

WSTĘP

- wolnelektury.pl, dostęp: 12.06.2023 r.
- <https://www.esquireme.com>, dostęp: 12.06.2023 r.
- <https://pl.pinterest.com/pin/538391330435751007/>, dostęp: 12.06.2023 r.
- <https://themindcircle.com/tract-housing-copy-paste-houses/>, dostęp: 12.06.2023 r.
- repozytorium.biblos.pk.edu.pl, dostęp: 12.06.2023 r.

CZĘŚĆ PIERWSZA

- <https://journals.openedition.org/gradhiva/docannexe/image/3750/img-4.jpg>,
dostęp: 19.07.2023 r.
- <https://cromwell-intl.com/travel/uk/skara-brae/>, dostęp: 17.07.2023 r.
- <https://blogs.brown.edu/arch-0760-s01-2019-spring/2019/03/31/ground-plans-akrotiri-vs-mohenjo-daro/>, dostęp: 17.07.2023 r.
- <https://pl.pinterest.com/pin/18788523421463751/>, dostęp: 17.07.2023 r.
- www.polska-org.pl, dostęp: 17.07.2023 r.
- www.miejscawewroclawiu.pl, dostęp: 17.07.2023 r.
- www.aplust.net, dostęp: 17.07.2023 r.
- www.greatbuildings.com, dostęp: 17.07.2023 r.
- <https://plato.stanford.edu/entries/categories/>, dostęp: 06.02.2023 r.
- file:///C:/Users/gasow/Downloads/Mysl_Immanuela_Kanta_czesc_4_For.pdf,
dostęp: 14.06.2023 r.
- <https://repozytorium.biblos.pk.edu.pl>, dostęp: 8.06.2023 r.
- www.zwiedzajbowarto.pl, dostęp: 23.02.2023 r.
- www.smartage.pl, dostęp: 23.02.2023 r.
- www.atlasofplaces.com, dostęp: 23.02.2023 r.
- www.austria-forum.org, dostęp: 23.02.2023 r.

CZĘŚĆ DRUGA

- www.dienerdiener.ch, dostęp: 9.09.2022 r.
- www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- arquitecturaviva.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- www.archdaily.com, dostęp: 9.09.2022 r.
- www.mvrdv.nl, dostęp: 09.09.2022 r.

CZĘŚĆ TRZECIA

-

ANEKS

- <https://www.snb.org.pl/historia-warunkow-technicznych>, dostęp: 23.02.2023 r.

STRESZCZENIE

Empiryczny obszar badań obejmuje przestrzeń wybranych lokali mieszkalnych, ze zróżnicowanym układem strukturalnym. Dysertacja porusza zagadnienia w trzech grupach źródłowych. Pierwszą – stanowią teoretycy z zakresu filozoficznej analizy zagadnienia bycia. Drugą – autorzy interdyscyplinarni, których pasja skupiała się na kilku dziedzinach nauki takich jak antropologia społeczna, geografia, literatura faktu, literatura popularnonaukowa, psychologia, semiologia, socjologia, teoria komunikacji. Trzecią – stanowią praktykujący architekci, teoretycy i historycy architektury i urbanistyki.

Badania przeprowadzono na podstawie wyodrębnionych z analizy literaturowej kryteriów architektonicznych i pozaarchitektonicznych. To jest: skonstruowaniu narzędzi, klasyfikacji obiektów. W szerszym kontekście analizowana w pracy problematyka wiąże się z nowymi formami wydzielenia i konstruowania przestrzeni wyodrębnionymi narzędziami do badań takimi jak kryteria architektoniczne stanowiące: *czynności określające stan zamieszkiwania, powiązania strukturalne, potencjalne możliwości wektorowego poszerzania przestrzeni zamieszkiwania, plastyczność strukturalna, organizacja ukształtowania*, oraz kryteria pozaarchitektoniczne: *zasiedlenie, wiarygodność ukształtowania, wiarygodność odczuwania, świadomość duchowa (egzystencjalizm), percepcja erudycyjności*.

Celem analizy jest wskazanie tendencji w kształtowaniu lokali mieszkalnych na podstawie przyjętych kryteriów badawczych.

Przyjęta metoda badawcza opiera się na badaniach interpretacyjnych Yassera Mahgouba.

Weryfikacja metody zostaje dokonana na podstawie przyjętych kryteriów. W kontekście obranych kryteriów architektonicznych przeanalizowane lokale mieszkalne wykazują tendencje ku wykonywaniu czynności symultanicznie i liniowo – układ hybrydowy, ergonomicznym powiązaniom strukturalnym, wirtualnym i materialnym poszerzaniem przestrzeni – układ hybrydowy, przekształcalną plastycznością strukturalną oraz zwartą organizacją użytkowania – przestrzeń lokalu mieszkalnego jest zamknięta w obrębie jednej zwartej bryły. W kontekście obranych kryteriów pozaarchitektonicznych przeanalizowane lokale mieszkalne wykazują tendencje w kierunku przestrzeni użytkowanej, prawdziwej, werystycznej, mechanistycznej oraz identyfikacje z miejscem w kierunku poczucia (bycia) oraz posiadania (zamieszkiwania) – układ hybrydowy, lokale mieszkalne zamieszkuje osoby będące ich właścicielami.

ABSTRACT

The empirical area of research covers the space of selected residential premises with a diverse structural arrangement. The dissertation covers issues in three source groups. The first are theorists in the field of philosophical analysis of the issue of being. The second – interdisciplinary authors whose passion focused on several fields of science such as social anthropology, geography, non-fiction, popular science literature, psychology, semiology, sociology, communication theory. The third group consists of practicing architects and theoreticians and historians of architecture and urban planning.

The research was conducted based on architectural and non-architectural criteria extracted from the literature analysis. That is: constructing tools, classifying objects. In a broader context, the issues analyzed in the work are related to new forms of separating and constructing space with separate research tools such as architectural criteria, which are: *activities determining the condition of living, structural connections, potential possibilities of vector expansion of the living space, structural plasticity, organization of shapes*, and non-architectural criteria: *settlement, credibility of formation, credibility of feeling, spiritual awareness (existentialism), perception of eruditeness*.

The aim of the analysis is to indicate trends in the shaping of residential premises based on the adopted research criteria.

The adopted research method is based on the interpretative research of Yasser Mahgoub.

The method is verified based on the adopted criteria. In the context of the selected architectural criteria, the analyzed residential premises tend to perform activities simultaneously and linearly – hybrid arrangement, ergonomic structural connections, virtual and material expansion of space – hybrid arrangement, transformable structural plasticity, and compact organization of use – the space of the residential premises is closed within one compact solids. In the context of the selected non-architectural criteria, the analyzed residential premises show tendencies towards used, real, veristic, mechanistic space and identification with the place towards the feeling (of being) and ownership (living) – a hybrid arrangement, the residential premises are inhabited by people who are their owners.